Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
1	PRO	7	De bedragen onder "Inkomsten" tellen op tot 475,4 miljoen. Erboven staat 475,5 miljoen. Waar komt de extra 0,1 miljoen vandaan?	Dit betreft afrondingsverschillen.
2	PRO	7	De bedragen onder "Uitgaven" tellen op tot 474,1 miljoen. Erboven staat 474,0 miljoen. Waar is de extra 0,1 miljoen heen gegaan?	Dit betreft afrondingsverschillen.
3	PRO	7	De inkomsten op grondexploitaties verdubbelen ten opzichte van 2026. Hoe is dit te verklaren?	De inkomsten per jaarschijf in een grondexploitatie kunnen sterk van elkaar afwijken. Dit zegt niets over het totale resultaat van de grondexploitatie. De afwijkingen worden veroorzaakt door de fasering van de opbrengsten, die door diverse omstandigheden van jaar tot jaar moet worden geactualiseerd. De reden dat er juist in 2027 relatief veel opbrengsten zijn begroot is omdat er in 2027 veel transacties zijn voorzien.
4	PvdD	7	Klopt het dat de in de begroting geraamde inkomsten voor de vijf meest recente jaren waarvan de jaarrekening is vastgesteld in alle jaren in werkelijkheid flink hoger bleken te liggen en dat in al die jaren de uitgaven niet navenant zijn meegestegen? Hoe wordt hiermee omgegaan in het opstellen van de begroting?	De begroting wordt opgesteld op basis van de op dat moment beschikbare inzichten, waaronder de meest recente circulaires van het gemeentefonds, bekende beleidsontwikkelingen en geactualiseerde ramingen van inkomsten en uitgaven. Afwijkingen tussen begroting en jaarrekening worden jaarlijks geanalyseerd en verwerkt in nieuwe ramingen. Daarbij geldt het uitgangspunt van realistisch begroten. Meevallers worden niet structureel vooruit ingeboekt, tenzij daar voldoende onderbouwing voor aanwezig is. Hierdoor blijven begrotingen prudent en wordt voorkomen dat structurele uitgaven worden gedekt met incidentele voordelen.
5	CDA	8	Eén loket voor ondernemers. De gemeente wil werken vanuit "ja, mits", met één herkenbaar loket en duidelijke regels en procedures voor ondernemers (p. 8). a) Waar kunnen ondernemers nu terecht, wat verandert er met dat ene loket, en wanneer is het er? b) Welk budget is daarvoor in 2027 beschikbaar? c) Hoe meet het college of ondernemers merken dat het beter gaat?	a) Ondernemers kunnen momenteel terecht bij het ondernemersloket van de gemeente Gouda. Bij complexe aanvragen zijn vaak meerdere afdelingen betrokken, waardoor procedures als onduidelijk en versnipperd worden ervaren. De gemeente werkt daarom aan een verbeterd werkproces waarbij ondernemers één duidelijk aanspreekpunt krijgen dat de interne afstemming coördineert en de voortgang bewaakt. De voorbereidingen zijn in 2026 gestart. Een definitieve datum waarop de nieuwe werkwijze volledig operationeel is, is nog niet vastgesteld. b) Voor 2027 is geen afzonderlijk budget vastgesteld. Het uitgangspunt is om de nieuwe werkwijze binnen bestaande middelen en personele capaciteit te organiseren. Voor 2027 is voorlopig 546 uur aan ambtelijke inzet geraamd, verdeeld over de betrokken afdelingen en de ODMH. De financiële dekking en capaciteit moeten nog definitief worden afgestemd. c) De verbetering wordt zowel kwalitatief als kwantitatief gemeten. Via een nulmeting en vervolgmetingen wordt onderzocht hoe ondernemers de dienstverlening ervaren. Daarnaast wordt gekeken naar meetbare indicatoren, zoals doorlooptijden, tijdige afhandeling en het aantal benodigde contactmomenten. Op basis van deze resultaten wordt het werkproces waar nodig bijgesteld.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
6	ChristenUnie	8	De gemeente Gouda wil een sterke lokale economie en een bereikbare gemeente die werkt vanuit 'ja, mits', met één herkenbaar loket met duidelijke regels en procedures voor ondernemers. Wat gaat de gemeente hier concreet voor doen?	De gemeente Gouda werkt aan het verbeteren van de dienstverlening aan ondernemers. Daarbij ligt de nadruk op het vereenvoudigen en versnellen van complexe aanvragen waarbij meerdere gemeentelijke afdelingen betrokken zijn. Concreet wordt gewerkt aan een verbeterd werkproces waarin ondernemers één duidelijk aanspreekpunt krijgen, de interne afstemming wordt versterkt en de voortgang van aanvragen beter wordt bewaakt. Het uitgangspunt is een ondernemersvriendelijke gemeente die actief meedenkt over wat binnen de geldende regels mogelijk is. De voorbereidingen zijn in 2026 gestart, in samenwerking met verschillende gemeentelijke afdelingen en de ODMH.
7	SP	9	Vorige begrotingen werd GoudaPot genoemd, als voorbeeld van burgerinitiatieven. Wordt deze vorm van bewonoersparticipatie gecontinueerd?	Ja, deze vorm van participatie wordt gecontinueerd.
8	CDA	10	Volgens wethouder Bobeldijk (AD Groene Hart, 2 oktober) is de € 317.000 voor veiligheid bedoeld voor de aanpak van afvaldumpingen en illegaal fietsen in voetgangersgebieden. a) Hoe wordt het bedrag ingezet, in mensen en per doel? b) In hoeverre kan deze inzet ook buiten het kernvoetgangersgebied in de binnenstad plaatsvinden, bijvoorbeeld bij hotspots in de wijken en op schoolroutes?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027. Daarnaast wordt komend jaar gewerkt aan het vormgeven van het nieuwe Integrale Veiligheidsbeleid, waarbij op integrale wijze afwegingen kunnen worden gemaakt voor de inzet van het totale veiligheidsbudget.
9	PRO	10	Het Samenlevingsakkoord spreekt af dat de gemeente geld opzij zet in de algemene reserve, de spaarpot van de gemeente € 1,25 miljoen in 2027 en daarna € 2,5 miljoen per jaar. De begroting zet in 2027 € 5,5 miljoen opzij, in 2028 € 2,25 miljoen, in 2029 niets en in 2030 € 1 miljoen. Daarnaast loopt een eerdere spaarafspraak uit de kadernota 2026 (€ 6 miljoen in 2027, € 2,5 miljoen in 2028 en in 2029). Volgens het akkoord moeten tegenover het sparen bezuinigingen van dezelfde omvang staan. In de begroting staan daarvoor alleen de hogere toeristenbelasting en de korting van 1% op subsidies. Samen € 192.000 tot € 442.000 per jaar. Welke bezuinigingen horen bij de spaarbedragen en waarom wordt in 2029 niets gespaard en hoe hangen de twee spaarafspraken samen?	De spaaroptie uit de kadernota 2026 is verwerkt in de begroting 2026 - 2029. De nieuwe spaaroptie, zoals opgenomen in het Samenlevingsakkoord, is verdeeld over de jaren 2027 - 2030. Daarbij is voor de verschillende jaren rekening gehouden met het effect van de spaaroptie op het begrotingsperspectief. Beide spaaropties hebben als doel het verbeteren van de financiële kengetallen en ter voorbereiding op verwachte benodigde investeringen. Er staan geen concrete bezuinigingen tegenover de spaaroptie uit het samenlevingsakkoord. Deze spaaroptie is (grotendeels) opgevangen met de positieve incidentele resultaten uit de meicirculaire 2026.
10	PRO	10	Tabel E noemt een generieke besparing subsidiestaat van 1% voor de periode 2028-2030 wat een besparing oplevert van respectievelijk EUR 150k, EUR 200k en EUR 250k. Dit suggereert dat de gemeente Gouda verwacht totaal EUR 15 miljoen, EUR 20 miljoen en EUR 25 miljoen aan subsidies te verstrekken in de periode 2028-2030. Kunt u een overzicht geven van deze subsidies?	Kortheidshalve wordt hiervoor verwezen naar het overzicht van de subsidiestaat op het subsidieloket van de gemeente Gouda: https://www.gouda.nl/totaaloverzicht-verstrekte-subsidies/. De generieke besparing op de gemeentelijke budgetten is berekend op basis van alle budgetten die gebruikt zijn voor subsidies in de subsidiestaat van de gemeente Gouda, met uitzondering van budgetten voor subsidies die bekostigd worden vanuit rijksmiddelen of regiogelden.
11	PRO	10	Heeft de generieke besparing van 1% op de subsidiestaat effect op de doelen en ambities die genoemd worden in de programma's van de begroting? Zo ja, wat is het verwachte effect?	De generieke besparing heeft geen direct effect op de doelen en ambities binnen de programma's. Minder middelen kunnen mogelijk wel invloed hebben op het maatschappelijk effect dat met de subsidies wordt beoogd.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
12	PRO	10	In tabel B staat dat er EUR 75k is gereserveerd voor onderzoek naar het armoedebeleid. Wat is de onderzoeksvraag? Door wie wordt het onderzoek uitgevoerd? Wanneer kan de raad de uitkomsten van het onderzoek verwachten?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
13	SGP	10	Hoe wordt voorkomen dat door het naar voren halen van de spaaroptie (en deze in te vullen met incidentele meevallers), structurele besparingen worden 'vergeten'? Is het college het met ons eens dat het nodig is om structureel te kunnen investeringen in de stad, ook structureel te (be)sparen?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
14	CDA	11	Toeristenbelasting, van € 2,55 naar € 4,60 per persoon per nacht. a) Van hoeveel overnachtingen per jaar gaat de raming uit? b) Wat zijn de gevolgen van deze verhoging voor de aantrekkelijkheid van de Goudse hotels, B&B's en horeca, en hoe groot is het risico dat bezoekers uitwijken naar steden in de omgeving?	a) Circa 96.000 overnachtingen. b) De verhoging van de toeristenbelasting kan de concurrentiepositie van hotels en B&B’s onder druk zetten. De sector heeft namelijk ook te maken met hogere kosten door de btw-verhoging op logies van 9% naar 21%. Echter, Gouda had relatief een laag tarief. Aangezien veel vergelijkbare steden in de Randstad met hun tarief al op dit niveau zitten, is het risico niet groot dat bezoekers daarnaar uitwijken.
15	D66	11	Bovenaan bij punt 5 wordt aangegeven dat er een generieke besparing van 1% op subsidies vanuit Gouda wordt ingeboekt. Dit is volgens mij exclusief sociale basis. Correct?	De generieke besparing is op basis van alle subsidies in de subsidiestaat van de gemeente Gouda, met uitzondering van subsidies die bekostigd worden vanuit rijksmiddelen en regiogelden. Dit betekent dat ook het beschikbare budget voor de subsidies voor de sociale basis (programma 4) onder de generieke korting vallen.
16	D66	11	In tabel D zien we dat de kosten voor de woo de komende jaren gelijk blijven. Is dat realistisch gezien de grote stijging door oa het AI gebruik?	Op dit moment kan nog niet worden voorspeld of de kosten voor de uitvoering van de Woo gelijk zullen blijven. Hoewel er een toename in aantal, omvang en complexiteit van Woo-verzoeken zichtbaar is, is deze trend pas in 2026 ingezet. Deze ontwikkeling zal in de komende tijd worden gemonitord om te beoordelen of aanpassing van het budget noodzakelijk is. Verwacht wordt dat met het werven van een Woo-jurist in ieder geval een efficiëntieslag gemaakt kan worden, waarmee de toename (deels) kan worden gecompenseerd.
17	D66	11	Onderaan bij 6 wordt aangegeven dat Buurt aan Zet de komende twee jaar voortgang kan vinden. Is het te voorzien dat dit daarna stopt?	Begin 2028 zal voor 2029 en verder worden bepaald of Buurt aan Zet zal worden gecontinueerd en of de daarvoor bestemde middelen uit de reserve Wijkontwikkeling worden ingezet.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
18	D66	11	Welke indicatoren gebruikt het college om de sterkte van de sociale basis per wijk te beoordelen en op welke wijze worden verschillen tussen wijken inzichtelijk gemaakt?	Het college beoordeelt de sterkte van de sociale basis niet aan de hand van één afzonderlijke indicator, maar gebruikt daarvoor verschillende informatiebronnen. Daarbij wordt gekeken naar zowel de ervaren kwaliteit van leven en participatie van inwoners als naar het gebruik van voorzieningen en ondersteuningsvragen. De belangrijkste indicatoren en bronnen zijn: - Stadspeiling: geeft inzicht in hoe inwoners hun leefomgeving, sociale contacten, betrokkenheid bij de wijk en ervaren ondersteuning waarderen. - Cijfers vanuit de Jeugdwet en Wmo: maken zichtbaar waar ondersteuningsvragen ontstaan en hoe het gebruik van voorzieningen zich ontwikkelt. - GGD-monitoren: leveren gegevens over gezondheid, welzijn, eenzaamheid, mentale gezondheid en sociale participatie van inwoners. - Verantwoordingen van organisaties die subsidie ontvangen: geven inzicht in bereik, deelname, resultaten en signalen uit de wijk. - Gesprekken met organisaties en inwoners uit de stad: Signalen ophalen bij uitvoerende (vrijwilligers)organisaties én gesprekken te voeren met inwoners (bijv in stadsgesprekken met ouderen, vrijwilligers etc.). Verschillen tussen wijken worden inzichtelijk gemaakt door deze gegevens op wijkniveau te analyseren en met elkaar te vergelijken. Door gegevens uit bovengenoemde bronnen te combineren ontstaat een beeld van de sociale basis per wijk, bijvoorbeeld op thema's als leefbaarheid, gezondheid, sociale samenhang, participatie en het gebruik van ondersteuning. Hierdoor kunnen sterke en kwetsbare wijken worden onderscheiden en kan waar nodig gericht worden ingezet op versterking van de sociale basis.
19	PRO	11	Het college kondigde in juli aan dat het beheerplan GOVO-2 dit najaar naar de raad komt. Wanneer precies en waarom staat het niet in de begroting? Wordt de dekking van de € 2,3 mln duurdere projecten uit deel 1 nog bij de begroting geregeld (raadsvoorstel half oktober) of pas daarna?	Het Beheerplan GOVO-2 komt het eerste kwartaal 2027 naar de raad en wordt dan verwerkt in de begroting. Het beheerplan GOVO-2 en de dekking van de € 2,3 miljoen voor duurder geworden projecten, wordt verwerkt in de begroting na besluitvorming in de raad.
20	PRO	11	Elk jaar in mei laat het Rijk weten hoeveel geld Gouda krijgt uit het gemeentefondsde. Dit jaar is dat een meevaller van € 6,5 miljoen in 2027 en € 3,3 miljoen in 2028, maar een tegenvaller van € 1,2 miljoen in 2029. Kan toegelicht worden waaruit die bedragen bestaan en waardoor de meevaller in 2029 omslaat in een tegenvaller?	Kortheidshalve wordt verwezen naar de raadsmemo van 23 juni 2026 over de meiciculaire 2026. Zie daartoe de volgende link: https://gouda.bestuurlijkeinformatie.nl/agenda/document/1aa529b1-da13-46c4-bf78-7cf075df6d36?documentId=21fc72ad-66c0-4928-b8f3-9892c50ff7eb&agendaItemId=5c48f473-a2f1-423f-9225-7f006e4db993.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
21	PRO	11	De tussenrapportage over 2026 (de 2e berap) laat kosten zien die niet eenmalig lijken. € 875.000 extra voor het dagelijks onderhoud van straten en groen, € 387.000 en € 349.000 extra personeel bij de afdelingen BMO en Dienstverlening en een tekort van € 1,6 miljoen op de bijstandsuitkeringen. In de begroting 2027 werkt daarvan maar € 394.000 door. Welke van deze kosten zijn in 2027 meegenomen en op welke post en welke niet en waarom niet? Daarnaast komt er blijvend € 935.000 bij voor wettelijke taken, terwijl de begroting zegt dat de organisatie niet verder mag groeien (p. 75). Hoe zijn het aantal medewerkers en de loonsom sinds 2023 gegroeid en welk deel daarvan komt doordat werk van buiten naar binnen is gehaald en hoeveel geeft de gemeente in 2025 en 2026 uit aan externe inhuur?	Dit betreft niet allemaal structurele posten. Daar waar dit wel van toepassing is, is dit in de begroting verwerkt. Een voorbeeld hiervan zijn de structurele kosten voor de exploitatie van het IKC Westergouwe en de structurele kosten voor de Participatiewet. De aanpassing van de BUIG in de 2e berap is op basis van de 'nader voorlopige beschikking' voor het BUIG budget 2026. De definitieve beschikking wordt jaarlijks in de kadernota verwerkt. De bezetting in aantal medewerkers bedroeg in 2023 733 medewerkers (670 FTE) met een loonsom van € 53,6 miljoen. In 2024 ging het om 802 medewerkers (736 FTE) met een loonsom van € 64,6 miljoen. In 2025 was dit 809 medewerkers (742 FTE) met een loonsom van € 67,4 miljoen. Er wordt niet gemoniteerd welk deel van de loonsom is bedoeld voor werk dat van buiten naar binnen wordt gehaald. In 2025 waren de kosten voor externe inhuur € 16,9 miljoen. De totale bezetting in aantal medewerkers, de totale gerealiseerde loonsom en de realisatiekosten voor externe inhuur voor 2026 zijn nog niet beschikbaar.
22	CDA	12	Graag een overzicht van alle financiële afspraken uit de samenwerkingsafspraken, met per afspraak het bedrag en de status: verwerkt in deze begroting, opgenomen als besparingsoptie of PM-post in het overzicht op p. 12-13, of nog niet verwerkt.	Van een aantal onderwerpen zijn de budgettaire aspecten al in de begroting verwerkt. Het betreft hier de spaaroptie, de intensivering op het veiligheidsbeleid, onderzoek naar armoedebeleid, de verhoging van de toeristenbelasting en de generieke besparing op de subsidiestaat. Een nadere specificatie van deze onderwerpen is terug te vinden op pagina 10 en 11 van de begroting.
23	CDA	12	Sociaal domein. De 2e bestuursrapportage (p. 17) meldt dat de besparingen in 2027 circa € 4,8 miljoen achterblijven; dat bedrag is in deze begroting niet verwerkt. a) Welk achterblijvend effect verwacht het college voor 2027, 2028, 2029 en 2030? b) Hoe verdeelt dat effect zich over de maatregelen uit het maatregelenpakket?	De 2e bestuursrapportage 2026 vraagt een bijstelling voor 2026 van ca. € 2,8 miljoen. Het totaal aan besparingen dat voor 2026 is ingeboekt, bedraagt € 4,4 miljoen. Het college verwacht in 2026 € 1,6 miljoen hiervan te realiseren. Daarom stelt het college voor om € 2,8 miljoen bij te ramen. Op basis van de financiële prognoses en de eerste inhoudelijke resultaten van de maatregelen heeft het college een inschatting gemaakt van de effectiviteit van de maatregelen. Dit is gedaan op basis van data over de eerste vijf maanden van 2026 (de beschikbare informatie op het moment van het opstellen van de 2e bestuursrapportage). Het college onderzoekt op dit moment verder welke maatregelen achterblijven in effectiviteit en welke oorzaken dat heeft en informeert de gemeenteraad hierover bij de 1e bestuursrapportage 2027. Het is daarom nu nog te vroeg om uitspraken te doen over het meerjarige effect van de maatregelen (a) en welke maatregelen exact welk financieel effect hebben (b).
24	CDA	12	Stel dat het verwachte achterblijvende effect in het sociaal domein wél in deze begroting was verwerkt: hoe zouden het begrotingsresultaat (p. 12) en het structureel saldo (p. 99) er dan per jaar uitzien?	Dat is op dit moment nog niet bekend, zie het antwoord op vraag 23 (CDA). Het college informeert de gemeenteraad actief zodra dit wel bekend is.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
25	CDA	12	In het overzicht op p. 12-13 slaat 2029 om naar een nadeel van € 443.000. Daarnaast staan er PM-posten die niet uit de samenwerkingsafspraken komen, zoals de verduurzaming van het Groenhovenbad en het meerjarenonderhoudsplan van het Huis van de Stad. a) Om welke orde van grootte gaat het bij die posten? b) Vanaf welk jaar verwacht het college dat ze het begrotingsresultaat raken?	a) De genoemde PM-posten worden nog uitgewerkt. Er kan hierover nog geen orde van grootte worden aangegeven. b) Zoals in het overzicht is opgenomen, is de verwachting dat de plannen aangekondigd/onderweg vanaf 2027 het begrotingsresultaat zullen raken. Alleen de prognose beheerplan GOVO-2 zal naar verwachting vanaf 2029 het begrotingsresultaat raken.
26	CDA	12	Het concept van de uitvoeringsagenda van het Samenlevingsakkoord komt vóór eind 2026; de financiële verwerking volgt in de kadernota 2028. a) Wanneer komen het concept en de definitieve versie van de uitvoeringsagenda, en kan de raad die vaststellen of er alleen kennis van nemen? b) Wat komt er per opgave in de uitvoeringsagenda te staan, bijvoorbeeld meetbare doelen en de financiële gevolgen? c) Welke onderdelen van het Samenlevingsakkoord worden in 2027 al uitgevoerd, vóór de kadernota 2028?	**a.** Er worden twee versies van de uitvoeringsagenda opgesteld. De eerste versie bevat scenario's en wordt in december aan de raad toegezonden. Deze versie is bedoeld om de raad vroegtijdig in de gelegenheid te stellen richting mee te geven aan het college. De bespreking van de versie met scenario's vindt plaats in de Commissie Bestuur. Voorgesteld wordt deze behandeling vorm te geven op een vergelijkbare wijze als bij een startnotitie: aan het einde van de oordeelsvorming concludeert de commissievoorzitter voor welke scenario's zich een meerderheid aftekent. De raad stelt deze versie van de uitvoeringsagenda dus niet vast. De uitvoeringsagenda heeft het karakter van een uitvoerings- en planningsdocument en stelt op zichzelf geen nieuw beleid vast. Op basis van de uitkomsten van de commissiebehandeling werkt het college de definitieve uitvoeringsagenda uit. Deze definitieve versie moet naar verwachting eind februari door het college worden vastgesteld, zodat de hierin gemaakte keuzes kunnen worden verwerkt in de Kadernota 2028. Na vaststelling ontvangt de raad de definitieve uitvoeringsagenda ter informatie. De raad kan bij de behandeling en vaststelling van de Kadernota 2028 beoordelen of de uitvoeringsagenda op een goede wijze, financieel en beleidsmatig, is verwerkt. **b.** Niet iedere opgave kan op hetzelfde detailniveau worden uitgewerkt. Voor sommige opgaven is al meer duidelijkheid over de gewenste resultaten, activiteiten en benodigde inzet dan voor andere opgaven. De uitvoeringsagenda geeft echter voor alle opgaven antwoord op dezelfde vijf vragen: 1. Waar gaat het over? 2. Wat willen we bereiken? 3. Wat gaan we ervoor doen? 4. Welke inzet vraagt dit? 5. Wat doen we wanneer? Voor zover mogelijk bevat de uitvoeringsagenda per opgave concrete doelstellingen, outcome-indicatoren, activiteiten en output-indicatoren, inclusief streefwaarden die aansluiten bij de

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
				beoogde resultaten. **c.** Voor elke opgaven wordt voor de eerste en tweede helft van 2027 en vervolgens per jaar inzichtelijk gemaakt wat wanneer wordt uitgevoerd. Voor de eerste helft van 2027 zal dat gaan over zaken waarover de raad al over heeft besloten in 2026 of eerder.
27	CDA	12	Besparing armoedebeleid (€ 500.000 vanaf 2028, p. 12). Dit is een opdracht uit de samenwerkingsafspraken die het college nog moet uitwerken. a) In welke richtingen zoekt het college deze besparing, en wat betekenen die voor werkende huishoudens met een laag inkomen? b) Wat moet het onderzoek naar het armoedebeleid opleveren, en wanneer zijn de uitkomsten er? c) Wanneer en op welke manier kan de raad over de uitwerking besluiten?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
28	CDA	12	Campus Gouda. De begroting rekent met een besparing op Campus Gouda die oploopt tot € 300.000 per jaar (p. 12). a) Welke maatregelen liggen achter deze besparing? b) Welk deel van de kosten van Campus Gouda draagt Gouda nu, en welk deel de andere regiogemeenten? c) Is het college met de regiogemeenten in gesprek over een grotere bijdrage, en zijn zij bereid mee te betalen?	a) Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027. b) Op dit moment worden de kosten door de gemeente Gouda gedragen en is er geen structurele financiele bijdrage vanuit de andere regiogemeenten. Wel dragen ze in natura bij en zijn er enkele kleine subsidies vanuit de regio Midden-Holland. De provincie Zuid-Holland draagt tevens jaarlijks 200.000 bij aan Campus Gouda. c) Op basis van de uitvoeringsagenda wordt ook het gesprek met de regiogemeenten aangegaan.
29	CDA	12	Op 23 september besloot de raad tot Borging Grip op Goudse projecten, met een structurele last van € 392.000. Op welk moment en op welke manier wordt die last in het begrotingsresultaat verwerkt?	Het raadsbesluit over de borging GOGP (structurele last € 392.000) wordt via een separate (1e) begrotingswijziging verwerkt in de begroting 2027. Conform het vastgestelde amendement wordt vervolgens via een besluit over de Uitvoeringsagenda/kadernota 2028 (1e kwartaal 2027) deze last gecompenseerd in de meerjarenbegroting.
30	CDA	12	Exploitatie Stadhuis: waaruit bestaat de structurele last van € 700.000, en welke maatregelen liggen achter de besparingsoptie van € 350.000?	De € 700.000 (prijspeil 2023) voor de exploitatie komt voort uit de raadsstukken met betrekking tot de besluitvorming over het definitief ontwerp van het stadhuis. Een van de beslispunten in dat voorstel was het kennis nemen van de verwachte benodigde exploitatiesubsidie. Dit bedrag is gebaseerd op een uitwerking van de exploitatie met behulp van bekende cijfers en aannames. De maatregelen achter de besparingsoptie worden nader uitgewerkt.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
31	ChristenUnie	12	In de programmabegroting wordt een oplopende besparingsopgave voor duurzaamheidsregelingen aangekondigd, van € 100.000 in 2027 tot € 420.000 structureel vanaf 2029. Kan het college een overzicht geven van de gemeentelijke duurzaamheidsregelingen die voor deze besparing in aanmerking komen, inclusief het huidige jaarlijkse budget, de gerealiseerde uitgaven en het aantal huishoudens en/of ondernemers dat per regeling jaarlijks gebruikmaakt van de ondersteuning?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
32	D66	12	Het college geeft aan dat de ingezette interventies in het sociaal domein minder financieel effect hebben gehad dan vooraf berekend. Om welke interventies gaat het precies, welke besparing was geraamd, welk effect is gerealiseerd en welke bijsturing vindt momenteel plaats?	De volgende interventies en bijbehorende geraamde besparingen waren geraamd (peiljaar 2026): - Samenwerking met de huisartsen uitbreiden (€ 300.000) - Samenwerking met externe verwijzers versterken (€ 331.000) - Scheidingsteam oprichten (€ 415.000) - Heldere kaders in de gemeentelijke uitvoering (€ 500.000) - Casemanagement jeugd uitbreiden (€ 424.000) - Normen eigen kracht verruimen-verordening aanpassen (€ 170.000) - Geen lichte hulp met indicatie jeugd (€ 480.000) - Meer zicht op cliëntenbestand (€ 281.000) - Onderwijs-jeugdzorg (€ 170.000) - Terugbrengactie hulpmiddelen (€ 50.000) - Toezichthouder (€ 114.000) - Geen lichte hulp met indicatie Wmo (€682.000) - Herbeoordeling 30 domeinoverstijgende casussen (€ 515.000) - Collectieve zorgverzekering (€ 78.000) Van sommige maatregelen is een individueel resultaat (output) te meten: 1. Terugbrengactie hulpmiddelen: De geplande besparing in 2026 van ca. € 50.000 wordt gerealiseerd. 2. Het verbeteren van de samenwerking met de externe verwijzer: De coördinator externe verwijzers leverde in 2026 tot en met Q2 2026 ongeveer € 270.000 op. 3. Collectieve zorgverzekering: De besparing op de collectieve zorgverzekering wordt in 2026 volledig gerealiseerd. Het meten van de invloed van één individuele interventie op het algemene financiële resultaat kan niet, omdat de individuele invloed van interventies niet te isoleren is. Veel interventies hebben effect op elkaar. Juist daarom heeft het college gekozen voor monitoring op de bedoeling

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
				van de maatregelen: minder gebruik, meer passende ondersteuning en, als gevolg daarvan, minder uitgaven. Alle interventies dragen in gezamenlijkheid bij aan die doelen. Wel monitort het college de individuele inhoudelijke resultaten van de interventies (bijvoorbeeld: leidt de inzet van casemagement daadwerkelijk tot eerdere inzet van passende ondersteuning en daarmee tot kortere inzet van zorg?). Het college onderzoekt op dit moment welke maatregelen achterblijven in resultaat en welke oorzaken dat heeft. Op basis hiervan stuurt het college bij.
33	D66	12	De begroting noemt een financieel risico van € 4 miljoen voor de open-einde-regeling Jeugdwet. Kan het college toelichten hoe dit bedrag is opgebouwd en welke aannames hierbij zijn gehanteerd?	Het financieel risico bestaat uit verschillende componenten zoals stijging van het aantal jeugdigen (€ 1,2 miljoen) stijging van gemiddelde aantal directe uren per jeugdige (€ 2,4 miljoen), risico bij keuze van een financieringssystematiek (€ 200K) en aanzuigende werking van nieuwe voorzieningen (€ 200K).
34	D66	12	De verduurzaming van het Groenhovenbad staat als PM-post opgenomen. Wanneer verwacht het college de financiële bandbreedte en businesscase aan de raad voor te leggen?	De businesscase voor de verduurzaming van het Groenhovenbad wordt momenteel uitgewerkt. De raad kan hiervoor nog in 2026 een raadsvoorstel tegemoet zien.
35	GoPo	12	Kan het college ten aanzien van de opgenomen besparingsopgave Armoedebeleid angeven: welke maatregelen zijn voorzien om de structurele besparing van € 500.000 te realiseren; welke onderliggende aannames zijn gehanteerd; welke effecten op regelingen, voorzieningen en doelgroepbereik zijn onderzocht; welke onderdelen reeds bestuurlijk zijn vastgesteld; welke onderdelen nog onderdeel vormen van de uitvoeringsagenda of toekomstige besluitvorming?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
36	PRO	12	Er wordt vanaf 2028 een voordeel ingeboekt uit "cultureel ondernemerschap". Wat betekent dit concreet? Over wiens cultureel ondernemerschap gaat het? Waar blijkt dat uit?	Er wordt nog geen voordeel ingeboekt. Deze tabel is een doorkijk als onderlegger voor de op te stellen uitvoeringsagenda. Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
37	PRO	12	Naast de begroting geeft het college een doorkijk met kosten en bezuinigingen die nog niet zijn verwerkt. Daarin sluit 2029 met een tekort van € 443.000. Ook nadat € 2,2 miljoen aan nog uit te werken bezuinigingen is meegeteld. Wat wordt het beeld als de posten die nu PM zijn, worden ingevuld zoals de verduurzaming van het Groenhovenbad, het onderhoudsplan voor het Huis van de Stad, het maatwerk op armoedebeleid en de sociale teams? Waarop is de inschatting voor GOVO-2 gebaseerd (€ 972.000 in 2029, € 1,8 miljoen in 2030) en wanneer wordt die aangepast aan de huidige prijzen? En waar is de kostenstijging van € 2,3 miljoen voor het onderhoudsplan GOVO uit de 1e berap 2026 gebleven?	De genoemde PM-posten worden nog uitgewerkt. Er kan hierover nog geen uitspraak worden gedaan. De kapitaallasten van GOVO-2 zijn berekend op basis van een investeringsvolume van in totaal € 31 miljoen. Het geactualiseerde beheerplan GOVO-2 komt het 1e kwartaal 2027 naar de raad. Ook de eerder gemelde kostenstijging van € 2,3 miljoen wordt daarbij betrokken.
38	PRO	12	In 2026 zou de gemeente € 4,4 miljoen besparen op zorg. € 2,8 miljoen daarvan lukt niet. Toch raamt de begroting 2027 de regionale jeugdhulp op € 17,2 miljoen en de begeleiding vanuit de Wmo op € 7,3 miljoen. € 3,0 miljoen en € 2,3 miljoen minder dan wat 2026 naar verwachting kost. Welke aannames zitten onder deze lagere bedragen? Tussen welke bedragen kan het in 2027 uitkomen en staat dit risico in de risicoparagraaf en voor hoeveel?	In de Kadernota 2026 heeft de gemeenteraad besloten om vanaf 2026 besparingen in te boeken in het sociaal domein. Voor 2026 stelt het college via de 2e bestuursrapportage voor om de begroting bij te stellen, omdat het college voorziet dat niet alle besparingen gehaald worden in 2026. Op basis van de financiële prognoses en de eerste inhoudelijke resultaten van de maatregelen heeft het college een inschatting gemaakt van de effectiviteit van de maatregelen. Dit is gedaan op basis van data over de eerste vijf maanden van 2026 (de beschikbare informatie op het moment van het opstellen van de 2e bestuursrapportage). In de begroting voor 2027 is nog geen bijstelling gedaan op de ingeboekte besparingen. Het college onderzoekt op dit moment verder welke maatregelen achterblijven in effectiviteit en welke oorzaken dat heeft en informeert de gemeenteraad hierover bij de 1e bestuursrapportage 2027. Het risico van de besparingen is opgenomen in de risicoparagraaf op bladzijde 132.
39	PRO	12	De doorkijk reserveert € 600.000 per jaar in 2027 en 2028 en daarna € 500.000 plus € 100.000 voor sport om afspraken uit het akkoord uit te voeren. Welke plannen worden hieruit betaald, hoeveel is bedoeld voor nieuwe manieren om inwoners mee te laten praten? Wat gaat er naar sport en waarom staat dit bedrag in de doorkijk en niet gewoon in de begroting?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
40	PRO	12	Er is nog niet ingeboekte bezuiniging € 500.000 per jaar opgenomen voor het armoedebeleid. Kunt u het bedrag van EUR 500k inhoudelijk onderbouwen? Heeft een bezuiniging op armoede mogelijk effect op andere kosten, bijvoorbeeld hogere kosten op het gebied van schuldhulpverlening en (jeugd-)zorg? Zo ja, zijn deze kosten meegenomen? Kunt u de overstap naar meer maatwerk inhoudelijk onderbouwen?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
41	PRO	12	Waarom heeft het college een (mogelijke) bezuiniging opgenomen voor de sociale teams? En waarom staat er een PM? Hoe verhoudt dit zich tot de sociale cohesie en de hulpvraag van Goudse inwoners? Waar is de bezuiniging op gebaseerd?	Deze vraag is niet technisch van aard. Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
42	PRO	12	Wat is generiek doelmatig?	Met generieke doelmatigheid worden besparingen bedoeld die het gevolg zijn van het efficiënter organiseren van de organisatie (zoals afgesproken in de Samenwerkingsafspraken, hoofdstuk 3, p. 16-17). De uitwerking van deze besparing vindt plaats in de uitvoeringsagenda.
43	PRO	12	Uit de cijfers blijkt dat landelijke regelingen zoals de zorg- en huurtoeslag ook afbouwen vanaf 120% van de bijstandsnorm. Als Gouda de grens verlaagt, lopen gezinnen een stapeling van kortingen op. Wat betekent een eventuele verlaging van de inkomensgrens met het voorkomen van een diepere armoedeval voor kwetsbare gezinnen met kinderen?	Omdat de gemeentelijke regelingen vooral gericht zijn op kinderen, zijn dit de huishoudens die te maken krijgen met een armoedeval op het moment dat de inkomensgrens van de minimaregelingen wordt verlaagd. Dit betekent dat ondanks dat het inkomen uit bijvoorbeeld werk stijgt, het toaal besteedbare budget van het huishouden daalt. Als de inkomensgrens wordt verlaagd naar bijvoorbeeld 120% van de bijstandsnorm dan wordt de armoedeval naar voren gehaald en treft dit de inwoners met een inkomen vanaf 120% in plaats van de inwoners met een inkomen vanaf 130%, oftewel een kwetsbaardere groep. Hoe diep deze armoedeval zal zijn is afhankelijk van diverse factoren, zoals: hebben zij hoge uitgaven aan bijvoorbeeld de woning of zorgkosten, hebben zij schulden, maken zij gebruik van de regelingen waar zij recht op hebben, kan het desbetreffende huishouden goed met geld omgaan en hoeveel kinderen bevat het huishouden.
44	PRO	12	Kan de gemeente toelichten waarom de grens in 2023 naar 130% is verhoogd en hoeveel inwoners door de communicatie hierover zijn bereikt? Welk effect hebben veranderingen in dit soort regelingen volgens de gemeente op het vertrouwen van deze kwetsbare doelgroep?	De ophoging naar 130% van de bijstandnorm betreft een afspraak die deel uitmaakte van het toenmalige bestuursakkoord. De gemeente registreert bij het toekennen van regelingen geen cijfers van het inkomen van de aanvrager. Daarom is niet bekend in hoeverre het aantal toekenningen inwoners betreft met een inkomen tussen de 120% en 130% van de bijstandsnorm. Er is bekend dat het bereik van de minimaregelen onder inwoners met een participatiewetuitkering hoog is. Deze inwoners zijn bekend bij de gemeente en kunnen actief gewezen worden op de regelingen. Juist voor de inwoners met een inkomen tussen de 120% en 130% van de bijstandsnorm geldt dat het langer duurt voordat de gemeente hen bereikt en zij er van op de hoogte zijn dat zij in aanmerking komen. Een andere belangrijke reden waarom inwoners geen gebruik maken van regelingen is het gebrek aan vertrouwen en de angst dat zij een tegemoetkoming uiteindelijk moeten terugbetalen.
45	PRO	12	Het CBS hanteert landelijk hogere bedragen voor de basisbehoeften dan de 130%-norm die Gouda momenteel gebruikt. Betekent een mogelijke verlaging naar 120% of 125% volgens de gemeente niet simpelweg dat we inwoners die volgens de officiële CBS-definitie in armoede leven, bewust uitsluiten van ondersteuning?	Deze vraag is niet technisch van aard.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
46	PRO	12	Vervolgvraag sociaal teams: wordt er bezuinigd in 2027, 2028, 2029 op de basisdienstverlening en de ondersteuning van kwetsbaren? Wie zijn de kwetsbaren en welk beoordelingskader wordt gehanteerd? Wat is lichte ondersteuning binnen de sociaal teams? Wat is zware ondersteuning binnen de sociaal teams? (O.a. verwijziging naar het raadsmemo sociaal domein van 4 maart 2025 - reactie op het Berenschot rapport).	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
47	PRO	12	Investeringen in de sociale basis dienen zich op de langere termijn terug te betalen in lagere kosten binnen de zorg en schuldhulpverlening. Wat is de inschatting van het effect van de bezuiniging op het armoedebeleid op de uitgaven voor schuldhulpverlening en de Jeugdwet?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
48	PRO	12	Kun je voor de verschillende inkomensgrenzen (130%, 125%, 120%, 115% en 110% van het sociaal minimum) inzichtelijk maken hoeveel kinderen binnen de gemeente onder die regeling vallen? Kun je daarbij ook onderbouwen wat de gevolgen zijn voor de participatie van kinderen als zij geen aanspraak meer kunnen maken op deze ondersteuning?	Voor dergelijke cijfers is het college afhankelijk van het CBS en de onderdelen waarvan zij cijfers bijhouden. De meest recente cijfers van het CBS dateren uit 2024. Volgens het CBS woonden in 2024 in Goudse huishoudens met een inkomen tot 130% naar schatting 1.600 minderjarige kinderen, bij 120% waren dit 1.300 kinderen en bij een inkomen van 110% van de bijstandsnorm 1.000 kinderen. De doelgroep verschilt per regeling. Het jeugdtegoed is bijvoorbeeld beschikbaar voor kinderen van 7 tot en met 17 jaar en de tegoedbonnen huiswerkbegeleiding van 7 tot en met 17 jaar. Over deze leeftijdscategoriën houdt het CBS geen cijfers bij. Omdat de gemeentelijke regelingen vooral gericht zijn op kinderen zullen vooral kinderen de gevolgen ondervinden als zij geen gebruik meer kunnen maken van regelingen zoals het jeugdtegoed, de tegoedbonnen sport en cultuur en de huiswerkbegeleiding. Kansengelijkheid en meedoen kan voor deze kinderen daardoor bemoeilijkt worden, bijvoorbeeld doordat het lastig is om de benodigde schoolspullen te kopen, te sporten bij een sportvereniging of toegang te verkrijgen tot de benodigde faciliteiten om het huiswerk te kunnen maken.
49	PRO	12	In tabel E zijn twee posten opgenomen voor de exploitatie van het stadhuis: een last van EUR 700k en een baat van EUR 350k. Deze posten zijn beide nog niet verwerkt in de begroting. Er zijn echter wel al kosten voor de exploitatie, bijvoorbeeld door de aanstelling van de directeur-bestuurder van de stichting Stadhuis Gouda. Is er al een bedrag opgenomen voor de exploitatie van het Stadhuis voor de periode 2027-2030? Zo ja, hoeveel geld is hier al voor gereserveerd?	De aanloopkosten voor de exploitatie van het stadhuis worden tot en met juli 2027 gedekt uit de middelen (€650.000) die de raad hier specifiek voor beschikbaar heeft gesteld bij het besluit over het definitief ontwerp van de herbestemming stadhuis (1 november 2023). Voor de exploitatie vanaf augustus 2027 is nog geen bedrag in de begroting opgenomen.
50	PRO	12	Tabel E noemt als verwachte ontwikkeling de toegenomen kosten voor GOVO in 2029 en 2030 vanwege de actualisatie op basis van het huidige prijspeil. Is er voor de jaren 2027 en 2028 al voldoende rekening gehouden met het huidige prijspeil? Zo nee, wat zijn naar verwachting de extra kosten?	In het Beheerplan GOVO-2 wordt de indexatie van de jaren 2027 en 2028 meegenomen. Op dit moment is nog niet bekend wat de extra kosten van de indexatie zijn.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
51	PvdD	12	Voor de verduurzaming van het Groenhovenbad en het MJOP van Het Huis van de Stad is de financiële impact nog niet gekwantificeerd. Kan een indicatie worden gegeven van de verwachte investering?	In het raadsvoorstel Actualisatie Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijk vastgoed 2025-2030 is het Huis van de Stad opgenomen. Naar aanleiding van diverse uitgevoerde onderzoeken is vastgesteld dat zich verschillende gebreken aan de gevel voordoen die herstel vereisen. Voordat de financiële consequenties kunnen worden bepaald, dient aanvullend onderzoek plaats te vinden en een plan van aanpak te worden opgesteld voor het herstel van de geconstateerde gebreken. Op dit moment is het daarom nog niet mogelijk een betrouwbare indicatie te geven van de benodigde investering. De businesscase voor de verduurzaming van het Groenhovenbad wordt momenteel uitgewerkt. De raad kan hiervoor nog in 2026 een raadsvoorstel tegemoet zien.
52	PvdD	12	Voor 2027-2030 staat €600.000-500.000 gereserveerd voor het Samenlevingsakkoord. Waarvoor is dit bedrag gereserveerd?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
53	PvdD	12	Voor 2027-2030 staat 100.000 gereserveerd voor het Samenlevingsakkoord - sport. Waarvoor is dit bedrag gereserveerd?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
54	PvdD	12	Onder duurzaamheidsregelingen staat voor 2027-2030 jaarlijks 100 tot 420 aan verwachtte baten. Waaruit bestaan deze baten?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
55	PvdD	12	Onder armoedebeleid staat vanaf 2028 jaarlijks 500.000 aan baten. Waar komen deze baten vandaan?	Het gaat om besparingen. Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
56	PvdD	12	Waarom is voor de sociale teams een nog nader te definieren baten opgenomen (-PM) vanaf 2028?	Het gaat om besparingen. Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
57	PvdD	12	Wat voor maatwerk voor het armoedebeleid zal vanaf 2028 een nog te definieren last vormen (+PM)?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
58	PvdD	12	Welke kosten maakt de gemeente door de armoedegrens van 130% naar 120% te verlagen? Waar zitten deze kosten in?	Het betreft vooral personeelskosten om de verschillende beleidsstukken (zoals de verordening bevordering maatschappelijk participatie en diverse beleidsregels) aan te passen en het bijbehorende bestuurlijke proces voor de vaststelling hiervan te doorlopen. Daarnaast is de aanpassing en herdruk van communicatiemateriaal nodig. Deze werkzaamheden passen niet binnen de huidige bezetting.
59	PvdD	12	Is er onderzocht wat de consequenties zijn voor het verlagen van de armoedegrens van 130% en 120%? Hoeveel inwoners komen daardoor niet meer in aanmerking voor armoederegelingen? Is of wordt er gesproken met deze mensen in aanloop naar deze aanpassing? Is er bekend of er mensen of gezinnen in grote financiele nood komen hierdoor?	Volgens de meest recente cijfers van het CBS hadden in 2024 8.100 inwoners een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm, waarvan 1.600 minderjarige kinderen. 6.700 volwassenen waarvan 1.300 kinderen woonden in 2024 in een huishouden met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm. Dit betekent dat 1.400 volwassenen en 300 minderjarige kinderen bij een verlaging naar 120% niet meer in aanmerking komen voor de regelingen. Of gezinnen in financiële nood komen is per huishouden verschillend. Zoals beschreven in het antwoord op vraag 43 van PRO zal deze wijziging vooral gezinnen met kinderen raken en voor deze huishoudens zorgen voor het naar voren halen van de armoedeval. Omdat de gemeente niet beschikt over informatie welke inwoners een inkomen hebben tussen de 120% en 130% van de bijstandsnorm is het niet mogelijk om hen hier direct over te benaderen. Het in beeld brengen van de consequenties vormt een onderdeel van de scenario's die worden opgesteld ter uitwerking van de uitvoeringsagenda.
60	PvdD	12	Exploitatie stadhuis is geraamd op 700.000 vanaf 2027. Welke opties heeft de gemeente om deze kosten te dempen? Kan de raad in deze keuzes worden meegenomen?	De € 700.000 (prijspeil 2023) voor de exploitatie komt voort uit de raadsstukken met betrekking tot de besluitvorming over het definitief ontwerp van het stadhuis. Een van de beslispunten in dat voorstel was het kennis nemen van de verwachte benodigde exploitatiesubsidie. Dit bedrag is gebaseerd op een uitwerking van de exploitatie met behulp van bekende cijfers en aannames. De maatregelen achter de besparingsoptie worden nader uitgewerkt.
61	SP	12	Wat gaat er bekostigd worden uit 'Reservering budget samenlevingsakkoord'? Graag een gedetailleerde uitsplitsing van activiteiten.	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
62	SP	12	Geef een uitsplitsing van de bezuinigingen op het armoedebeleid. Welke regelingen betreft het waar op bezuinigd gaat worden? Op welke manier wordt deze bezuiniging doorgevoerd?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
63	SP	12	Hoe worden de bezuinigingen onder de noemer 'cultureel ondernemerschap' verdeeld over de culturele instellingen? Graag per organisatie een uitsplitsing van de bezuiniging.	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
64	SP	12	Op welke duurzaamheidsregelingen wordt er bezuinigd?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
65	SP	12	Wanneer verwacht het college meer duidelijkheid te kunnen geven over de uitwerking van de besparing op de Sociale Teams?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
66	PRO	13	Er staat: "De algemene reserve is - in vergelijking met de vorige begroting - substantieel gestegen door onder andere het inzetten van de spaaroptie vanuit het Samenlevingsakkoord en een overboeking vanuit de reserve duurzaamheidsfonds en reserve programma vluchtelingenopvang. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar hoofdstuk 5.8." In de vorige programmabegroting stond in de ontwikkeling van de reserve 43.199 voor 2027, 45.246 voor 2028 en 48.755 2029. Hier staat nu 67.761 voor 2027, 68.134 voor 2028 en 69.602 voor 2029. Is dit volledige verschil te verklaren door de spaaroptie en de reserves uit het duurzaamheidsfonds en het programma vluchtelingenopvang? Zo nee, hoe is deze dan te verklaren?	Ja, dit is correct. Daarnaast wordt het weerstandsvermogen beïnvloed door de ontwikkeling van de prognoses van begrotingsresultaten. In de bijgevoegde tabel (Bijlage bij vraag 66) is de ontwikkeling van de algemene reserve weergegeven van begroting 2026 (prognose) en begroting 2027 (prognose).
67	PRO	14	"Zoals ook in de bestuurlijke samenvatting is toegelicht, moet de concrete uitwerking van doelen en activiteiten nog grotendeels plaatsvinden, onder meer via de uitvoeringsagenda." hoe zijn de baten en lasten in deze begroting tot stand gekomen als nog niet bekend is welke concrete activiteiten er geprogrammeerd worden?	De baten en lasten zijn geraamd op basis van de vastgestelde beleidsdoelen, bestaande opgaven en financiële kaders.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
68	PRO	14	In vergelijking met voorgaande programmabegroting ontbreekt in de huidige programmabegroting concrete doelen ('Wat wil de gemeente Gouda bereiken?'), concrete acties ('Wat gaat de gemeente ervoor doen?'), en de relevante beleidsindicatoren. Kunt u in lijn met artikel 8.3 lid van het BBG per programma het volgende delen: a. de doelstelling, in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten, ten minste toegelicht aan de hand van de bij ministeriële regeling vast te stellen beleidsindicatoren; b. de wijze waarop ernaar gestreefd zal worden die effecten te bereiken, en de betrokkenheid hierbij van verbonden partijen.	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
69	PRO	14	Is de gemeente Gouda nog aangesloten bij het Gemeenten4GlobalGoals-netwerk van de VNG? Zo ja, waarom zijn de 'Global goals' niet meer opgenomen in de begroting en zouden deze weer toegevoegd kunnen worden?	De gemeente Gouda is nog steeds aangesloten bij het Gemeenten4GlobalGoals-netwerk. De Gobal Goals zijn in voorgaande jaren in de begroting opgenomen als onderdeel van de doelen en indicatoren. Aangezien de concrete uitwerking van de doelen, activiteiten en indicatoren plaatsvinden via de uitvoeringsagenda, is besloten om deze nu niet op te nemen in de begroting.
70	ChristenUnie	15	Welke concrete maatregelen en/of middelen zijn in 2027 voorzien om de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp te versterken, en hoe wordt vastgesteld of deze samenwerking leidt tot eerdere en betere ondersteuning van kinderen?	Vanuit de impulsmiddelen versterken sociale basis krijgen scholen de mogelijkheid plannen in te dienen ter versterking van de inclusieve leeromgeving, het versterken van de schoolgang van leerlingen met als resultaat minder thuiszitters en minder individuele jeugdhulp trajecten op school. Per initiatief wordt afgesproken op welke wijze de inzet merkbaar en meetbaar resultaat heeft. Daarnaast zet het Sociaal Team specifiek in op de samenwerking met het onderwijs, met de schoolcontactpersonen en zetten Sociaal Team en gemeente Gouda (jeugdconsulenten) in op het versterken van de onderlinge samenwerking met de scholen.
71	PRO	15	"Dat betekent dat de gemeente meedenkt over wat wél kan en duidelijk uitlegt waarom iets soms niet kan." welke concrete maatregelen worden hiervoor uitgevoerd en welke kosten horen hierbij?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
72	PRO	15	"Niet alleen meer bezoekers zijn het doel, maar vooral bezoekers die langer blijven en bijdragen aan de stad." welke concrete maatregelen worden hiervoor uitgevoerd en welke kosten horen hierbij?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
73	PRO	15	"Daarom maakt de gemeente Gouda bewuste keuzes over welke economie bij Gouda past, welk voorzieningenniveau hoort bij een groeiende stad en hoe levendigheid en leefbaarheid in balans blijven." Wanneer en door wie worden deze keuzes gemaakt?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
74	PRO	15	"Daarom maakt de gemeente Gouda bewuste keuzes over welke economie bij Gouda past, welk voorzieningenniveau hoort bij een groeiende stad en hoe levendigheid en leefbaarheid in balans blijven." Welke keuzes zijn dit concreet?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
75	PRO	15	"Daarom maakt de gemeente Gouda bewuste keuzes over welke economie bij Gouda past, welk voorzieningenniveau hoort bij een groeiende stad en hoe levendigheid en leefbaarheid in balans blijven." Welke concrete maatregelen worden hiervoor uitgevoerd en welke kosten horen hierbij?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
76	PRO	15	"De gemeente Gouda werkt aan de Economische Agenda die loopt tot 2030" Wanneer kan de raad deze economische agenda verwachten? In hoeverre wordt duurzaamheid opgenomen in de evaluatie van de Economische Agenda?	Zie het raadsmemo Economische Agenda 2025-2030 van 26 november 2025, https://gouda.bestuurlijkeinformatie.nl/reports/item/dc4aa7f6-c15c-479c-a787-aa174912210c.
77	PRO	15	De gemeente Gouda werkt aan de Economische Agenda die loopt tot 2030. Die vormt het vertrekpunt voor het economisch beleid in deze raadsperiode. De agenda wordt periodiek geëvalueerd, wat ruimte biedt om bij te stellen waar de praktijk daarom vraagt. Wanneer wordt de agenda geëvalueerd? In hoeverre wordt duurzaamheid opgenomen in de evaluatie van de Economische Agenda?	Zie het raadsmemo Economische Agenda 2025-2030 van 26 november 2025, https://gouda.bestuurlijkeinformatie.nl/reports/item/dc4aa7f6-c15c-479c-a787-aa174912210c.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
78	PRO	15	Onderwijs is belangrijk voor de toekomst van Gouda. De gemeente Gouda investeert in goede, veilige, gezonde en toekomstbestendige schoolgebouwen via het Integraal Huisvestingsplan. Ook nieuwe scholen proberen we zo goed mogelijk te faciliteren in hun huisvesting.' - Hoe ziet het faciliteren van nieuwe scholen er financieel uit, hoeveel geld is hiervoor extra gereserveerd en hoe wordt voorkomen dat dit ten koste gaat van bestaande plannen in het IHP? Per wanneer is bijvoorbeeld huisvesting voor het Novum Saeculum college begroot?	De nieuwe onderwijsinitiatieven hebben invloed op de onderwijshuisvestingsopgave en daarmee op de uitvoering van het IHP. Deze invloed bestaat vooral uit een toename van het aantal scholen, de daarmee verbonden verschuiving van leerlingen tussen scholen en slechts in beperkte mate uit een groei van het totale aantal leerlingen. De door het Rijk goedgekeurde nieuwe schoolinitiatieven hebben op grond van wet- en regelgeving recht op passende huisvesting, afgestemd op de verwachte omvang van de school op basis van leerling prognoses en/of steunverklaringen. De hieruit voortvloeiende huisvestingsopgave is niet uitstelbaar en vraagt vanaf de betreffende startjaren om passende huisvesting waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Samen met de schoolbesturen wordt onderzocht hoe deze huisvestingsvraag zoveel mogelijk binnen de bestaande onderwijsgebouwen kan worden opgevangen. Dit kan leiden tot extra kosten voor verhuizingen, aanpassingen en verbouwingen van bestaande locaties. Daarnaast hebben nieuw toegelaten scholen op grond van de verordening recht op een vergoeding voor de eerste inrichting, zoals meubilair en leermiddelen. Deze kosten doen zich in beginsel altijd voor, maar zijn momenteel niet afzonderlijk begroot. Wanneer de benodigde ruimte niet binnen de bestaande onderwijsvoorraad kan worden gevonden, zal ook naar alternatieve huisvestingslocaties worden gekeken. In dat geval kunnen aanvullende kosten ontstaan voor huur, inrichting en verbouwing, waardoor de financiële impact groter wordt. Hoewel de huisvestingsbehoefte van de nieuwe schoolinitiatieven op korte termijn om oplossingen vraagt, ligt het zwaartepunt van de investeringen uit de in IHP-2 opgenomen projecten voornamelijk in latere jaren. Dit vormt geen aanleiding om de voorbereiding van deze projecten uit te stellen. Integendeel, tijdige planvorming en projectontwikkeling zijn noodzakelijk om vertraging in de uitvoering en realisatie van de IHP-2-opgave te voorkomen. De voorbereiding van deze projecten loopt daarom parallel aan de invulling van de meer urgente huisvestingsvragen die voortvloeien uit de nieuwe onderwijsinitiatieven. Op basis van de huidige inzichten bestaat er daarom geen aanleiding om de prioritering van

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
				projecten binnen het IHP te wijzigen. Wel vraagt deze ontwikkeling om een zorgvuldige inzet van de beschikbare middelen, zodat zowel invulling kan worden gegeven aan de wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting op korte termijn als aan de ambities en langetermijndoelstellingen van het IHP. De raad wordt begin 2027 geïnformeerd over de gekozen huisvestingsoplossingen en de financiële gevolgen, zodra voor alle vier de nieuwe onderwijsinitiatieven meer duidelijkheid bestaat. Daarnaast lopen er aanvragen voor nieuwe scholen die vanaf 2028 kunnen worden toegelaten. Deze ontwikkelingen kunnen op termijn eveneens van invloed zijn op het onderwijslandschap en de daaruit voortvloeiende huisvestingsopgave. Zodra meer inzicht bestaat in de effecten van de urgente huisvestingsopgaven, eventuele nieuw goedgekeurde scholen en de gevolgen daarvan voor de uitvoering van IHP-2, kan worden bezien of een tussentijdse evaluatie van de tweede tranche wenselijk is. Daarbij kan worden beoordeeld of de huidige programmering, fasering en prioritering nog passend zijn bij de actuele ontwikkelingen binnen het onderwijs en de onderwijshuisvesting.
79	PRO	15	Ook moet onderwijs bijdragen aan kansengelijkheid. Daarom is er aandacht voor vroegschoolse educatie, het terugdringen van laaggeletterdheid (lage basisvaardigheden) en samenwerking tussen scholen en bedrijfsleven. Zo krijgen kinderen, jongeren en volwassenen meer kansen om hun talenten te ontwikkelen en mee te doen in Gouda.' - Welke programma's schaart het college onder het bijdragen aan kansengelijkheid, hoeveel investeert zij hier precies in en hoeveel is dit per programma meer/minder dan in de vorige begroting?	Bijdragen aan kansengelijkheid wordt door het college onder de programma's 1 en 4 geschaard. Programma 1: Brede school, KGF peuteropvang/VVE, OAB en VE (volwasseneducatie) en programma 4: Versterken Sociale Basis waarbinnen een aantal activiteiten van de Brede school is opgenomen. Op basis van gelden vanuit het Rijk en wat door de raad beschikbaar wordt gesteld, wordt jaarlijks een afweging gemaakt op basis van de ingediende aanvragen.
80	PRO	15	Hoeveel geld is er in 2027-2030 gereserveerd voor het VVE-aanbod, uitgevoerd door 9 kinderopvangorganisaties met een VE-locatie ten opzichte van de begroting van 2026?	Jaarlijks wordt de afweging gemaakt hoeveel subsidie de aangevraagde initiatieven toegekend krijgen binnen de middelen die hiervoor door het Rijk en de raad beschikbaar zijn gesteld. Voor 2027 is hierover nog geen besluit genomen.
81	PRO	15	Hoeveel geld is er in 2027-2030 gereserveerd voor schakelklassen, uitgevoerd door 7 primair onderwijsscholen ten opzichte van de begroting van 2026?	Zie antwoord op vraag 80 (PRO).
82	PRO	15	Hoeveel geld is er in 2027-2030 gereserveerd voor de Taalacademie, uitgevoerd door Brede School Gouda ten opzichte van de begroting van 2026?	Zie antwoord op vraag 80 (PRO).
83	PRO	15	Hoeveel geld is er in 2027-2030 gereserveerd voor het (mini-) Mentorproject, uitgevoerd door Brede School Gouda ten opzichte van de begroting van 2026?	Zie antwoord op vraag 80 (PRO).

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
84	PRO	15	Hoeveel geld is er in 2027-2030 gereserveerd voor het Stimuleringsprogramma, uitgevoerd door Brede School Gouda ten opzichte van de begroting van 2026?	Zie antwoord op vraag 80 (PRO).
85	PRO	15	Hoeveel geld is er in 2027-2030 gereserveerd voor de Zomer- en mei-academie, uitgevoerd door Brede School Gouda ten opzichte van de begroting van 2026?	Zie antwoord op vraag 80 (PRO).
86	PRO	15	Hoeveel geld is er in 2027-2030 gereserveerd voor de Weekendschool, uitgevoerd door Stichting Goudse Weekendschool ten opzichte van de begroting van 2026?	Zie antwoord op vraag 80 (PRO).
87	PRO	15	Hoeveel geld is er in 2027-2030 gereserveerd voor de Rijke Schooldag, uitgevoerd door Brede School Gouda ten opzichte van de begroting van 2026?	Zie antwoord op vraag 80 (PRO).
88	PRO	15	Hoeveel geld is er in 2027-2030 gereserveerd voor preventieve logopedie, uitgevoerd door Hecht ten opzichte van de begroting van 2026?	Zie antwoord op vraag 80 (PRO).
89	PRO	15	Hoeveel geld is er in 2027-2030 gereserveerd voor de bijdrage in de opvang anderstaligen, uitgevoerd door St. Klasse ten opzichte van de begroting van 2026?	Zie antwoord op vraag 80 (PRO).
90	PRO	15	Hoeveel geld is er in 2027-2030 gereserveerd voor de bijdrage in de opvang taalklassen, uitgevoerd door Westerschool ten opzichte van de begroting van 2026?	Zie antwoord op vraag 80 (PRO).
91	PRO	15	Het college schreef op 22 september in antwoord op schriftelijke vragen over de iniatieven voor kansengelijkheid het volgende op de vraag ‘Indien er (nog) geen middelen voor deze initiatieven zijn, kan het college dan toezeggen deze te reserveren voor de begrotingsbehandeling van 2027?’: ‘ Het college kan hierover op dit moment geen toezegging doen. (..) Eventuele aanvullende middelen of nieuwe investeringen maken onderdeel uit van de integrale afweging bij de voorbereiding van de begroting 2027. Daarbij worden alle beleidsopgaven, financiële ontwikkelingen, signalen uit de stad en de beschikbare middelen in samenhang beoordeeld. Op basis daarvan bepaalt het college welke inzet het beste bijdraagt aan de ambities uit het samenlevingsakkoord.’ > Wat is er uit deze integrale afweging gekomen in voorbereiding op de begroting van 2027? Hoeveel middelen komen er extra mee met het samenlevingsakkoord voor het doel kansengelijkheid om de ambities die in het samenlevingsakkoord stonden daadwerkelijk te behalen?	In de voorbereiding van de begroting 2027 is gekeken welke onderwerpen al voldoende uitgewerkt zijn om financieel op te nemen in de begroting. Zo is onder andere de spaaroptie verwerkt in de begroting, net als de intensivering op het veiligheidsbeleid en de verhogen van de toeristenbelasting. Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken verder uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
92	PRO	15	Hoeveel middelen zijn er gereserveerd voor het behoud van de Rijke Schooldag in Korte Akkeren, naar aanleiding van de aangenomen motie om scenario's hiervoor te onderzoeken?	Zie antwoord op vraag 80 (PRO).

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
93	PRO	15	Hoeveel middelen zijn er gereserveerd voor het uitbreiden van de Rijke Schooldag naar Goverwelle, naar aanleiding van de aangenomen motie om scenario's hiervoor te onderzoeken?	Zie antwoord op vraag 80 (PRO).
94	VVD	15	Er wordt geredeneerd vanuit een brede ambitie gekoppeld aan de economische agenda. Los van een economisch vitale stad, welke specifieke inzet zal plaatsvinden op het verbeteren van het vestigingsklimaat?	Zie het raadsmemo Economische Agenda 2025-2030 van 26 november 2025 (https://gouda.bestuurlijkeinformatie.nl/reports/item/dc4aa7f6-c15c-479c-a787-aa174912210c) en het antwoord op vraag 6.
95	ChristenUnie	17	Onderwijshuisvesting. Er is een nieuwe middelbare school gestart in Gouda. Komen daaruit extra kosten voor onderwijshuisvesting? Zo ja, wanneer en hoeveel?	De nieuwe onderwijsinitiatieven hebben invloed op de onderwijshuisvestingsopgave en daarmee op de uitvoering van het IHP. Deze invloed bestaat vooral uit een toename van het aantal scholen, de daarmee verbonden verschuiving van leerlingen tussen scholen en slechts in beperkte mate uit een groei van het totale aantal leerlingen. De door het Rijk goedgekeurde nieuwe schoolinitiatieven hebben op grond van wet- en regelgeving recht op passende huisvesting, afgestemd op de verwachte omvang van de school op basis van leerling prognoses en/of steunverklaringen. De hieruit voortvloeiende huisvestingsopgave is niet uitstelbaar en vraagt vanaf de betreffende startjaren om passende huisvesting waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Samen met de schoolbesturen wordt onderzocht hoe deze huisvestingsvraag zoveel mogelijk binnen de bestaande onderwijsgebouwen kan worden opgevangen. Dit kan leiden tot extra kosten voor verhuizingen, aanpassingen en verbouwingen van bestaande locaties. Daarnaast hebben nieuw toegelaten scholen op grond van de verordening recht op een vergoeding voor de eerste inrichting, zoals meubilair en leermiddelen. Deze kosten doen zich in beginsel altijd voor, maar zijn momenteel niet afzonderlijk begroot. Wanneer de benodigde ruimte niet binnen de bestaande onderwijsvoorraad kan worden gevonden, zal ook naar alternatieve huisvestingslocaties worden gekeken. In dat geval kunnen aanvullende kosten ontstaan voor huur, inrichting en verbouwing, waardoor de financiële impact groter wordt. Hoewel de huisvestingsbehoefte van de nieuwe schoolinitiatieven op korte termijn om oplossingen vraagt, ligt het zwaartepunt van de investeringen uit de in IHP-2 opgenomen projecten voornamelijk in latere jaren. Dit vormt geen aanleiding om de voorbereiding van deze projecten uit te stellen. Integendeel, tijdige planvorming en projectontwikkeling zijn noodzakelijk om vertraging in de uitvoering en realisatie van de IHP-2-opgave te voorkomen. De voorbereiding van deze projecten loopt daarom parallel aan de invulling van de meer urgente huisvestingsvragen die voortvloeien uit de nieuwe onderwijsinitiatieven. Op basis van de huidige inzichten bestaat er daarom geen aanleiding om de prioritering van

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
				projecten binnen het IHP te wijzigen. Wel vraagt deze ontwikkeling om een zorgvuldige inzet van de beschikbare middelen, zodat zowel invulling kan worden gegeven aan de wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting op korte termijn als aan de ambities en langetermijndoelstellingen van het IHP. De raad wordt begin 2027 geïnformeerd over de gekozen huisvestingsoplossingen en de financiële gevolgen, zodra voor alle vier de nieuwe onderwijsinitiatieven meer duidelijkheid bestaat. Daarnaast lopen er aanvragen voor nieuwe scholen die vanaf 2028 kunnen worden toegelaten. Deze ontwikkelingen kunnen op termijn eveneens van invloed zijn op het onderwijslandschap en de daaruit voortvloeiende huisvestingsopgave. Zodra meer inzicht bestaat in de effecten van de urgente huisvestingsopgaven, eventuele nieuw goedgekeurde scholen en de gevolgen daarvan voor de uitvoering van IHP-2, kan worden bezien of een tussentijdse evaluatie van de tweede tranche wenselijk is. Daarbij kan worden beoordeeld of de huidige programmering, fasering en prioritering nog passend zijn bij de actuele ontwikkelingen binnen het onderwijs en de onderwijshuisvesting.
96	PRO	17	Welke maatregelen worden uitgevoerd die leiden tot deze kosten?	De wettelijke taken en maatregelen die zijn vastgesteld in de beleidsdocumenten die staan genoemd bij 3.1.3.
97	PRO	17	Welke doelen worden behaald door het uitvoeren van de maatregelen waarvoor deze kosten gemaakt worden?	De doelen die horen bij de wettelijke taken en de beleidsdocumenten die staan genoemd bij 3.1.3.
98	PRO	17	Hoe wordt de doelrealisatie gemonitord voor de doelen die behaald worden door het uitvoeren van de maatregelen waarvoor deze kosten gemaakt worden?	De doelrealisatie wordt gevolgd door per opgave concrete doelstellingen, outcome-indicatoren, activiteiten en output-indicatoren met bijbehorende streefwaarden op te nemen. Hierdoor wordt inzichtelijk gemaakt welke resultaten worden nagestreefd en welke inspanningen daarvoor worden geleverd. Over de realisatie van de doelstellingen wordt via de reguliere planning- en controlcyclus verantwoording afgelegd. De wijze waarop de voortgang van de uitvoeringsagenda als geheel wordt gemonitord en gerapporteerd, wordt nog nader bepaald.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
99	PRO	17	Het beleid in dit programma is gebaseerd op onderstaande documenten die door de raad zijn vastgesteld (...) - in hoeverre voldoen de uitvoeringsplannen onderwijshuisvesting nog aan de actualiteiten rondom de wensen voor nieuwe scholen?	De nieuwe onderwijsinitiatieven hebben invloed op de onderwijshuisvestingsopgave en daarmee op de uitvoering van het IHP. Deze invloed bestaat vooral uit een toename van het aantal scholen, de daarmee verbonden verschuiving van leerlingen tussen scholen en slechts in beperkte mate uit een groei van het totale aantal leerlingen. De door het Rijk goedgekeurde nieuwe schoolinitiatieven hebben op grond van wet- en regelgeving recht op passende huisvesting, afgestemd op de verwachte omvang van de school op basis van leerling prognoses en/of steunverklaringen. De hieruit voortvloeiende huisvestingsopgave is niet uitstelbaar en vraagt vanaf de betreffende startjaren om passende huisvesting waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Samen met de schoolbesturen wordt onderzocht hoe deze huisvestingsvraag zoveel mogelijk binnen de bestaande onderwijsgebouwen kan worden opgevangen. Dit kan leiden tot extra kosten voor verhuizingen, aanpassingen en verbouwingen van bestaande locaties. Daarnaast hebben nieuw toegelaten scholen op grond van de verordening recht op een vergoeding voor de eerste inrichting, zoals meubilair en leermiddelen. Deze kosten doen zich in beginsel altijd voor, maar zijn momenteel niet afzonderlijk begroot. Wanneer de benodigde ruimte niet binnen de bestaande onderwijsvoorraad kan worden gevonden, zal ook naar alternatieve huisvestingslocaties worden gekeken. In dat geval kunnen aanvullende kosten ontstaan voor huur, inrichting en verbouwing, waardoor de financiële impact groter wordt. Hoewel de huisvestingsbehoefte van de nieuwe schoolinitiatieven op korte termijn om oplossingen vraagt, ligt het zwaartepunt van de investeringen uit de in IHP-2 opgenomen projecten voornamelijk in latere jaren. Dit vormt geen aanleiding om de voorbereiding van deze projecten uit te stellen. Integendeel, tijdige planvorming en projectontwikkeling zijn noodzakelijk om vertraging in de uitvoering en realisatie van de IHP-2-opgave te voorkomen. De voorbereiding van deze projecten loopt daarom parallel aan de invulling van de meer urgente huisvestingsvragen die voortvloeien uit de nieuwe onderwijsinitiatieven. Op basis van de huidige inzichten bestaat er daarom geen aanleiding om de prioritering van

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
				projecten binnen het IHP te wijzigen. Wel vraagt deze ontwikkeling om een zorgvuldige inzet van de beschikbare middelen, zodat zowel invulling kan worden gegeven aan de wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting op korte termijn als aan de ambities en langetermijndoelstellingen van het IHP. De raad wordt begin 2027 geïnformeerd over de gekozen huisvestingsoplossingen en de financiële gevolgen, zodra voor alle vier de nieuwe onderwijsinitiatieven meer duidelijkheid bestaat. Daarnaast lopen er aanvragen voor nieuwe scholen die vanaf 2028 kunnen worden toegelaten. Deze ontwikkelingen kunnen op termijn eveneens van invloed zijn op het onderwijslandschap en de daaruit voortvloeiende huisvestingsopgave. Zodra meer inzicht bestaat in de effecten van de urgente huisvestingsopgaven, eventuele nieuw goedgekeurde scholen en de gevolgen daarvan voor de uitvoering van IHP-2, kan worden bezien of een tussentijdse evaluatie van de tweede tranche wenselijk is. Daarbij kan worden beoordeeld of de huidige programmering, fasering en prioritering nog passend zijn bij de actuele ontwikkelingen binnen het onderwijs en de onderwijshuisvesting.
100	PRO	17	In de taakvelden zijn het bedrijfsloket en bedrijfsregelingen opgenomen. Welke regelingen betreft dit?	De taakvelden en wat eronder valt zijn bepaald door de rijksoverheid. Zie de informatievoorschriften van het ministerie van 2026: https://www.rijksoverheid.nl/site/binaries/site-content/collections/documents/2015/10/02/iv3-informatievoorschrift-gemeenten-en-gemeenschappelijke-regelingen/Iv3-informatievoorschrift-gemeenten-en-gr-en-2026-1-0.pdf
101	PRO	17	Kunt u een toelichting geven op het bedrag van EUR 3,7 miljoen bij de mutatie 'Nieuwe ontwikkelingen/ bestuursrapportage') voor 2027?	Op pagina 17 van de begroting is een bedrag van € 86.000 opgenomen bij de mutatie nieuwe ontwikkelingen / bestuursrapportage. Dit betreft diverse mutaties, waaronder het effect van de meicirculaire 2026, de exploitatie Kindcentrum Westergouwe en de fasering budget laaggeletterdheid voor programma 1.
102	SGP	17	Wat zijn de baten/lasten voor de gemeente mbt buitenreclames? Kan een overzicht gegeven worden wanneer vergunningen/concessies voor buitenreclames aflopen?	(a) De gemeente ontvangt op dit moment jaarlijks € 559.000,- aan inkomsten uit buitenreclames. De lasten (personele ondersteuning en overige kosten) bedragen ongeveer € 23.000. (b) De huidige concessies voor buitenreclame hebben de volgende looptijden: Abri's en vrijstaande reclamevitrines: tot 2035; Lichtmastreclame: tot 2029; A0-reclame (Centercom): tot 2031.
103	PRO	18	"via een realistische route naar klimaatneutraliteit" welke route is dit?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
104	PRO	18	"via een realistische route naar klimaatneutraliteit" hoe wijkt deze route af van de route die in eerder vastgesteld beleid is uitgestippeld?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
105	PRO	18	"via een realistische route naar klimaatneutraliteit" waaruit blijkt dat de vorige route niet realistisch was?	Het college heeft ervoor gekozen in te zetten op de landelijke klimaatdoelen en bijbehorend tijdpad van klimaatneutraliteit in 2050. Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
106	PRO	18	"Een routekaart geeft richting aan deze transitie en wordt uitgewerkt in samenwerking met inwoners, ondernemers en regionale partners." wanneer wordt deze routekaart uitgewerkt?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
107	PRO	18	"Een routekaart geeft richting aan deze transitie en wordt uitgewerkt in samenwerking met inwoners, ondernemers en regionale partners." Hoe ziet de participatie voor totstandkoming van deze routekaart er precies uit en welke inwoners, ondernemers en regionale partners worden hiervoor uitgenodigd?	Bij de totstandkoming van de routekaart zal duidelijk worden welke vorm van participatie en met welke stakeholders dit het meest nuttig is. De verschillende beleidsprogramma's die aan de routekaart ten grondslag zullen liggen, hebben een eigen participatietraject.
108	PRO	18	"Een routekaart geeft richting aan deze transitie en wordt uitgewerkt in samenwerking met inwoners, ondernemers en regionale partners." Welke rol krijgt de raad in de totstandkoming van deze routekaart?	Net als bij de totstandkoming van het duurzaamheidsplan zal de raad worden betrokken bij de routekaart, bij de totstandkoming van de routekaart zal bekeken worden welke vorm hierbij het meest nuttig is.
109	PRO	18	"Maatregelen moeten begrijpelijk, betaalbaar en uitvoerbaar zijn." Kunt u toelichten wat er concreet wordt bedoeld met 'begrijpelijk', 'betaalbaar' en 'uitvoerbaar'? Hoe wordt dit getoetst?	Dit wordt uitgewerkt in de routekaart. Met de uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. De raad ontvangt voor het einde van 2026 een eerste conceptversie van de uitvoeringsagenda.
110	PRO	18	"Daarbij geven we prioriteit aan maatregelen die het meest effectief zijn." hoe wordt bepaald welke maatregelen het meest effectief zijn?	Dit wordt uitgewerkt in de routekaart. Met de uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. De raad ontvangt voor het einde van 2026 een eerste conceptversie van de uitvoeringsagenda.
111	PRO	18	"Per wijk wordt bekeken wat nodig en haalbaar is, in samenwerking met inwoners en ondernemers naar passende stappen." hoe ziet dit proces er precies uit en wat kost dit proces?	Het college stelt hiertoe onder meer het verplichte Warmteprogramma op. Over het warmteprogramma en het proces is uw raad geïnformeerd via het op 30 september 2026 toegestuurde raadsmemo "voortgangsrapportage energietransitie" (zaaknummer 1731192), een presentatie aan de cie FLO over het Warmteprogramma op 1 juni 2026 en een werksessie met de cie FLO op 16 september 2026. Uitvoering vindt strapsgewijs plaats. Kosten voor dit proces verschillen per onderdeel.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
112	PRO	18	"Daarom koppelt de gemeente onderhoud aan kansen: bij de aanpak van een straat of riool zorgt de gemeente meteen voor meer groen, betere wateropvang en een prettigere buurt" wat zijn de precieze financiële gevolgen hiervan?	Er zijn geen standaard maatregelen. De extra kosten verschillen daardoor per project en zijn aan de voorkant niet aan te geven. De kosten voor het verbeteren van het hemelwaterstelsel bij projecten uit het Beheerplan GOVO worden momenteel in beeld gebracht. Financiering hiervan vindt plaats vanuit het Water- en rioleringsplan. Deze ambities uit het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken werken we uit in een uitvoeringsagenda.
113	PRO	18	"Afval op straat, bijplaatsingen en dumpingen worden actief aangepakt waarbij kosten, milieuwinst en gebruiksgemak centraal staan." Welke concrete maatregelen worden hiervoor uitgevoerd en welke kosten horen hierbij?	De maatregelen zullen verschillen per probleemlocatie. De inzet richt zich op het achterhalen van de achterliggende oorzaken van dumpingen en bijplaatsingen. Vervolgens wordt hier een bijpassende oplossing toegepast. De kosten daarvan zullen per maatregel verschillen. Er is een werkbudget beschikbaar vanuit een Rijksvergoeding. Deze ambities uit het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken werken we uit in een uitvoeringsagenda.
114	PvdD	18	Klopt de laatste zin op deze pagina? Het is toch niet zo dat het aanpakken van afval op straat, bijplaatsen en dumpingen afhankelijk is van kosten, milieuwinst en gebruiksgemak? Wat zou hier moeten staan?	De drie genoemde factoren zijn niet bedoeld als afhankelijkheden maar als randvoorwaarden. De kosten moeten in verhouding staan tot het te bereiken doel, het moet effectief zijn voor de leefomgeving/milieu en voor de inwoner duidelijk en haalbaar (gebruiksgemak).
115	PvdD	18	Waarom heeft het programma Energie en Klimaat geen paragraaf 'Wat gaat het kosten'? en geen gelinkte beleidsdocumenten?	Zie hiervoor pagina 20 van de programmabegroting.
116	PvdD	18	Hoeveel structurele middelen zijn er begroot voor het reduceren van CO2?	Het reduceren van CO2 valt in de uitvoering onder verschillende beleidsterreinen, elk met eigen beleidsprogramma's en budgetten waarbij maatregelen ten behoeve van CO2 reductie onderdeel vormen maar niet in alle gevallen specifiek zijn geoormerkt.
117	PvdD	18	Hoeveel structurele middelen zijn er begroot voor het uitvoeren van het beleid Circulaire Economie?	Structureel is daar 1 fte voor beschikbaar. Er is geen uitvoeringsbudget begroot.
118	PvdD	18	Wat is de omvang van investeringen om de landelijke klimaatdoelstellingen in 2050 te halen? Hoeveel daarvan stelt de gemeente beschikbaar om de doelstellingen te halen?	In de financiële paragraaf van het duurzaamheidsplan "Zo geven we Gouda door" is opgenomen wat nodig zou zijn om zicht te houden op de klimaatdoelen. Dit geeft een indicatie. Er is geen structureel budget dat zich specifiek richt op het behalen van deze doelen, zie ook het antwoord op vraag 116 (PvdD).
119	PvdD	18	Wat is de omvang van de verwachte investeringen die komende 4 jaar nodig zijn om de klimaatdoelstellingen van 2050 te halen?	De financiële paragraaf van het duurzaamheidsplan "Zo geven we Gouda door" geeft een indicatie. Wat nodig is voor de komende vier jaar wordt uitgewerkt in de routekaart. Het gaat niet alleen om investeringen maar ook om operationele kosten. Een groot deel van dit budget ontvangt de gemeente van het Rijk. Met de uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. De raad ontvangt voor het einde van 2026 een eerste conceptversie van de uitvoeringsagenda.
120	PvdD	18	Hoeveel is structureel begroot voor klimaatadaptatie in de komende 4 jaar?	Er is geen structureel budget beschikbaar. Vergroenings- en watermaatregelen worden daarom, waar mogelijk, meegenomen in reguliere projecten en gefinancierd vanuit bestaande middelen (o.a. Govo en WRP). Hierdoor neemt de druk op deze budgetten toe.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
121	PvdD	18	Kan er worden toegelicht welke lange termijn financiele consequenties de gemeente riskeert door de komende jaren niet stevig in te zetten op vergroening en klimaatadaptatie? Welke financiele investeringen zijn er de komende jaren nodig om deze lange termijn risico's ter vermijden?	Er is geen specifiek onderzoek uitgevoerd naar de financiële risico's voor de gemeente Gouda. Uit onderzoek van de Provincie Zuid-Holland volgt dat voor Gouda een indicatieve investeringsopgave van circa € 122 miljoen tot 2050 is berekend voor het klimaatadaptief maken van de openbare ruimte. De daadwerkelijke kosten zijn afhankelijk van de gekozen maatregelen, het tempo van uitvoering en de mogelijkheden om werkzaamheden te combineren met regulier onderhoud en vervangingsopgaven. De provincie wijst er daarbij op dat de kosten van niets doen naar verwachting aanzienlijk hoger zullen uitvallen als gevolg van toenemende schade door wateroverlast, hitte en droogte. Het vergroten van de klimaatbestendigheid van de openbare ruimte is een van de opgaven waar de gemeente Gouda de komende jaren aan werkt. De ambities worden nader uitgewerkt in een uitvoeringsagenda. Hierin worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de bijbehorende financiële consequenties. Een eerste conceptversie van deze uitvoeringsagenda wordt vóór eind 2026 aan de raad aangeboden.
122	SGP	18	In verschillende wijken is inmiddels omgekeerd inzamelen ingevoerd. Welke reacties komen hierover binnen van bewoners/toezicht? Kan gsteld worden dat omgekeerd inzamelen bijdraagt aan schonere straten?	De overgang zelf vonden inwoners soms lastig maar inmiddels ontstaat in de wijken, die over zijn, een beeld van een schonere straat. Een effect op de afvalscheiding is nog niet meetbaar. Daarvoor is het te vroeg en zijn te weinig huishoudens over op het nieuwe systeem.
123	SGP	18	Welke acties onderneemt de gemeente bij omgekeerd inzamelen om zwerfafval, bijplaatsen en vemengde afvalstromen te voorkomen?	Hier zijn geen aparte acties voor gepland, anders dan de communicatie behorend bij de invoering (b.v. uitleg gebruik afvalpas) en de gemeentebrede aanpak ter bestrijding van bijplaatsingen en dumpingen. De kwaliteit (zuiverheid) van gescheiden afvalstromen wordt door Cyclus gemonitord.
124	SGP	18	We stimuleren inwoners via duurzaam bouwloket/klimaatroute. Paar vragen hierover. Hoeveel inwoners zijn er bereikt? Hoeveel gaan er in op het aanbod? Bij hoeveel is dit een reservering, en bij hoeveel is er al concreet actie ondernomen? Hoeveel is de subsidie en eigen bijdrage gemiddeld per project?	Klimaatroute heeft sinds april 2025 op ruim 1.200 adressen een gratis energieadvies uitgevoerd. Met behulp van de gemeentelijke isolatiesubsidie (uitgevoerd door Klimaatroute/Duurzaam Bouwloket) zijn inmiddels ruim 500 grondgebonden koopwoningen geïsoleerd, waarbij de bewoner een of meerdere isolatiemaatregelen heeft genomen. Hiermee is ongeveer € 800.000 van de subsidiepot daadwerkelijk uitgegeven. Momenteel staat ook € 800.000 gereserveerd voor lopende aanvragen. Een gereserveerd bedrag verloopt na 6 maanden. Bewoners die voldoen aan de subsidievoorwaarden ontvangen maximaal € 1.500 subsidie. Voor bewoners met energiearmoede is dit bedrag € 3.000. Het is niet bekend hoeveel de gemiddelde eigen bijdrage van bewoners is. Dit bedrag is zeer afhankelijk van de maatregel die wordt uitgevoerd. Over de voortgang van de collectieve isolatieaanpak is uw raad op 30 september 2026 geïnformeerd via de voortgangsrapportage energietransitie https://gouda.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/d31dddbc-93c4-432c-98a8-c4799a674d9e?documentId=1eb1d3e3-322d-4756-a0e1-7560acaa294e

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
125	VVD	18	De ambitie richting de toekomst blijft er één van verduurzaming. In hoeverre worden de geschetste ambities beinvloed door netcongestie en de snelheid van oplossen daarvan?	Waar wel of geen vertraging door netcongestie wordt opgelopen, zal per project verschillen. Waar het één doorgang kan vinden, is voor het ander geen netcapaciteit beschikbaar. De netbeheerder verdeelt de capaciteit op basis van landelijke criteria. Met deze realiteit in het achterhoofd is het van nog groter belang om te isoleren, te besparen en waar mogelijk netbewuste energiesystemen toe te passen.
126	D66	20	3.2.2.1. de inkomsten op dit domein gaan in de jaren na 2027 stijgen. Kunnen de baten worden uitgesplitst naar de verschillende gemeenschappelijke regelingen?	Het betreft geen baten die specifiek aan een Gemeenschappelijke Regeling gekoppeld kunnen worden. De grootste mutatie (2027) is de ontrrekking reserve Duurzaamheidsfonds (van programma 2 naar de AR in programma 8). Binnen programma 2 komen de baten Afval (taakveld 7.3) en Riool (taalveld 7.2) binnen. De BSGR int deze bedragen (en de BSGR is een GR).
127	D66	20	3.2.2.3 Het milieubeheer is in 2027 ruim 2miljoen hoger dan de verwachting in de volgende jaren waar komen deze kostenverschillen vandaan?	Dit heeft te maken met de verwerking (in de begroting) van de in de meicirculaire 2026 aangekondigde CDOKE-middelen 2027 en het beschikbaar zijn van het restant CDOKE-middelen 2026 in 2027.
128	PRO	20	Welke maatregelen worden uitgevoerd die leiden tot deze kosten genoemd in dit programma?	De wettelijke taken en maatregelen die zijn vastgesteld in de beleidsdocumenten die staan genoemd bij 3.2.3.
129	PRO	20	Welke doelen worden behaald door het uitvoeren van de maatregelen waarvoor deze kosten gemaakt worden?	De doelen die horen bij de wettelijke taken en de beleidsdocumenten die staan genoemd bij 3.2.3
130	PRO	20	Hoe wordt de doelrealisatie gemonitord voor de doelen die behaald worden door het uitvoeren van de maatregelen waarvoor deze kosten gemaakt worden?	Hoe de doelen worden gemonitord die horen bij de wettelijke taken en de beleidsdocumenten die staan genoemd bij 3.2.3 staat in de betreffende stukken.
131	PRO	20	Kunt u uitleggen waarom de kosten voor het taakveld Milieubeheer in 2027 een stuk hoger zijn dan eerder begroot (EUR 5,8 miljoen in begroting 2027 vs EUR 3,3 miljoen geraamd voor 2027 in begroting 2026)?	Dit heeft te maken met de verwerking (in de begroting) van de in de meicirculaire 2026 aangekondigde CDOKE-middelen 2027 en het beschikbaar zijn van het restant CDOKE-middelen 2026 in 2027.
132	ChristenUnie	21	Er wordt momenteel gewerkt aan het versnellen van ruimtelijke procedures, zo is te lezen onder het kopje *ambitie*. Wat is de status van die maatregelen die voorbereid worden en wanneer wordt de raad daarover geïnformeerd?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
133	PRO	21	De begroting streeft naar 500 nieuwe woningen per jaar met 30% sociale huur. Hoeveel woningen verwacht het college in 2027, 2028, 2029 en 2030 op te leveren, in welke projecten en hoeveel daarvan zijn sociale huur, betaalbare koop en geschikt voor senioren? Welke projecten lopen vertraging op en waardoor? Kan dit overzicht gedeeld worden?	Het huidige beeld laat zien dat oplevering van de volgende projecten met minimaal 10 woningen (aantal tussen haakjes) in 2027 zal zijn: De Jan Ligthartlocatie (24) De Kazerne, De Luitenant en De Kapitein (116) dit betreft fase 1, latere fasen staan hieronder benoemd voor 2027-2030 Westergouwe Eiland 2 (30) Parcour Spoorzone (58) Bodegraafsestraatweg 163 (16) Knarrenhof Westergouwe (23) Woonzorglocatie Westergouwe (50) Winterdijk 10 (122) Bouwveld 14B/C3 Westergouwe (72) Bouwveld 23 Westergouwe (84) Westerhof 2 Westergouwe (48) Goudse Poortgebouw (224) Hoogstraat 10-14 (12) Voor sommige locaties geldt dat deze eind 2027 beoogd zijn opgeleverd te worden. Het kan zijn dat dit een jaar opschuift. Het huidige beeld laat zien dat het gaat om 879 woningen. Daarnaast zullen naar verwachting nog enkele kleine locaties worden ontwikkeld. Daar kan aan worden toegevoegd voor 2028 t/m 2030: De Zaayer (83 woningen, waarvan 15 betaalbare koop en 38 middenhuur) De Kazerne (verdere fasen) (104 woningen, waarvan 12 betaalbare koop) Wonen in GOUD (250 woningen, waarvan 51 sociale huur en 45 middenhuur) Parkview (117 woningen, waarvan 28 betaalbare koop, 10 sociale huur en 12 middenhuur) Goudse Linie (39 woningen, geen betaalbare segmenten) The Hill (90 woningen, waarvan 52 betaalbare koop en 30 sociale huur)

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
				Crabethpark (77 woningen, waarvan 26 sociale huur en 19 middenhuur) Bouwveld 22 Westergouwe (81 woningen, waarvan 30 betaalbare koop) Bouwveld B5a/b Westergouwe (37 woningen, waarvan 30 sociale huurwoningen) Krugerlaan 110 (21 woningen in sociale huur) Ronsseweg Z3-locatie (40 woningen, programma nog onbekend) Calslaan 2 (28 middenhuurwoningen) Oudenhuis Westergouwe (53 sociale huurwoningen) De Producent (81 woningen, waarvan 27 sociale huur en 32 betaalbare koop) Bouwvelden 25 en 26 Westergouwe (136 sociale huur) Jac. P. Thijsselaan 45 (124 woningen, waarvan 12 t.b.v. jongerenopvang en 12 eenheden voor Leger des Heils die als sociale huur worden meegerekend, en daarnaast 17 sociale huur, 13 middenhuur en 13 betaalbare koop). Dat komt neer op 1.361 woningen voor 2027-2030, waarvan 31% sociale huur (gedeeltelijk door corporaties en gedeeltelijk door andere partijen), 11% middenhuur en 13% betaalbare koop. In totaal is dat 55% betaalbare segmenten. Hierbij geldt wel dat een deel van deze plannen nog in de voorbereidende fase zit. Het is daarmee mogelijk dat een deel van deze woningen later wordt opgeleverd en dat segmenten verschuiven. Overigens kan het ook zijn dat delen van bijv. Westergouwe fase IV, of deelprojecten van Burgemeesterkwartier I, eerder opgeleverd zullen worden. Zoals altijd geldt hierbij, het is een inschatting. Vertraging in projecten kan door talloze redenen optreden. Het is nu nog niet te voorspellen welke projecten om welke reden vertraging op zullen lopen. Daarnaast spannen we ons samen met Rijk en provincie in om woningbouwprojecten te versnellen. Dit is onze inzet. De feitelijke realisatie van woningen en verdeling over de verschillende segmenten wordt gemonitord via het Regionale Programma Woningbouw en jaarlijks aan uw raad gerapporteerd.
134	PRO	21	De begroting noemt deelauto's, fietspaden, OV en verkeersveiligheid als aandachtspunten, maar bij de investeringen voor de fiets staat alleen een bedrag van €362.000 in 2029. Welke bedragen zijn in 2027 beschikbaar voor fietsroutes, fietsparkeren, deelvervoer, laadpalen en voor verkeersveiligheid?	Investeringen voor fietsroutes, fietsparkeren, deelvervoer en verkeersveiligheid vallen onder het Verkeerscirculatieplan, te zien in de tabel bij 'Maatr. Knelpunt. Verkeer en VCP 2022-2029. Het bedrag dat begroot staat voor 2027 is beschikbaar vanuit het budget van de eerste tranche van het VCP. Vanaf 2028 start de tweede tranche en is hier een taakstellend budget per jaar voor begroot.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
135	PRO	21	In 2022 is € 5 miljoen apart gezet in een duurzaamheidsfonds, waaruit inwoners en organisaties leningen kunnen krijgen om huizen en gebouwen te verduurzamen. De begroting hevelt dat geld nu over naar de algemene reserve. Hoeveel leningen zijn sinds de verordening van 27 september 2023 verstrekt en voor welk bedrag, welke aanvragen lopen nog, wordt de verordening ingetrokken en wat betekent de overheveling voor de solvabiliteit en de weerstandsratio?	Sinds de verordening van kracht werd zijn in totaal zijn vier leningen verstrekt, voor in totaal € 393.000. Drie nieuwe aanvragen zijn bij partijen in voorbereiding. Hierbij verwijzen we naar paragraaf 3.6 van de voortgangsrapportage energietransitie die uw raad op 30 september heeft ontvangen (zaaknummer 1731192). Deze overheveling heeft geen effect op de solvabiliteit, wel op de weerstandsratio: de middelen verschuiven van een bestemmingsreserve naar de algemene reserve.
136	PvdD	21	Op welke wijze wordt in deze begroting invulling gegeven aan de stevigheid van het Groenfonds? In hoeverre draagt de eenmalige verschuiving van 833k van de reserve Groenfonds naar de reserve afschrijvingslasten investeringen Groenfonds bij aan de structurele stevigheid (lees: effectiviteit) van dit fonds?	De dekking van de groenfondsprojecten vond plaats vanuit de reserve Groenfonds. Vanuit deze reserve worden middelen overgeheveld naar de reserve afschrijvingslasten investeringen groenfonds, ter dekking van de afschrijvingslasten van deze investeringsuitgaven. Deze wijziging heeft een financieel-technische achtergrond en heeft geen effect op "de structurele stevigheid" van dit fonds / deze reserves. In het raadsmemo Voortgang Groenfondsprojecten van februari 2026 staat toegelicht welke projecten nog worden uitgevoerd vanuit de reserve. https://gouda.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item/650dab69-c0bb-438c-b7fa-2a7e2fc681f6
137	PvdD	21	In de vorige bestuurdsperiode, hoeveel projecten zijn door het Groenfonds gefinancieerd?	In de raadsmemo Voortgang Groenfondsprojecten uit februari 2026 wordt toegelicht welke groenfondsprojecten zijn gefinancierd door het Groenfonds.
138	PvdD	21	Hoeveel geld is er begroot voor de 'grijs wordt groen' regeling in de komende jaren?	Er is in de vorige bestuursperiode € 2.000.000 beschikbaar gesteld ten behoeve van groenfonds-projecten en om grijs om te zetten in groen. Op basis van de huidige prognose zijn er vanaf 2028 geen financiële middelen meer beschikbaar voor nieuwe groenfondsprojecten.
139	PvdD	21	Wanneer kunnen wij het Goudse Soorten Management Plan (SMP) verwachten?	De verwachting is dat Gouda de vergunning horende bij het SMP aan het einde van 2027 of aan het begin van 2028 ontvangt van de ODMH.
140	PvdD	21	Waarom maakt dierenwelzijn geen onderdeel van het programma Wonen en Leefomgeving?	Dierenwelzijn is conform Iv3 onderdeel van Programma 6, Leefbaarheid en Veiligheid.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
141	SGP	21	Voor een betere fietsverbinding naar Rotterdam zijn er al langere tijd plannen voor een snelfietsroute. Wat is daarin de laatste stand van zaken? Zit een plan voor een fietsbrug in de nieuwe plannen/gelden voor de ontsluiting van Westergouwe?	• De doorfietsroute naar Rotterdam bestaat uit twee varianten: de ambitieroute met een nieuwe brug over de Gouwe en een tracé langs het spoor richting Rotterdam, en een route die grotendeels gebruikmaakt van bestaande infrastructuur. • De doorfietsroute Rotterdam-Gouda via de bestaande infrastructuur wordt in samenwerking met het project Ruige Weteringpad verlengd, zodat fietsers vanaf het Oranjeplein comfortabeler naar de Speelbrug kunnen fietsen. Dit wordt meegenomen binnen het project Koningin Wilhelminaweg. Daarbij wordt ook de kruising Oranjeplein verbeterd. • Afgelopen jaar is bovendien de Oost-Ringdijk, in samenwerking met de provincie Zuid-Holland en de gemeente Zuidplas, autoluw gemaakt en voorzien van markering. Verlichting ontbreekt op dit traject nog, omdat hiervoor momenteel geen financiële dekking beschikbaar is. Ondanks deze verbeteringen kent de route nog enkele knelpunten. Wel zal de route de komende jaren ook aan Rotterdamse zijde ook een kwaliteitsimpuls krijgen. De ontbrekende schakel in Moordrecht blijft echter een uitdagend vraagstuk, waarvoor de gemeente Zuidplas nog een belangrijke afweging moet maken. • De ambitieroute is, zoals de naam al aangeeft, een meer toekomstgerichte en ambitieuze variant. Deze route kent ook een aanzienlijk groter potentieel. Op basis van tellingen maken momenteel circa 3.000 fietsers per dag gebruik van de verbinding via de Speelbrug richting Gouda. Voor de ambitieroute wordt verwacht dat ongeveer 6.000 fietsers per dag gebruik zullen maken van de nieuwe brugverbinding. • De nieuwe brugverbinding over de Gouwe is opgenomen in de subsidieaanvraag Mobiliteitsmaatregelen Gebiedsopgave Zuidplaspolder. Na toekenning van de subsidie kan de uitwerking van de maatregelen formeel van start gaan, in nauwe samenwerking met Zuidplas en de provincie. De afspraken over de onderlinge taak- en rolverdeling voor de uitvoering van de projecten worden vastgelegd in nog op te stellen samenwerkingsovereenkomsten. Vooruitlopend op de definitieve subsidietoekenning is het overleg hierover gestart. • Gezien de benodigde onderzoeken, grondverwerving, planvorming en afstemming tussen betrokken partijen wordt verwacht dat eventuele werkzaamheden niet eerder dan over vijf jaar kunnen starten met huidige beschikbaar capaciteit.
142	VVD	21	Deelmobiliteit blijft onderdeel van het Gouds bereikbaarheidspalet. In hoeverre is de effectiviteit van deelmobuliteit in Gouda nader onderzocht?	In Gouda is het aantal deelauto's, gebruikers en ritten de afgelopen vijf jaar verdubbeld. De effectiviteit van deelmobiliteit is tot nu toe in beperkte mate onderzocht, dus of dit ook tot minder autobezit of autogebruik heeft geleid, kan met de huidige cijfers niet geconcludeerd worden. Deelmobiliteit vergroot wel de toegankelijkheid en inclusiviteit, omdat autogebruik mogelijk wordt zonder dat een eigen auto nodig is. In de evaluatie van het VCP wordt deelmobiliteit meegenomen. Op basis daarvan wordt een uitvoeringsagenda voor de tweede tranche voorgesteld, waarin duidelijk wordt of hier verder op ingezet moet worden, en met welke verwachte effecten.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
143	VVD	21	Verkeersveiligheid wordt meegenomen in het mobiliteitsbeleid; in hoeverre wordt het principe van gescheiden verkeersstromen hierbij toegepast?	Gescheiden verkeersstromen worden toegepast als de maximum snelheid van de weg 50 km/u is en er fysieke ruimte is om vrijliggende fietspaden aan te leggen. Als dit laatste niet mogelijk is, dan wordt de snelheid verlaagd naar 30 km/u en de weg (op termijn) heringericht met klinkers en bredere fietsstroken. Dit om juist de verkeersveiligheid te vergroten, door de snelheidsverschillen tussen weggebruikers te verkleinen.
144	ChristenUnie	23	In overzicht 3.3.2.1. wordt zichtbaar dat het saldo baten/lasten redelijk stabiel blijft, zo'n 42 à 43 miljoen per jaar. De lasten en de baten dalen echter aanzienlijk richting 2030, respectievelijk zo'n 30% en 60% t.o.v. 2027. Wat is de verklaring voor deze grote daling in lasten én baten? Wat is het verband tussen de baten en lasten, dat het saldo stabiel blijft in de periode 2027-2030?	Hiervoor zijn twee belangrijke oorzaken: 1) effect reservemutaties in 2027 (hogere lasten en hogere baten, 2) effect kapitaallasten GOVO deel 1 (hogere lasten). De daling in de baten wordt voornamelijk veroorzaakt door de reservemutaties, de mutaties in de baten en lasten worden veroorzaakt door het effect van de grondexploitatieprojecten Westergouwe in de begroting.
145	D66	23	Bij tabel 3.3.2.1 zien we bij zowel de lasten als de baten een flinke afname. Wat is daar de verklaring voor?	Zie antwoord op vraag 144 (ChristenUnie).
146	D66	23	In tabel 3.3.2.3 zien we dat bij taakveld 8.3 Wonen en bouwen er ook een flinke afname is budget te zien is. Wat is daar de reden voor en hoe past dat bij onze ambities om 500 woningen per jaar te bouwen?	De aflopende reeks wordt voornamelijk veroorzaakt door het aflopende exploitatiebudget vanuit de reserve Versnelling woningwouw vanwege uitputting van deze reserve. De afname van het budget heeft mogelijk een negatief effect op het aantal te realiseren woningen, met name op het aantal sociale huurwoningen.
147	PRO	23	Kunt u uitleggen waarom de begrote kosten voor het taakveld Parkeren hoger zijn dan de begrote kosten uit de vorige begroting (EUR 2,4 miljoen huidige begroting vs EUR 1,1 miljoen vorige begroting)?	De vraag raakt aan het verschil tussen de primitieve begroting 2026, de bijgstelde van 2026 en die van 2027, en daarnaast het verschil tussen saldo (baten+lasten) en alleen lasten. Het saldo van de lasten op taakveld 2.2 Parkeren bedroeg (bijgestelde begroting 2026 volgens 2e berap): € 2,2 mln. In de primitieve begroting 2026 bedroeg dit saldo € 1,8 mln. Goed te weten dat op taakveld 2.2 Parkeren ook de baten Stationsgarage opgenomen zijn. Inclusief deze baten bedroeg het saldo taakveld Parkeren (primitieve begroting 2026) € 1,1 mln. Begrote lasten 2027: € 2,9 mln. (afgerond). De stijging wordt veroorzaakt doot de toegenomen kosten van uitvoering Parkeerservice (ivm gebiedsuitbreiding), de kosten van afhandeling bezwaar en beroep, het beschikbare budget tbv parkeren Groenheuvelterrein, afkoop 1e 24h gratis fietsparkeren stalling Noordelijk Stationsgebied en toe te rekenen interne loonkosten.
148	PRO	23	In de 2e Berap 2026 is sprake van toegenome kosten van het dagelijks onderhoud van de openbare ruimte. Hoe is in de begroting rekening gehouden met areaaluitbreidingen, prijsontwikkelingen en grotere aantallen meldingen vanuit de stad?	In de begroting is vooralsnog geen rekening gehouden met de in de Berap 2026 gemelde toegenomen kosten van het dagelijks onderhoud. We streven ernaar de beheerplannen met betrekking tot het (dagelijks-)onderhoud begin 2027 geactualiseerd te hebben. Deze beheerplannen geven inzicht in de benodigde structurele middelen.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
149	PvdD	23	Waaruit bestaan de kosten die de gemeente maakt voor parkeren? (Taakveld 2.2)	Zie ook antwoord op vraag 147 (PRO). De lasten bestaan voornamelijk uit de lasten Stationsgarage, kapitaallasten investeringen parkeerterreinen, parkeerbeleleid (incl. personele kosten), uitbestede parkeertaken via Parkeerservice, exploitatie Fietsenstalling NieuweMarkt, afkoop eerste 24h betaald fietsparkeren fietsenstalling NSG, juridische kosten ten behoeve van bezwaar en beroep.
150	PvdD	23	Waaruit bestaan de kosten die de gemeente maakt voor openbaar vervoer? (Taakveld 2.5)	De kosten voor het openbaar vervoer in Gouda worden grotendeels niet door de gemeente gedragen. De concessiehouder van het busvervoer, de provincie Zuid-Holland, financiert de busdienstregeling. Het treinvervoer op het landelijke spoorwegnet wordt bekostigd door het Rijk. De treinverbinding tussen Alphen aan den Rijn en Gouda wordt gefinancierd door de provincie Zuid-Holland. De gemeente maakt wel kosten voor het faciliteren van het openbaar vervoer. Zo zijn wij binnen ons beheergebied verantwoordelijk voor de businfrastructuur, zoals het aanleggen en onderhouden van bushaltes. Een groot deel van deze kosten wordt echter gedekt door subsidies van de provincie. De jaarlijkse kosten verschillen sterk, afhankelijk van het aantal haltes dat binnen projecten wordt aangepakt. Na aftrek van de subsidie bedragen deze gemeentelijke kosten doorgaans niet meer dan € 50.000 per jaar en wordt dit vaak gedekt in een inversteringsbudget. Daarnaast levert de gemeente een bijdrage aan NS Fiets om de fietsenstalling aan de noordzijde van het station gratis beschikbaar te kunnen stellen. Deze bijdrage bedraagt jaarlijks circa € 130.000. Verder wordt de Buurtbus Reeuwijk gereden door een groep vrijwilligers. Zij verzorgen doordeweeks een volwaardige dienstregeling die ook is opgenomen in de reisplanner. Het aantal reizigers groeit nog ieder jaar. Ter ondersteuning van deze voorziening draagt de gemeente jaarlijks € 3.000 bij. De verantwoordelijkheid voor abri's (bushokjes), reisinformatievoorzieningen en haltevoorzieningen ligt overigens niet bij de gemeente.
151	PvdD	23	Hoeveel wordt er structureel begroot voor het uitbreiden van het groenariaal in de stad?	Er wordt niet structureel begroot voor uitbreiding van het groenareaal
152	PvdD	23	Hoeveel wordt er structureel begroot voor het bevorderen van biodiversiteit?	Voor biodiversiteit is in de begroting een structureel exploitatiebudget opgenomen van € 528.000.
153	SGP	23	Uit welke onderdelen bestaat de verhoging van het budget wonen met vijf miljoen n.a.v. het samenlevingsakkoord?	Dit heeft te maken met de dotatie aan de reserve Versnelling woningbouw. Dat leidt tot aanvullend exploitatiebudget.
154	SP	23	Op grond van welk beleidsontwikkelingen wordt er een daling van van de woonlasten van 4,8 miljoen naar 2 miljoen voor de gemeente begroot?	Dit heeft betrekking op de het "afnemende" meerjaren exploitatiebudget Versnellen Woningbouw (vanuit de reserve), van € 2,4 mln in 2027 via € 688k in 2028 naar € 190k in 2029.
155	SP	23	Waarom staat er een 0 bij grondexploitatie in de begroting?	Grondexploitaties zitten budgetneutraal in de begroting.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
156	VVD	23	Kunt u inzicht geven in de door het college verwachte oorzaken van de begrote trendmatige afnemende lasten én baten (voor zover die baten niet bestaan uit onttrekking aan reserves) over de periode 2027 – 2030?	Zie de antwoorden op vraag 153 (SGP) en 154 (SP).
157	ChristenUnie	24	Ontwikkelperspectief Spoorzone 2020. Dit document is inmiddels 6 jaar oud. Wanneer kan de raad een evaluatie en herijking verwachten?	Recent heeft een evaluatie van het Ontwikkelperspectief Spoorzone plaatsgevonden. Hieruit komt naar voren wat er de afgelopen jaren goed ging en waar verbeteringen mogelijk zijn en welke afwegingen en keuzes in dat kader voorliggen. Op basis hiervan wil het college eind dit jaar / begin volgend jaar aan de slag met een actualisatie van het Ontwikkelperspectief. De doorlooptijd zal naar verwachting tussen de 9 en 12 maanden zijn. Bij dit traject wordt de gemeenteraad betrokken.
158	SGP	24	Als het VCP-project KW-weg herinrichten uitloopt worden de kosten ook meer verspreid uitgegeven. Ontstaat er vanuit taakstellend budget dan ruimte om (meer) andere projecten parallel al op te pakken? Gebeurd dit automatisch? Zo nee, heeft de vertraging KW-weg invloed op andere plannen?	De uitvoering van de KW-weg verloopt nog volgens planning. De budgetten voor deze uitvoering komen nog uit tranche 1 van het VCP. De taakstellende budgetten per jaar beginnen vanaf 2028. Er ontstaat dus geen financiele ruimte. Een mogelijke vertraging van de KW-weg kan effect hebben op de start van de uitvoering van andere projecten, zoals de Blekerssingel en Fluwelensingel.
159	CDA	25	Mantelzorg en sociale basis. In het programma Sociaal domein staat dat de gemeente oog houdt voor mantelzorgers en ondersteuning biedt als dat nodig is. Tegelijk kiest de begroting voor normalisatie: niet alles wat lastig is, vraagt om professionele zorg. a) Welk budget is er in 2027 voor de ondersteuning van mantelzorgers, en welke van de ingeboekte besparingen raken hen, ook de besparing op de sociale teams (PM)? b) Volgens de begroting komt de volgende Monitor Toekomstbestendig sociaal domein gelijk met de jaarrekening 2026 (p. 12). Neemt het college de ondersteuning van mantelzorgers daarin mee? c) Het budget voor taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie daalt tussen 2026 en 2029 met ruim € 1,8 miljoen. Welke activiteiten worden afgebouwd?	a. Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda i.r.t. begroting 2027. b. Nee, ondersteuning van mantelzorgers is geen onderdeel van de monitor Toekomstbestendig sociaal domein. Ondersteuning van mantelzorgers wordt uitgewerkt in de uitvoeringsagenda, zie antwoord a. c. Dit heeft te maken met het aflopen van diverse tijdelijke middelen na 2027, waaronder circa € 1,5 miljoen voor het versterken van de sociale basis. Over de inzet hiervan is de gemeenteraad op 24 september 2025 geïnformeerd met het raadsmemo *Inzet helft extra middelen meicirculaire Hervormingsagenda Jeugd voor versterken sociale basis* .
160	ChristenUnie	25	Hoe wordt de inzet op preventie en vroegsignalering vertaald naar concrete activiteiten, en welke indicatoren gebruikt de gemeente om vast te stellen of hierdoor zwaardere zorgvragen worden voorkomen?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027. In de uitvoeringsagenda worden indicatoren opgenomen op basis van de ambities uit het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
161	ChristenUnie	25	Welke maatregelen worden in 2027 ingezet om mantelzorgers te ondersteunen en overbelasting te voorkomen, en hoeveel mantelzorgers worden daarmee naar verwachting bereikt?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
162	D66	25	De begroting noemt preventie, normalisatie en vroegsignalering als belangrijke uitgangspunten binnen het sociaal domein. Welke concrete indicatoren worden gebruikt om de effectiviteit van deze inzet te monitoren in de periode 2027-2030?	Zie het antwoord op vraag 18 (D66) voor een overzicht van de huidige effectmeting. Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027. In de uitvoeringsagenda worden indicatoren opgenomen op basis van de ambities uit het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken.
163	D66	25	Welke concrete maatregelen worden momenteel uitgevoerd om instroom naar zwaardere en duurdere vormen van jeugdhulp te voorkomen en welke resultaten zijn daarvan inmiddels zichtbaar?	Zie het antwoord op vraag 32 (D66) voor een overzicht van maatregelen. De gemeenteraad wordt hierover periodiek geïnformeerd met de Monitor Toekomstbestendig sociaal domein. De meest recente monitor is op 13 oktober 2026 met de gemeenteraad gedeeld. Het college onderzoekt op dit moment verder welke maatregelen effectief lijken te zijn op basis van de beschikbare data en informeert de gemeenteraad hierover bij de 1e bestuursrapportage 2027.
164	D66	25	De begroting noemt het versterken van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg. Welke concrete samenwerkingsafspraken bestaan hiervoor momenteel en welke resultaten worden daarmee beoogd?	Sociaal Team Gouda en gemeente Gouda werken structureel samen met scholen door middel van schoolcontactpersonen. Vanaf 1 januari 2027 start regionaal Zorg in Onderwijstijd in het gespecialiseerd onderwijs, wat inhoudt dat alle vormen van begeleiding en persoonlijke verzorging vanuit de Jeugdwet middels een subsidieregeling ter beschikking wordt gesteld aan het onderwijs. Jaarlijks vinden zowel in het PO als in het VO bijeenkomsten plaats voor professionals van onderwijs en van zorg. Gemeente Gouda faciliteert in het primair onderwijs - in eerste instantie gaat het om een aantal scholen in Gouda Noord Bloemendaal - scholen die een ontwikkeling maken naar inclusief onderwijs en plannen hebben hoe zij het aantal thuiszitters en het gebruik van individuele jeugdhulp op school kunnen terugbrengen.
165	GBG	25	Welke concrete indicatoren gebruikt de gemeente Gouda om de effectiviteit van preventieve interventies te meten, en hoe worden de resultaten geëvalueerd?	Zie antwoord op vraag 162 (D66).
166	GBG	25	Hoe wordt concreet bezien hoe we meer maatwerk kunnen leveren aan diegenen die ondersteuning het meest nodig hebben en op basis van welke richtlijnen wordt bepaald wanneer besparing nodig is?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
167	GoPo	25	De begroting vermeldt dat binnen het armoedebeleid wordt bezien waar meer maawerk mogelijk is en waar besparingen mogelijk zijn. Kan het college aangeven: welke concrete beleidsopties momenteel worden onderzocht; welke financiële effecten per beleidsoptie zijn doorgerekend; welke effecten per beleidsoptie op doelgroepbereik zijn voorzien; welke beleidsopties betrekking hebben op maatwerk en welke op besparingen?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
168	PRO	25	Om welke specifieke posten of doelgroepen gaat het als we spreken over "waar besparing mogelijk is"?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
169	PRO	25	Sluit het college uit dat maatwerk aan de ene groep (bijv. chronisch zieken) leidt tot kortingen of strengere criteria voor andere kwetsbare groepen?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
170	PRO	25	Hoeveel verwacht het college financieel te besparen met deze maatregelen en wanneer worden deze bezuinigingen concreet ingeboekt in de begroting?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
171	PRO	25	Wat zijn de aantoonbare resultaten tot nu toe van dit beleidskader: hoeveel Goudse huishoudens zijn er concreet mee uit de armoede of schulden geholpen?	De afgelopen periode is er op diverse onderdelen van het beleidskader armoede en schulden ingezet. Vanuit dit beleidskader, dat zich vooral richt op de kansengelijkheid en het meedoen van kinderen, is vorig jaar het jeugdtegoed waarmee kinderen bijvoorbeeld schoolspullen kunnen aanschaffen structureel opgehoogd naar € 200,-, hebben dit schooljaar de eerste kinderen gebruik gemaakt van geldlessen als onderdeel van de rijke schooldag en hebben in de 1e helft van 2026 meer kinderen gebruik van de tegoedbonnen voor huiswerkbegeleiding dan in heel 2025. Ook het bereiken van inwoners is een speerpunt uit het beleidskader armoede en schulden. Uit de cijfers blijkt dat tot en met het 3e kwartaal 2026 de Rotterdampas voor minima (die zowel de drager is van een groot deel van het minimabeleid als een pas waarmee leuke uitjes gedaan kunnen worden) in 2026 100 keer vaker is toegekend dan in heel 2025, terwijl dit pasjaar nog loopt tot maart 2027. Hoeveel huishoudens hiermee uit de armoede en schulden zijn geholpen is niet te zeggen.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
172	PRO	25	Wat gaat er in deze fase anders of extra gedaan worden ten opzichte van wat er al liep onder 'De cirkel doorbreken'?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
173	PRO	25	Met hoeveel procent wil het college het 'niet-gebruik' van regelingen in Gouda terugdringen en hoe gaat gemeten worden of deze groep daadwerkelijk bereikt wordt?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
174	PRO	25	Welk budget wordt hiervoor vrijgemaakt binnen sport, cultuur en onderwijs, of moeten deze organisaties dit binnen hun bestaande budgetten opvangen? Leidt dit tot extra regeldruk of uitvoeringstaken voor lokale wijkteams en verenigingen, en zijn zij hier voldoende voor toegerust?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
175	PRO	25	Welke concrete instrumenten gaat het college inzetten voor 'werkende armen' die door hun inkomen net buiten de reguliere gemeentelijke minimaregelingen vallen? Hoeveel geld wordt er specifiek gereserveerd voor de ondersteuning van deze twee groepen?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
176	PRO	25	Wat is een stevige sociale basis? Wat valt hieronder?	De sociale basis omvat alles wat mensen helpt om mee te doen in de samenleving: familie, vrienden, buren, vrijwilligers, buurtverenigingen, scholen, sportclubs en laagdrempelige voorzieningen. Het is de fundering van een gemeenschap waarin mensen elkaar ondersteunen. Het versterken van de sociale basis is de inzet voor inwoners die extra zorg en/of ondersteuning nodig hebben in hun sociale basis. Wanneer de sociale basis 'stevig' is, is een politieke afweging en daarmee aan u als gemeenteraad.
177	PvdD	25	Waar komt deze, naar de hulpbehoevende burger toe, badinerende definitie van normalisatie vandaan? Zou hier niet beter kunnen staan dat we hulp en ondersteuning bij problemen zoveel mogelijk willen laten aansluiten bij het gewone, dagelijkse leven, in plaats van die problemen direct in (medische) termen te duiden die vragen om specialistische zorg.	Deze vraag is niet technisch van aard.
178	ChristenUnie	26	Welke afspraken zijn met Promen en ProWork gemaakt over passende participatieplekken en begeleiding voor inwoners die niet in aanmerking komen voor beschut werk, maar nog niet kunnen doorstromen naar regulier werk?	Er zijn afspraken gemaakt om inwoners die (nog) niet kunnen doorstromen naar regulier werk, maar niet in aanmerking komen voor beschut werk, passende ontwikkel- en participatieplekken te bieden. Daarbij wordt o.a. gewerkt met verschillende leerwerk- en ontwikkelroutes via het Talentenplein, waaronder de activatieroute, basisroute en brancheroute.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
179	ChristenUnie	27	Het budget voor arbeidsparticipatie daalt van € 9,025 miljoen in 2027 naar € 6,766 miljoen in 2030. Welke aannames liggen hieraan ten grondslag en wat betekent dit voor het aantal inwoners dat begeleiding naar werk of andere vormen van participatie kan ontvangen?	Dit heeft te maken met de regionale arbeidsmarktmiddelen. In 2027 en 2028 zijn er nog diverse restant budgetten van voorgaande jaren beschikbaar en opgenomen in de begroting. Dit zijn regionale middelen die voor de gehele arbeidsmarktregio worden ingezet.
180	ChristenUnie	27	Het budget voor Wmo-dagbesteding blijft in de gehele begrotingsperiode gelijk. Hoe is rekening gehouden met veranderingen in de vraag naar dagbesteding en welke mogelijkheden zijn er voor laagdrempelige of indicatievrije dagbesteding?	Voorzieningen uit het voorliggend veld zoals buurtcentra bieden laagdrempelige en indicatievrije vormen van dagbesteding aan of kunnen dit aanbieden. De begroting gaat uit van realistische uitgaven. Zodra er een stijging in het gebruik van geïndiceerde dagbesteding zichtbaar is, wordt de begroting daarop aangepast. Hier is nu geen aanleiding voor.
181	D66	27	In tabel 3.4.2.3 zien we bij taakveld 6.5 dat de budgetten voor arbeidsparticipatie flink afnemen. Is daar een specifieke oorzaak voor? Wat gaan we daardoor minder doen?	Zie het antwoord op vraag 179 (ChristenUnie).
182	PRO	27	Wat is jeugdhulp met verblijf landelijk?	Vormen van jeugdhulp met verblijf die landelijk worden ingekocht. Zie: https://findo.nl/vraagbaak/gemeenten/taakvelden/6.0-sociaal-domein#6.763-jeugdhulp-met-verblijf-landelijk
183	PRO	27	De post arbeidsparticipatie daalt van € 9,0 miljoen in 2027 naar € 6,8 miljoen in 2030 en de post sociale werkvoorziening en beschut werk van € 10,3 miljoen naar € 9,5 miljoen. De bijdrage aan Promen daalt van € 9,1 miljoen naar € 8,2 miljoen. Welk deel van deze daling komt door aflopend rijksgeld (zoals de regionale arbeidsmarktmiddelen die uit 2026 naar 2027 zijn overgeheveld) en welk deel door minder trajecten of plekken? Hoeveel inwoners begeleidt de gemeente nu naar werk en hoeveel in 2030 en wat betekent dit voor beschut werk en voor nieuwkomers die volgens de begroting "vanaf dag één meedoen"?	De afname van de middelen voor arbeidsparticipatie heeft te maken met de wijze van financiële verwerking van de regionale arbeidsmarktmiddelen. In 2027 en 2028 zijn er nog diverse restant budgetten van voorgaande jaren beschikbaar en opgenomen in de begroting. Dit zijn regionale middelen die voor de gehele arbeidsmarktregio worden ingezet. De rijksmiddelen voor uitvoering van de Wsw dalen omdat het aantal Wsw-ers steeds verder afneemt; de instroom in deze regeling is stopgezet per 1 januari 2015. Hiervoor in de plaats is de regeling Beschut Werk ingevoerd. Daar wordt landelijk toegewerkt naar een financieringsmodel op basis van daadwerkelijk gerealiseerde plekken en een forfaitaire loonkostensubsidie. De gemeente begeleidt medio 2026 zo'n 2.150 inwoners bij gaan en blijven werken, waaronder ruim 500 nieuwkomers. Nieuwkomers worden eerst begeleid bij de inburgering en integreren in de samenleving; er wordt altijd gekeken naar de mogelijkheden om te gaan werken. Daarnaast begeleidt de gemeente een kleine 700 inwoners - groepsgewijs - bij (gaan) participeren in de Goudse samenleving. Het is niet mogelijk een prognose te geven voor cliëntenaantallen in 2030 omdat dit sterk afhankelijk is van vele nationale en internationale ontwikkelingen en ontwikkelingen in het Rijksbeleid die nu onmogelijk te voorspellen zijn.
184	PRO	27	Kunt u de afname van de kosten voor het taakveld 'Samenkracht en burgerparticipatie' over de periode 2027-2030 (EUR 12,1 miljoen in 2027 vs EUR 10,5 miljoen in 2030) toelichten?	Dit heeft te maken met het aflopen van diverse tijdelijke middelen na 2027, waaronder circa € 1,5 miljoen voor het versterken van de sociale basis.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
185	PRO	27	In vergelijking met de begroting van 2026 is er minder geld begroot voor het taakveld 'Hulpmiddelen en diensten (WMO)' (EUR 1 miljoen vs EUR 1,25 miljoen voor 2027). De 2e berap laat juist zien dat de kosten hoger zijn (EUR 1,8 miljoen). Kunt u toelichten welke maatregelen er getroffen worden zodat om de kosten te beperken?	In 2023 is de herinvoering eigen bijdrage Wmo aangekondigd door het Rijk. Dit is voor 2026 e.v. opgenomen in de begroting als baten van 880.000 per jaar. De herinvoering is uitgesteld, dit is verwerkt in de begroting 2026 waardoor de gesaldeerde baten en lasten in 2026 hoger zijn. In afwachting van ontwikkelingen van het Rijk wordt dit mogelijk gedurende 2027 bijgesteld in de begroting 2027.
186	PRO	27	Volgens de 2e berap zijn de kosten voor het taakveld 'Jeugdhulp ambulant regionaal' hoger dan begroot (EUR 20,2 miljoen). Ook in 2025 waren de kosten hoger dan begroot. Kunt u toelichten welke maatregelen er getroffen worden om de kosten te beperken tot EUR 17,1 miljoen?	Zie de beantwoording van vraag 32 (D66).
187	PRO	27	Waarom zijn er geen kosten voor het taakveld 'Begraafplaatsen en crematoria'?	De activiteiten binnen dit taakveld zijn uitbesteed, Gouda maakt hiervoor geen kosten.
188	PvdD	27	Hoe heeft de vraag naar vrouwenopvang zich afgelopen jaren ontwikkeld? Welke middelen zijn hiervoor beschikbaar en hoe verhoudt dit zich tot de huidige vraag? En wat is de verwachte behoefte in de komende jaren?	De organisatie van de vrouwenopvang is voor de regio belegd bij de GRJW. In de begroting 2027 van de GRJW is er regionaal € 2.490.960 beschikbaar ten opzichte van € 2.489.306 in 2026. De vrouwenopvang heeft last van ondercapaciteit. In 2024 was deze 11% en deze is gestegen naar 29% in het eerste halfjaar van 2026. Overbezetting wordt opgevangen op logeerplekken, vakantiehuisjes of in hotels. De vrouwenopvang beschikt momenteel over 19 reguliere (gezins-)plekken, waarvan één noodplek. Het voorstel ligt er om de vrouwenopvang (VO) in 2027 uit te breiden met vier reguliere opvangplekken.
189	SP	27	Op grond van welke ontwikkelingen / beleidskeuzes daalt deze post in 2030 naar 10,5 miljoen euro?	Zie het antwoord op vraag 184 (PRO).
190	SP	27	Taakveld samenkracht en burgerparticipatie heeft in 2030 een lager saldo dan in de vorige begroting bij 2030, met een verschil van ca 1,3 miljoen. Klopt het dat deze teruggang nagenoeg volledig is toe te schrijven op lagere lasten? Wat is de reden dat dit bedrag is verlaagd? En welke concrete activiteiten en producten kunnen een bezuiniging tegemoet zien als gevolg van deze aanvullende afname?	Zie het antwoord op vraag 184 (PRO). Over de inzet hiervan is de gemeenteraad op 24 september 2025 geïnformeerd met het raadsmemo *Inzet helft extra middelen meicirculaire Hervormingsagenda Jeugd voor versterken sociale basis* .
191	PvdD	28	Welk bedrag is in de begroting opgenomen voor leerlingenvervoer en hoe verhoudt zich dit tot de uitgaven van voorgaande jaren?	De uitgaven in de afgelopen jaren zijn achtereenvolgens: 2024: € 900.898, 2025: € 921.497, 2026: rond de € 900.000 (naar verwachting). In de begroting 2027 is een bedrag opgenomen van € 893.106.
192	ChristenUnie	29	Welk percentage van de Goudse kinderen verlaat momenteel de basisschool met een zwemdiploma, welke groepen blijven daarbij achter en zijn er middelen beschikbaar om de ambitie van volledige zwemvaardigheid te realiseren? Zo ja, welke?	Hoeveel Goudse kinderen de basisschool met een zwemdiploma verlaten weten we niet exact. Op basis van schattingen van de GGD kunnen we aannemen dat jaarlijks 30 kinderen die in groep 7 zitten nog geen zwemdiploma A hebben. De meest aannemelijke redenen daarvoor zijn gebrek aan financiële middelen of het belang van zwemveiligheid niet zien. Met middelen vanuit de Rotterdampas en de inzet van een zwemmakelaar probeert het college het eenvoudiger te maken voor ouders die hun kind niet op zwemles kunnen of willen doen.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
193	ChristenUnie	29	Welke concrete middelen en/of activiteiten zijn voorzien om sportdeelname onder inwoners met een laag inkomen of beperking te vergroten en sportverenigingen te ondersteunen bij hun maatschappelijke functie?	Inwoners met een laag inkomen kunnen gebruik maken van het Volwassenenfonds en de Rotterdampas. Voor kinderen uit huishoudens met een laag inkomen staan de tegoedbonnen sport en cultuur op de Rotterdampas, waarmee zij gratis kunnen sporten bij een Goudse aanbieder naar keuze. Voor mensen met een beperking is een direct aanspreekpunt binnen SPORT•GOUDA en wordt in regionaal verband gewerkt aan het uitbreiden en beter bekend maken van het aanbod. Binnen SPORT•GOUDA is een speciale tak Verenigingsondersteuning die met vrijwel alle verenigingen goed contact heeft. Bovendien is er dankzij het 'Eeningangsloket' een nauwe samenwerking met andere ondersteunende organisaties zoals sportbonden en RaboClubsupport.
194	GBG	29	Hoe beoordeelt het college de gevolgen van klimaatadaptieve maatregelen en woningbouw voor het behoud van de historische stad, en hoe worden deze belangen afgewogen tegen de bescherming van het Goudse erfgoed?	Deze vraag is niet technisch van aard.
195	GBG	29	Op welke manieren wil het college de Goudse inwoner nauw betrekken bij behoud, benutting en beleefbaar maken van het erfgoed?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
196	GBG	29	Er wordt ook aangegeven dat het de ambitie is dat elk kind dat de basisschool verlaat en zwemdiploma heeft, hoe wil het college dit realiseren?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
197	PRO	29	Daarom blijven sportaccommodaties kwalitatief goed, veilig en toegankelijk, investeert de gemeente in toekomstbestendige sportaccommodaties voor onderwijs en verenigingen, wordt gewerkt aan een eerlijk speelveld voor verenigingen, en is er aandacht voor sport en bewegen dichtbij huis, zoals speelplekken, beweegroutes en laagdrempelige activiteiten in de wijk.' - Hoeveel geld investeert het college in toekomstbestendige sportlocaties die bruikbaar zijn als gymzalen voor scholen?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
198	PRO	29	Daarom blijven sportaccommodaties kwalitatief goed, veilig en toegankelijk, investeert de gemeente in toekomstbestendige sportaccommodaties voor onderwijs en verenigingen, wordt gewerkt aan een eerlijk speelveld voor verenigingen, en is er aandacht voor sport en bewegen dichtbij huis, zoals speelplekken, beweegroutes en laagdrempelige activiteiten in de wijk.' - Hoeveel geld investeert het college in speelplekken? Hoeveel meer/minder is dit dan het vorige college?	Voor het groot en vervangingsonderhoud aan speelplekken zijn middelen opgenomen in het Beheerplan GOVO. Het college werkt echter de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027. Daarmee wordt duidelijk of het college meer of minder in speelplekken wil investeren.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
199	PRO	29	Ten slotte is de ambitie dat elk kind dat de basisschool verlaat een zwemdiploma heeft.' - Hoeveel geld heeft het college hiervoor gereserveerd?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
200	PRO	29	"Gouda investeert in het cultureel aanbod van kleinere culturele initiatieven en instellingen". Tegelijkertijd loopt de subsidie Cultuur in Ontwikkeling af. Hoe gaat deze ambitie gerealiseerd worden?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
201	PRO	29	De doelstelling van de stichting Stadhuis wordt herzien. Wat betekent dit concreet? Hoe zijn de directeur-bestuurder en RvT van de stichting hierbij betrokken?	De opties ten aanzien van de doelstelling en het dempen van de kosten voor het stadhuis worden nader uitgewerkt. Dat gaat in overleg met de directeur-bestuurder en RvT van de stichting.
202	SGP	29	Het samenwerken met andere cultuurhistorische partijen in de stad, is altijd het uitgangspunt geweest om de kosten van de exploitatie van het stadhuis te beperken. Kan hier al meer over gezegd worden hoe deze samenwerking vorm krijgt?	Hier kan nu nog niks over worden gezegd. De opties om de kosten van de exploitatie van het stadhuis te beperken worden nader uitgewerkt.
203	D66	31	In tabel 3.5.2.1 zien we de baten in 2030 significant afnemen. Wat is daar de verklaring voor? Om wat voor baten gaat het?	Dit heeft te maken met het wegvallen van de specifieke uitkerig (SpUk) stimulering sport (vanaf 2030) voor een bedrag van € 0,8 mln.
204	D66	31	In tabel 3.5.2.3 zien we bij 5.2 Sportaccomodaties dat we in 2029 en 2030 ineens geld overhouden. Wat is daar de verklaring voor?	Dit komt omdat dan de kapitaallasten voor het zwembad beduidend lager zijn door einde van afschrijfperiode.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
205	CDA	32	Handhavingscapaciteit. Hoeveel fte boa's en handhavers zet de gemeente in 2026 in, en met hoeveel rekent het college voor 2027? Welk deel daarvan gaat naar (verkeersoverlast) door fietsen en fatbikes?	Toezicht en Handhaving beschikt in 2026 over een totale inzetbare formatie voor werkzaamheden in de uitvoering van 17,92 fte. Dit zijn 20 handhavers (boa's), onder wie drie senior handhavers. Eén fte wordt volledig ingezet op het thema afval en één fte grotendeels op het thema ondermijning. Daarnaast beschikt Toezicht en Handhaving over een marktmeester, die voor een klein deel BOA-taken uitvoert. Een vaste uitsplitsing van fte naar taakvelden is niet te geven. De inzet (omvang en beschikbare capaciteit) varieert dagelijks en wordt telkens in de briefing bepaald op basis van planning, actuele prioriteiten en ontwikkelingen. In 2026 was er ook minder fte beschikbaar door vacature ruimte en langdurig ziekteverzuim. Er wordt wel gewerkt met topprioriteiten volgens het Handhavingsuitvoeringsplan en de aanpak van verkeersoverlast door fietsers in kernwinkelgebieden is daarin een topprioriteit. Hier worden minimaal 3 keer per week acties op ingepland. Het vernieuwde Handhavingsuitvoeringsplan zal naar verwachting eind dit jaar met de raad worden gedeeld. Op 13 oktober jl. heeft het college tevens schriftelijke vragen van Leefbaar Gouda beantwoord op de inzet rond fatbikes. Het college werkt daarnaast de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
206	CDA	32	Bij ons meldpunt over fatbikes kwamen 74 meldingen binnen. Daarvan gaan er 47 over plekken buiten de binnenstad: schoolroutes, wijken en parken. Welk budget is er in 2027 voor een gerichte aanpak van overlast en onveiligheid door fatbikes, en als dat er niet is: hoe wil het college die aanpak bekostigen?	Zie hiervoor het antwoord op vraag 205 (CDA).

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
207	CDA	32	Weerbaarheid. In de antwoorden op technische vragen bij het agenderingsverzoek veiligheidsbeleid, dat wij in 2025 mede indienden, noemde het college "het groeiende belang van weerbaarheid tegen diverse dreigingen". De begroting noemt weerbaarheid alleen bij digitale dreigingen (p. 32). De Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid loopt tot en met 2027 (p. 34). a) Wat doet de gemeente in 2027 aan de weerbaarheid van inwoners en wijken zelf bij een langdurige uitval van stroom, drinkwater of communicatie? b) Wanneer komt het nieuwe veiligheidsbeleid naar de raad, wordt weerbaarheid daarin een eigen onderdeel, en wat vraagt het nieuwe regionale beleidsplan van de veiligheidsregio van Gouda? c) Het kabinet heeft aangekondigd vanaf 2027 geld beschikbaar te stellen voor weerbaarheid op lokaal niveau. Wat zou Gouda daarmee kunnen doen wat met de huidige middelen nog niet lukt, bijvoorbeeld noodsteunpunten in de wijken?	a) Binnen onze gemeente is het programma ‘Weerbaarheid en Veerkracht’ in januari 2026 gestart met de aanstelling van een programmamanager. Vanuit dit programma zijn diverse activiteiten ontwikkeld: ontbijtsessies met ondernemers, in het maatschappelijk veld zijn contacten gelegd met onderwijsinstellingen, bewonersorganisaties, buurthuizen, ontmoetingscentra etc. Er zijn in verschillende vormen en samenstellingen buurt- en wijkgesprekken geweest. Er is deelgenomen aan de 112 dag bij GOUDasfalt. Met diverse organisaties zijn samenwerkingsafspraken tot stand gekomen. Er heeft in Ontmoetingscentrum Van Noord een Noodsteunpunt oefening plaatsgevonden. Deze activiteiten zullen in 2027 worden voortgezet. Gouda neemt in 2027 deel aan het Activatieprogramma Maatschappelijke Weerbaarheid. De Veiligheidsregio Hollands-Midden, The Alignment House (maatschappelijk adviesbureau) en diverse gemeenten werken hierbij gezamenlijk aan een programma dat als doel heeft vanuit een ‘lerend netwerk’ inwoners, maatschappelijke organisaties en gemeenten beter voor te bereiden op langdurige of grootschalige noodsituaties. Belangrijke onderdelen van dit programma zijn: vergroten zelfredzaamheid inwoners, versterken hulp- en netwerken in wijken en samen met aangesloten gemeenten ontwikkelen van lokale plannen en activiteiten. Een belangrijk onderdeel is bovendien het versterken van onze eigen gemeentelijke organisatie, zodat we tijdens een crisis operationeel kunnen blijven functioneren. Hiertoe wordt op dit moment in onze gemeente een kernteam samengesteld waarin de belangrijkste disciplines vertegenwoordigd zijn. b) Het huidige Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) loopt tot eind 2027. De komende tijd zal worden gewerkt aan een herziening van het IVB, inclusief participatietraject. Het is aan de raad om de prioriteiten in het nieuwe IVB vast te stellen. Het college voert komend jaar uiteraard ook graag het gesprek met de raad over de prioritering en welke onderwerpen wel en niet een plek krijgen in het nieuwe IVB. De huidige verwachting is dat het voorstel voor het nieuwe IVB in de tweede helft van 2027 aan de raad kan worden voorgelegd. c) Op dit moment is nog niet bekend of en welke middelen exact aan de gemeente Gouda zullen worden toegewezen en het is daarom nog lastig in te schatten wat met deze middelen gedaan zou kunnen worden.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
208	GBG	32	Welke concrete veranderingen bevat het voorgestelde veiligheidsbeleid ten opzichte van de vorige bestuursperiode, en welke effecten verwacht het college hiervan op de veiligheid en leefbaarheid in Gouda?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027. Het huidige Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) loopt daarnaast tot eind 2027. De komende tijd zal worden gewerkt aan een herziening van het IVB, inclusief participatietraject. Het college voert komend jaar uiteraard ook graag het gesprek met de raad over de prioritering en welke onderwerpen wel en niet een plek krijgen in het nieuwe IVB. De huidige verwachting is dat het voorstel voor het nieuwe IVB in de tweede helft van 2027 aan de raad kan worden voorgelegd.
209	PRO	32	Wat is de huidige stand van uitvoering van de belangrijkste projecten binnen Preventie met Gezag en hoeveel jongeren zijn hiermee tot nu toe bereikt?	De vanuit Preventie met Gezag gefinancierde interventies in Gouda moeten worden gezien als samenhangende onderdelen van een bredere ketenaanpak voor risicojongeren, en niet als losse projecten die uitsluitend op hun eigen resultaten kunnen worden beoordeeld. De adviseur schoolveiligheid, de pRIO, de aanpak kwetsbare meiden en het specialistisch jongerenwerk hebben ieder een eigen taak- en doelgroep accent, en vullen elkaar daarnaast aan in het bereiken, signaleren, ondersteunen en begeleiden van jongeren. In samenhang vergroten zij de mogelijkheden om jongeren tussen de 12 en 27 jaar die (een verhoogd) risico lopen om af te glijden richting de criminaliteit (als dader, slachtoffer of een combinatie van beiden) eerder en beter in beeld te krijgen, waaronder jongeren die voorheen onvoldoende zichtbaar waren voor de gemeente en haar partners. De specifieke inzet op kwetsbare meiden en specialistisch jongerenwerk is daarbij van bijzonder belang, omdat hiermee ook jongeren kunnen worden bereikt bij wie risico's niet direct zichtbaar zijn via traditionele veiligheidsindicatoren of bestaande formele contacten. Met de inzet van de pRIO is ook de gemeentelijke regie op de nazorg en re-integratie van ex-gedetineerden in de leeftijd van 12 tot 27 jaar versterkt. Er is meer inzicht ontstaan in deze doelgroep, de individuele ondersteuningsbehoeften en de risico's en knelpunten die zich bij terugkeer in de samenleving kunnen voordoen. Dit draagt bij aan meer sturing en grip op de doelgroep en om gerichter te werken aan passende nazorg, het beperken van recidiverisico's en het bevorderen van een duurzame re-integratie. De inzet van de pRIO vormt daarmee een belangrijke schakel binnen de bredere ketenaanpak van Preventie met Gezag, doordat deze bijdraagt aan een betere verbinding tussen detentie, nazorg en de overige gemeentelijke en maatschappelijke interventies voor risicojongeren. Daarnaast vormt de verbinding tussen veiligheid en het onderwijs een belangrijke ontwikkeling. Met de adviseur schoolveiligheid en de uitrol van signaal overleggen binnen het VO- en MBO is inmiddels de basis gelegd voor structurelere samenwerking waarin vroegsignalering en opvolging beter kunnen worden georganiseerd. Hierdoor ontstaat meer gelegenheid om potentiële risico's in een eerder stadium te herkennen en jongeren tijdig naar passende ondersteuning toe te leiden. Het is om die reden dan ook van belang om niet alleen de afzonderlijke interventies goed uit te voeren, maar

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
				vooral om de onderlinge samenhang voor ogen te houden. Met heldere verantwoordelijkheden, structurele samenwerking, zorgvuldige informatie uitwisseling en gezamenlijke monitoring versterken de interventies elkaar en is er een preventieve ketenaanpak ontstaan die meerwaarde biedt boven de som van de afzonderlijke onderdelen.
210	PRO	32	Kan het college aangeven welke projecten structureel worden voortgezet en uit welke middelen deze vanaf 2028 worden gefinacieerd?	De verstrekking van rijksmiddelen onder het programma Preventie met Gezag is tijdelijk en zal aflopen per 1 juli 2027. De verstrekte rijkssubsidie kan nog tot en met 31 december 2027 (einde looptijd subsidiebeschikking Preventie met Gezag) worden ingezet. Op dit moment is er geen zicht op enige structurele vorm van financiering om de reeds lopende interventies/aanpakken, die nu bekostigd worden vanuit Preventie met Gezag, ook na 31 december 2027 te kunnen voortzetten.
211	PRO	32	In de brief van het ministerie van Justitie en Veiligheid van 16 januari 2026 staat dat de tijdelijke impuls Preventie met Gezag loopt tot medio 2027. Het ministerie heeft de gemeente Gouda gevraagd om vóór de zomer van 2026 een plan van aanpak voor de borging van de aanpak bij het ministerie in te dienen. Is dit plan inmiddels bij het ministerie ingediend? Zo ja, kan het college het ingediende borgingsplan aan de gemeenteraad verstrekken? Kan het college daarnaast aangeven of het ministerie naar aanleiding daarvan opmerkingen heeft gemaakt of aanvullende voorwaarden heeft gesteld?	Het plan van aanpak ten aanzien van de borging van de preventie met gezag interventies is op 25 juni 2026 ingediend bij J&V. Naar aanleiding hiervan vinden er periodieke overleggen op ambtelijk niveau plaats met J&V. Het plan van aanpak rondom de borging kan gedeeld worden met de gemeenteraad. Zie hiervoor de bijlage.
212	PvdD	32	Waarom komen het zorgen voor dieren en dierenwelzijn niet terug in de ambities?	De begroting is op hoofdlijnen, met het samenlevingsakkoord als uitgangspunt. Dierenwelzijn raakt verschillende beleidsterreinen zoals toegelicht in de Nota dierenwelzijn en die zijn op verschillende manieren impliciet meegenomen in de ambities. De nota zelf staat vermeld bij programma Leefbaarheid en Veiligheid omdat dierenwelzijn onder dit taakveld vallen volgens de wettelijke voorschriften.
213	VVD	32	Kan de raad alle genoemde aspecten onder het thema veiligheid en leefbaarheid tegemoet zien in het integraal veiligheidsbeleid? Of vallen er zaken bijvoorbeeld in de overlastsfeer buiten?	Het huidige Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) en het handhavingsuitvoeringsplan 2026 vormen de basis voor de inzet op het veiligheidsdomein. Het huidige IVB loopt tot eind 2027. De komende tijd zal worden gewerkt aan een herziening van het IVB, inclusief participatietraject. Het is aan de raad om de prioriteiten in het nieuwe IVB vast te stellen. Het college voert daarom graag ook het gesprek met de raad over de prioritering en welke onderwerpen wel en niet een plek krijgen in het nieuwe IVB. De huidige verwachting is dat het voorstel voor het nieuwe IVB in de tweede helft van 2027 aan de raad kan worden voorgelegd.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
214	VVD	32	In het de begroting nemen we een ambitie op, die wordt uitgewerkt in prioriteiten richting het IVB. In hoeverre zal er vanuit de ambitie verder geprioriteerd worden, gegeven het forse aantal belangrijke ambities?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027. Ten aanzien van de prioriteiten binnen het IVB verwijzen we graag naar het antwoord op vraag 213 (VVD).
215	ChristenUnie	34	Kan het college daarbij per onderdeel aangeven welke aanvullende personele capaciteit (fte), activiteiten en concrete resultaten voor 2027 worden voorzien, en hoe deze zich verhouden tot de bestaande inzet? Kan het college daarbij per onderdeel aangeven welke aanvullende personele capaciteit (fte), activiteiten en concrete resultaten voor 2027 worden voorzien, en hoe deze zich verhouden tot de bestaande inzet?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027. Het college maakt daarnaast op basis van het Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) jaarlijks een rapportage en een actieplan. Deze zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2027 met de raad worden gedeeld.
216	D66	34	In tabel 3.6.2.3 zien we een afname van budget voor Openbare orde en veiligheid. Ik was in de veronderstelling dat we daarop gingen intensiveren. Wat verklaart de daling?	De budgetten 2027-2030 zijn nagenoeg constant: 2027 € 13,4 mln, de jaren daarna € 13,3 mln. De daling vanaf 2028 wordt veroorzaakt door het wegvallen van het (incidentele) budget ten behoeve van de Programmamanager Weerbaarheid.
217	PRO	34	Kunt u toelichten waar het extra budget van EUR 317k uit het samenlevingsakkoord voor gebruikt gaat worden? Welke doelen worden hiermee gerealiseerd en hoe worden deze doelen gemonitord?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
218	PRO	34	Uit de begrotingsanalyse van Findo (https://findo.nl/begrotingsanalyse/GM0513/taakvelden) blijkt dat Gouda significant meer uitgeeft aan het taakveld Openbare orde en veiligheid (per inwoner) dan de 3 vergelijkingsgroepen (Soortgenoten, Groottegroep en Provincie Zuid-Holland). Kunt u inzicht geven in de reden waarom de kosten voor Gouda relatief hoog zijn?	Ook bij eerdere analyses is geconstateerd dat er verschillen uit de taakveld-vergelijking komen die niet 1-2-3 verklaarbaar zijn. Het blijkt dat de vergelijkbaarheid op onderdelen, ook binnen vergelijkingsgroepen niet altijd eenvoudig te maken is. Om een antwoord te geven op deze specifieke vraag zou een verdiepende analyse nodig zijn.
219	PvdD	34	Voor welke aspecten van het beleid baseert het programma Leefbaarheid en Veiligheid zich op de Nota Dierenwelzijn?	Dierenwelzijn is conform lv3 onderdeel van Programma 6, Leefbaarheid en Veiligheid. het betreft de aspecten: Leefbaarheid, Openbare orde en veiligheid.
220	PvdD	34	Hoeveel is er structureel begroot voor dierenwelzijn?	Voor de wettelijke taken en de uitvoering van de nota dierenwelzijn is er inclusief ambtelijke inzet: € 292k per jaar.
221	PvdD	34	Hoeveel is begroot ter ondersteuning van de dierenambulance en het Dierenopvangcentrum? Onder welk taakveld vallen deze?	Hiervoor is € 245k per jaar begroot. Dit valt onder taakveld 1.2, Openbare orde en veiligheid.
222	PRO	35	"Dat vraagt om een overheid die meegaat in die verandering: minder regisseur, meer verbinder" welke concrete maatregelen worden hiervoor uitgevoerd en welke kosten horen hierbij?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
223	PRO	35	"Dat vraagt om een overheid die [...] de digitale wereld serieus neemt zowel als kans als als risico." wat betekent dit concreet, welke concrete maatregelen worden hiervoor uitgevoerd en welke kosten horen hierbij?	Met deze passage op pagina 35 wordt bedoeld dat de gemeente digitalisering, data en AI benut om de dienstverlening en bedrijfsvoering te verbeteren. Gouda kiest daarbij zoveel mogelijk voor bewezen oplossingen die aansluiten op landelijke standaarden en beschermt tegelijkertijd haar systemen, gegevens en informatie tegen risico's, zoals cyberaanvallen, privacyschendingen en onbeheerste inzet van AI. De concrete maatregelen staan in paragraaf 4.6. In 2027 gaat het onder meer om een tweede AI-training voor medewerkers, het evalueren van AI-pilots, het beoordelen en classificeren van AI-toepassingen volgens de Europese AI-verordening, afspraken over data-eigenaarschap en datakwaliteit en de uitvoering van de Cyberbeveiligingswet. Deze maatregelen worden betaald uit de bestaande afdelingsbudgetten en, waar van toepassing, uit het investeringsbudget Automatisering van € 362.000 in 2027 (pagina 74). Voor de uitvoering van de Cyberbeveiligingswet is het structurele budget verhoogd met € 313.000 per jaar en voor de structurele uitvoering van DPIA's met € 136.000 per jaar (pagina 93). De activiteiten rond AI worden tot nu toe binnen de bestaande capaciteit uitgevoerd. Hiervoor is in de begroting geen afzonderlijk budget opgenomen.
224	PRO	35	"De gemeente Gouda maakt zich toegankelijker en begrijpelijker: met heldere communicatie, een duidelijk aanspreekpunt en de mogelijkheid om te bellen of langs te komen, ook als dienstverlening digitaler wordt." welke concrete maatregelen worden hiervoor uitgevoerd en welke kosten horen hierbij?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
225	PRO	35	"de organisatie werkt aan verdere efficiëntie" welke concrete maatregelen worden hiervoor uitgevoerd en welke kosten en/of baten horen hierbij?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
226	PRO	35	"met beperking van externe inhuur." hoe wordt externe inhuur concreet beperkt en welke kosten en/of baten horen hierbij?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
227	PRO	35	"Daarvoor worden scherpe lobbydoelen opgesteld, waarbij wordt aangegeven welke daarvan het belangrijkst zijn. Voor de komende periode zijn dat: de ontsluiting van Westergouwe en station Westergouwe; de woningbouw in de regio; de regionale schuifpuzzel op bedrijventerreinen; de energietransitie; bodemdaling." Welke andere lobbydelen zijn opgesteld en hoe is besloten dat deze vijf de belangrijkste zijn?	De vijf genoemde lobbydoelen zijn afgeleid van de opgaven en ambities uit het Samenlevingsakkoord en zijn daarin als prioritaire lobbyonderwerpen benoemd.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
228	PRO	35	"Onderzocht wordt waar de positie van Gouda versterking behoeft en waar nieuwe verbindingen nodig zijn." Wanneer wordt dit onderzoek uitgevoerd en hoe wordt de raad hierbij betrokken?	De positionering van Gouda is een voortdurend punt van aandacht. Er wordt niet een onderzoek uitgevoerd. Wel wordt voortdurend bekeken wel kansen zich voordoen of waar versterking van de positie van Gouda wenselijk is. Dit heeft er bijvoorbeeld in geresulteerd dat Gouda het voorzitterschap van het Platform slappe bodem op zich heeft genomen. Ook in de Uitvoeringsagenda zal per opgave aandacht zijn voor samenwerkingsverbanden die nodig zijn om doelstellingen voor Gouda te realiseren.
229	PRO	35	"in deze bestuursperiode wordt gestart met het ontwikkelen van een langetermijnvisie voor Gouda tot 2050, in open samenwerking met de stad." hoe ziet de planning van deze langetermijnvisie eruit?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
230	PRO	35	"in deze bestuursperiode wordt gestart met het ontwikkelen van een langetermijnvisie voor Gouda tot 2050, in open samenwerking met de stad." Welke kosten zijn aan het opstellen van de langetermijnvisie verbonden, welke rol krijgt de raad in de ontwikkeling en hoe ziet de open samenwerking met de stad eruit?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
231	PRO	35	De begroting belooft participatie die tijdig, eerlijk en met effect wordt georganiseerd. Welke onderwerpen worden in 2027 samen met inwoners vormgegeven en in welke vorm? Hoeveel middelen worden hiervoor vrijgemaakt? Hoe verhouden de Verordening participatie gemeente Gouda 2026, de Denkwijzer participatiebeleid en de Participatiestrategie Fysieke Leefomgeving zich tot elkaar? Wanneer komt de participatietoolbox naar de raad, zodat de raad kaders voor kan stellen?	Er lopen meerdere participatietrajecten in 2027, deze worden vooraf op https://open.gouda.nl/ gepubliceerd. Een aantal trajecten is nu in voorbereiding en zal in de loop van 2027 op open.gouda.nl gepubliceerd worden. De middelen voor participatie worden per traject bepaald en worden niet uit een centraal participatiebudget gefinancierd. De Verordening Participatie gemeente Gouda 2026 en de Denkwijzer participatiebeleid zijn 1 juli in werking getreden. Deze documenten beschrijven hoe de gemeente participatie vormgeeft en vervangen de beschreven aanpak in de participatiestrategie Fysieke Leefomgeving. Deze moet nog worden ingetrokken, maar eerst moet nog een leidraad voor externe bouwinitiatieven worden vastgesteld. De participatie toolbox heeft de raad opgenomen in het samenlevingsakkoord. Het gaat hierbij om instrumentarium van bewezen vormen van participatie die van belang zijn bij het realiseren van de ambities uit de uitvoeringsagenda. Het college werkt de ambities van het akkoord in de begroting uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. De raad ontvangt voor het einde van 2026 een eerste conceptversie van de uitvoeringsagenda. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
232	PRO	35	De gemeente rapporteert twee keer per jaar over de voortgang van het Samenlevingsakkoord en beschrijft in de uitvoeringsagenda hoe de raad en de stad worden betrokken. Wanneer verschijnen de eerste twee rapportages? In welke vorm en met welke indicatoren? Hoe en wanneer kunnen inwoners en organisaties meepraten over de uitvoeringsagenda en over de langetermijnvisie voor Gouda tot 2050? Wat is daarvoor aan geld en capaciteit gereserveerd?	*De gemeente rapporteert twee keer per jaar over de voortgang van het Samenlevingsakkoord en beschrijft in de uitvoeringsagenda hoe de raad en de stad worden betrokken. Wanneer verschijnen de eerste twee rapportages?* Zie antwoord op vraag 26 (CDA) en vraag 470 (Leefbaar Gouda). De definitieve versie van de uitvoeringsagenda zal rond eind februari door het college moeten worden vastgesteld om de uitvoeringsagenda financieel en inhoudelijk te vertalen in de kadernota 2028. De eerste voortgangsrapportage zal daarom volgen bij de begroting. *In welke vorm en met welke indicatoren?* Zie antwoord op vraag 26 (CDA) en vraag 98 (PRO). Welke indicatoren bij welke opgaven worden gebruikt, volgt in de uitvoeringsagenda en kadernota. *Hoe en wanneer kunnen inwoners en organisaties meepraten over de uitvoeringsagenda en over de langetermijnvisie voor Gouda tot 2050? Wat is daarvoor aan geld en capaciteit gereserveerd?* De uitvoeringsagenda heeft het karakter van een uitvoerings- en planningsdocument. Participatie wordt daarin op twee manieren uitgewerkt. Ten eerste wordt per opgave een participatieparagraaf opgenomen, waarin wordt beschreven hoe en op welk moment inwoners, organisaties en andere belanghebbenden worden betrokken bij de verdere uitwerking en uitvoering van de betreffende opgave. Ten tweede bevat de uitvoeringsagenda opgaven waarin participatie en de ontwikkeling van de langetermijnvisie Gouda 2050 een plaats krijgen. De wijze waarop inwoners en organisaties hierbij kunnen meepraten, wordt uitgewerkt in het kader van deze opgaven. Dat geldt eveneens voor de middelen en capaciteit.
233	PRO	37	Welke maatregelen worden uitgevoerd die leiden tot deze kosten?	De concrete maatregelen worden uitgewerkt bij het opstellen van de uitvoeringsagenda. Hierin worden per opgave (waar mogelijk) verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de bijbehorende activiteiten, benodigde inzet en financiële consequenties. Op basis hiervan wordt inzichtelijk welke maatregelen worden uitgevoerd en welke kosten daaraan verbonden zijn. De financiële vertaling vindt plaats in de Kadernota 2028.
234	PRO	37	Welke doelen worden behaald door het uitvoeren van de maatregelen waarvoor deze kosten gemaakt worden?	De concrete doelen en beoogde resultaten worden nader uitgewerkt in de uitvoeringsagenda. Hierin wordt per opgave aangegeven wat we willen bereiken, met bijbehorende doelstellingen, indicatoren en streefwaarden. Daarmee wordt inzichtelijk welke resultaten met de maatregelen en de inzet van middelen worden nagestreefd.
235	PRO	37	Hoe wordt de doelrealisatie gemonitord voor de doelen die behaald worden door het uitvoeren van de maatregelen waarvoor deze kosten gemaakt worden?	In de uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, concrete doelen en indicatoren opgenomen. Hiermee kan de voortgang en doelrealisatie worden gevolgd. Bij het opstellen van de uitvoeringsagenda wordt ook bepaald hoe de voortgang wordt gemonitord en op welke wijze hierover aan de raad wordt gerapporteerd.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
236	D66	38	In tabel 3.7.4.3, bij de directie Ruimtelijke Ontwikkeling zien we positieve getallen. Wat is daar de verklaring voor?	Het betreft hier de nog niet ingevulde taakstelling Uitvoeringskracht Midden Holland.
237	PRO	38	De meeste van de getallen in de tabel fluctueren niet of nauwelijks door de jaren heen. Wordt hier geen rekening gehouden met indexatie?	Deze tabel is gebaseerd op constante bedragen. Indexatie van de bedragen vindt jaarlijks plaats.
238	PRO	38	Hoe komt het dat de kosten voor Bestuur Veiligheid en Dienstverlening, de griffie, de Regionale Werkorganisatie Sociaal Domein in opr. en de rekenkamer 0 zijn?	De tabel geeft aan welke "bedrijfsonderdelen" een bijdrage aan de overhead leveren. Voor de voornoemde afdelingen is deze bijdrage nul (niets op begroot en/of geen onderdeel van de ambtelijke organisatie).
239	PRO	38	Hoe komt het dat de kosten voor Directie Ruimtelijke Ontwikkeling negatief zijn?	Het betreft hier de nog niet ingevulde taakstelling Uitvoeringskracht Midden Holland.
240	PRO	38	In vergelijking met de specificatie overhead uit de begroting 2026 zijn er grote verschuivingen, bijvoorbeeld hogere kosten voor 'Beheer openbare ruimte' en 'Bestuurs- en managementondersteuning' en lagere kosten voor 'Werk en financiën' en 'dienstverlening'. Kunt u de verschillen tussen de begroting van 2026 en die van 2027 verklaren?	Als gevolg van cao-stijgingen zijn hogere kosten opgenomen voor de overhead van onder andere 'Beheer openbare ruimte', 'Bestuurs- en managementondersteuning' en 'Werk en Financiën'. Daarnaast zijn de kosten voor communicatie vanaf de begroting 2027 ondergebracht onder 'Bestuurs- en managementondersteuning', waar dit voorheen opgenomen was onder 'Dienstverlening'. Daardoor zijn er lagere kosten voor dienstverlening opgenomen in de begroting 2027 ten opzichte van de begroting 2026.
241	D66	39	Wat is de verklaring voor de positieve getallen bij directie algemeen in de tabel op deze pagina?	Dit betreft overheadinkomsten van diensten aan derden die nog verdeeld moeten worden in de organisatie.
242	GoPo	39	Kan het college de totale salariskosten aangeven in euro's en fte in 2018, 2025, 2027, 2028, 2029 en 2030, waarmee de omvangsontwikkeling van de interne organisatie met eigen personeel kan worden bepaald?	2018 realisatie: €35.259.000 en 431 fte 2025 realisatie: €67.447.000 en 742 fte 2027 begroting: €70.231.000 2028 begroting: €69.728.000 2029 begroting: €69.630.000 2030 begroting: €69.537.000 In de begroting wordt de personele formatie financieel geraamd en niet in fte uitgedrukt. Uit de ontwikkeling van de salariskosten kan niet zonder meer een ontwikkeling van de omvang van de interne organisatie worden bepaald. De salariskosten worden immers ook beïnvloed door cao-verhogingen en andere loonontwikkelingen.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
243	GoPo	39	Kan het college de totale inhuur aangeven in euro's en fte in 2018, 2025, 2027, 2028, 2029 en 2030, waarmee de omvangsontwikkeling van de interne organisatie met ingehuurd personeel kan worden bepaald?	2018 realisatie: €7.752.000 2025 realisatie: €16.890.000 2027 begroting: €7.040.000* 2028 begroting: €4.729.000* 2029 begroting: €6.533.000* 2030 begroting: €6.036.000* Externe inhuur wordt uitsluitend financieel bijgehouden en niet in fte uitgedrukt. Uit de ontwikkeling van de inhuurkosten kan niet zonder meer een ontwikkeling van de omvang van de ingehuurde capaciteit worden afgeleid. *Een deel van de inhuurbehoefte ontstaat gedurende het jaar, bijvoorbeeld door personele uitval, piekbelasting, projecten of de behoefte aan specialistische expertise. Hierdoor kan slechts een deel van de inhuur vooraf worden begroot.
244	Gouda Vitaal	41	Kan inzichtelijk worden gemaakt wat de financiele betekenis is van de bodemfactoren (slappe bodem) in de algemene uitkering op het gemeentefonds? Kan daarbij specifiek worden ingegaan op het financiele effect als gevolg van de herijking van het gemeentefonds op dit punt vanaf 2023? Op welke manier zijn/worden deze extra beschikbaar gekomen middelen ingezet?	Het valt niet mee om deze vragen kort en bondig te beantwoorden. In algemene zin geldt het volgende. • De bodemgesteldheid is gekoppeld aan de zogeheten bodemfactor. In de algemene uitkering worden 3 varianten gebruikt. Dat zijn: - bodemfactor gemeente – waarde 1,90 - bodemfactor buitengebied – waarde 1,79 - bodemfactor woonkernen – waarde 1,91 In het algemeen geldt hoe hoger de waarde, hoe slechter de bodemgesteldheid. De waardes liggen vast. De gemeente kan deze waarde niet zelfstandig beïnvloeden door iets te doen of na te laten. • De bodemfactor zelf levert geen geld op, maar wel in combinatie met andere maatstaven, zoals de oeverlengte, oppervlakte bebouwing buitengebied, oppervlakte bebouwing woonkernen etc. • Een van de uitgangspunten van de algemene uitkering uit het gemeentefonds is een zodanige verdeling van de 'pot' dat elke gemeente ontvangt wat die nodig heeft om een passend voorzieningenniveau te realiseren gelet op specifieke kenmerken van die gemeente. Zo ontvangen gemeenten met een centrumfunctie meer geld dan de randgemeenten, gemeenten met een slappe bodem meer geld dan gemeenten waarvan de bodem sterk en stabiel is, gemeenten met veel minderheden meer geld dan gemeenten met een overwegend Nederlandse herkomst. Om de verdeling zo 'eerlijk' mogelijk te maken, hebben 'knappe koppen' een model ontwikkeld met pakweg 50 maatstaven waaraan voor elke maatstaf een bedrag is gekoppeld. Voor de gemeente is in principe alleen het totaalbedrag van de uitkering belangrijk. Dat is immers het bedrag dat dient ter dekking van het brede takenpakket van de gemeente (ruimte, sociaal, veiligheid, bestuur). Er is dus geen rechtstreekse koppeling tussen de bedragen in de algemene uitkering waarin de bodemfactor een rol speelt en de uitgaven van Gouda op dit vlak.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
245	SGP	42	Parkeren in KA en KH, met welke opbrengsten (op basis van welk beleid) wordt rekening gehouden en hoe realistisch is dat?	Er wordt rekening gehouden met vergelijkbare opbrengsten als in 2026. Echter, de tijdelijke tariefsaanpassing voor Korte Akkeren, waar de raad op 26 september 2026 mee heeft ingestemd, is nog niet verwerkt in deze begroting. Bij de 2e berap 2027 zal de raming worden bijgesteld op basis van dan bekende cijfers.
246	D66	43	Onderaan deze pagina, onder subitem a, staat de zin: voor 2027 is € 0,5 miljoen beschikbaar, voor de jaren minder dan € 0,1 miljoen per jaar. Deze zin lijkt niet te kloppen. Wordt hier bedoeld: voor de jaren ERNA minder dan...?	Scherp gezien! Uw inschatting is helemaal correct. Het woord "erna" ontbreekt in deze zin.
247	Leefbaar Gouda	43	Vanaf 2028 geldt een generieke korting van 1% op subsidies, naast de gehanteerde indexering (zoals de mixindex van 3,70% in 2027 en gereserveerde indexen daarna). In hoeverre dekt deze indexering de werkelijke cao-stijgingen en inflatie voor welzijnsorganisaties en buurthuizen? Welke risicoanalyse is uitgevoerd naar het cumulatieve effect hiervan op hun continuïteit en dienstverlening?	De gemeente Gouda hanteert voor de indexering de indexcijfers uit de meicirculaire, de prijs en loonindex. Voor subsidies betreft dit een loon-prijs mixpercentage, hiervan wordt 80% loonindex en 20% prijsindex toegepast, omdat de subsidiepartijen meer loongevoelige uitgaven heeft. Vanuit welzijnsorganisaties krijgt het college signalen dat deze indexering niet voldoende is voor daadwerkelijke kostenstijgingen. Er is geen totale risicoanalyse uitgevoerd naar het cumulatieve effect hiervan. Wel is het college zich ervan bewust dat deze generieke korting vraagt om scherpe keuzes in het aanbod in de stad.
248	PRO	43	Vanaf 2028 rekent de begroting elk jaar op € 1,3 miljoen compensatie van het Rijk voor nieuwe regels in de jeugdzorg en wordt ervan uitgegaan dat het schrappen van de huishoudelijke hulp uit de Wmo (€ 4 miljoen) de gemeente per saldo niets kost. Beide "met instemming van de provinciale toezichthouder". Waarop is dit gebaseerd, waaruit bestaat die instemming en wat gebeurt er met de begroting als het Rijk niet, later of maar voor een deel betaalt?	De instemming vindt u terug in de begrotingscirculaires van onze provinciaal toezichthouder. De recentste is van 6 juli 2026. Via de raadsgriffier is deze als ingekomen stuk voor de commissie Bestuur beschikbaar gekomen. Dit is de link naar het bestand: https://gouda.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/f3db31c0-5a1f-4c84-87e2-0e20f918f018?documentId=e496520f-dfb9-45d8-975f-8e980116c1c4. Als er meer duidelijkheid is vanuit het rijk, zal de situatie worden beoordeeld en zal de raad hierover worden geïnformeerd.
249	SP	43	Wat gebeurt er met de huishoudelijke hulp als het rijk vanaf 2029 de middelen schrapt?	Het afschaffen van hulp bij het huishouden is een plan uit het coalitieakkoord van de regering Jetten. Mocht de Wet maatschappelijke ondersteuning wijzigen op dit punt zal het college deze wetswijziging implementeren.
250	PRO	45	De parkeerbelasting is voor 2027 geraamd op €7,9 miljoen. Wat is daarin verondersteld over tarieven en bewonersvergunningen? Hoe wordt de parkeerbelasting op wijkniveau vertaald? Wat levert de aanpassing van parkeerterrein Groenheuvel (€100.000 in 2027 en €200.000 in 2028) op?	Tarieven voor bezoekersparkeren en bewonersvergunningen zijn in 2027 (tov 2026) niet gewijzigd. Het effect van "Parkeerterrein Groenheuvel" (op de inkomsten) is niet in deze begroting verwerkt want er is nog geen besluit genomen over betaald parkeren in dit gebied.
251	PRO	45	Sectie 3.8.5.2 geeft het overzicht van mutaties waaronder die van het samenlevingsakkoord. Voor de jaren 2028-2030 komt de mutatie overeen met de spaaroptie zoas opgenomen in tabel B op bladzijde 10 van de begroting. Voor 2027 is de spaaroptie in tabel B EUR 5,5 miljoen terwijl de mutatie voor 2027 slechts EUR 0,5 miljoen is. Kunt u het verschil verklaren? Onder welk programma valt de overige EUR 5 miljoen spaaroptie in 2027?	Het bedrag voor 2027 is de som van twee mutaties. Dit betreft zowel de spaaroptie, namelijk de toevoeging van € 5,5 miljoen aan de algemene reserve, als de incidentele onttrekking van € 5,0 miljoen uit de algemene reserve naar de bestemmingsreserve versnelling woningbouw.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
252	PvdD	45	Wat is de oorzaak van de explosieve stijging in de loop van de jaren van de (per saldo) lasten van het taakveld 'overige baten en lasten'?	Bij de overige baten en lasten (taakveld 0.8) zijn de stelposten voor onder andere loon- en prijscompensatie opgenomen. Deze reservering (voor kosten) stijgt in de periode 2027 - 2030 met bijna € 20 miljoen.
253	D66	47	Onderaan pagina 47 wordt aangegeven dat de kosten voor afvalinzameling zijn gestegen. Wat is daar de oorzaak van?	Kosten zijn gestegen vanwege prijsontwikkeling materiële kosten en lonen. In de begroting is met een inflatiecorrectie van 2,1% gerekend.
254	PvdD	47	Bij tariefontwikkeling. Wat wordt bedoeld met de zin 'Bij het bepalen van de opbrengsten 2027 is rekening gehouden met een areaalontwikkeling van € 120.000'?	Dat bij het bepalen van de opbrengsten 2027 rekening is gehouden met € 120.000 extra inkomsten als gevolg van nieuwbouw (areaaluitbreiding).
255	GoPo	48	Tegenover alle belastingen staan ook uitvoeringskosten. Deze bestaan uit kosten gerelateerd aan capaciteit die nodig is ze uit te voeren, systemen om de benodigde informatie op te slaan en controle- en inspectiekosten. Kan per gemeentelijke heffing worden uitgesplitst wat de opbrengst is, wat de uitvoeringskosten zijn en dus welke heffingen relatief gezien de meeste uitvoeringscapaciteit kosten om geïnd te worden?	Voor de beantwoording zie "Bijlage vraag 255".
256	GoPo	48	In welke mate leidt investeren in verduurzaming van de eigen woning via een hogere WOZ-waarde tot hogere gemeentelijke lasten?	Op grond van de Wet WOZ wordt de WOZ-waarde bepaald aan de hand van verkoopcijfers. Indien uit verkoopcijfers blijkt dat verduurzaming leidt tot hogere verkoopprijzen dan zal de WOZ-waarde van woningen die verduurzaamd zijn stijgen en daarmee de aanslag OZB.
257	Gouda Vitaal	48	Klopt het dat de geraamde totale OZB-opbrengst in 2027 met 2,1% wordt verhoogd, terwijl de gemiddelde aanslag voor een woning volgens het woonlastenoverzicht circa 0,87% stijgt? Kan dit grote verschil nader worden toegelicht?	Dit komt doordat bij de berekening van de tarieven OZB 2027 wordt uitgegaan van de gecorrigeerde tarieven OZB 2026 zoals uiteengezet op pagina 48, paragraaf 4.1.3 van de begroting 2027.
258	PRO	48	Is in de raming van de OZB opbrengsten naast een toename van de WOZ-waarde ook rekening gehouden met een toename van het aantal (niet-)woningen door nieuwe bouw?	Ja, bij het bepalen van de opbrengsten 2027 is rekening gehouden met een areaalontwikkeling van € 120.000.
259	GoPo	49	Hoe heeft de hoogte van het geïnde bedrag van de afvalstoffenheffing zich de afgelopen jaren ontwikkeld? Wat is de raming voor de komende jaren?	Belastingjaar 2024, opbrengst heffing: € 13.127.488 Belastingjaar 2025, opbrengst heffing: € 14.798.351 (verschil: € 1.670.863) Belastingjaar 2026, opbrengst heffing: € 13.841.591 (verschil: € - 956.760) Belastingjaar 2027, opbrengst heffing: € 14.174.563 (verschil € 332.972) De raming voor de komende jaren is afhankelijk van de kostenontwikkeling.
260	GoPo	49	Welke opbrengsten in de komende jaren worden gekoppeld aan het zogeheten "omgekeerd inzamelen"?	Door het omgekeerd inzamelen is de verwachting, gebaseerd op landelijke benchmarks, dat de afvalscheiding toeneemt. Dit betekent minder variabele inkomsten via de afvalstoffenheffing, maar tegelijkertijd lagere kosten voor verwerking van afval (verwerking van recyclestromen kost minder dan restafval). In de komende jaren wordt het verschil alleen maar groter door verhoging van Rijksheffingen op restafval. Deze voor- en nadelen zijn nog niet concreet in beeld en daarom nog niet in de begroting opgenomen. De invoering van omgekeerd inzamelen loopt nog tot zomer 2027. Daarna wordt het (financieel) effect gemonitord en geanalyseerd en zullen de financiële effecten in de begroting worden verwerkt.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
261	GoPo	49	Wat is de grens tussen langdurig verblijf en een overnachting in het kader van de toeristenbelasting? Hoe relateert zich dit aan bijvoorbeeld shortstay of tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten.	Toeristenbelasting wordt geheven van degene die tegen betaling overnacht in de gemeente, maar niet in de gemeente is ingeschreven. Dat kunnen twee nachten zijn, maar ook twee maanden. Hier zit geen grens aan. Zolang de persoon niet in de gemeente is ingeschreven valt die onder de toeristenbelasting.
262	GoPo	49	Hoe veel overnachtingen vinden jaarlijks in Gouda plaats die belastbaar zijn voor de toeristenbelasting?	Circa 96.000 overnachtingen.
263	GoPo	49	Heeft de gemeente ook berekend of uitgezicht of een percentage van de overnachtingsprijs opportuun is om te hanteren als tarief voor de toeristenbelasting?	Dat is niet uitgezocht.
264	GoPo	49	Hoe veel bezwaren voor de WOZ ontvangt Gouda over de afgelopen jaren? Hoe veel van deze bezwaren worden gehonoreerd?	Belastingjaar 2022, 1.588 bezwaren, 32,6% toegewezen; Belastingjaar 2023, 3.020 bezwaren, 37,6% toegewezen; Belastingjaar 2024, 1.684 bezwaren, 36,0% toegewezen; Belastingjaar 2025, 1.854 bezwaren, 35,2% toegewezen. Het percentage gegrond ligt in 2025 voor de BSGR breed op ca 28% (Jaarrekening 2025 BSGR). Het hogere percentage voor Gouda wordt veroorzaakt door ambtshalve bezwaren betreffende bedrijfsunits aan de Groningenweg. De oorzaak hiervan was gelegen in een foutieve verwerking bij/door het Kadaster. Als deze specifieke ambtshalve bezwaren niet worden meegerekend zou het percentage gegronde bezwaren 2025 circa 25,5% bedragen.
265	GoPo	49	Wat zijn de totale kosten die gemoeid gaan met bezwaren tegen belastingaanslagen die Gouda jaarlijks betaalt?	Zowel de afhandelingskosten als de proces- en, indien van toepassing, griffiekosten zijn verdisconteerd in het kostprijscalculatiemodel. De totale uitvoeringskosten (afhandelingskosten) zijn dan ook onderdeel van de deelnemersbijdrage die jaarlijks op basis van het kostprijscalculatiemodel (opnieuw) wordt vastgesteld.
266	GoPo	50	Voor hoeveel honden wordt momenteel in Gouda hondenbelasting geheven en om hoeveel belastingplichtige huishoudens gaat het?	Voor 3.239 honden wordt hondenbelasting geheven. In totaal zijn dat 2.884 belastingplichtigen.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
267	SGP	50	Horecavisie (binnenstad), beleidsregels terrassen en samenlevingsakkoord zeggen allemaal iets over uitbreiding terrassen. Wat is daarbij de stand van zaken, wat wordt er nu gecommuniceerd naar ondernemers en leidt dit niet tot hogere opbrengsten (precario) voor de gemeente?	De Horecavisie en het samenlevingsakkoord bieden aanknopingspunten om te onderzoeken waar uitbreiding van terrassen mogelijk is. Het bestaande terrassenbeleid blijft daarbij leidend. Daarnaast heeft de gemeenteraad via een motie het college verzocht opnieuw onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor terrasuitbreiding op de Markt. In 2022 is besloten geen permanente uitbreiding van de zomerterrassen toe te staan. Naar aanleiding van de motie wordt opnieuw onderzocht of er aanleiding is voor een andere afweging. Als eerste stap is een enquête uitgezet onder horecaondernemers aan de Markt. Deze loopt deze week af en brengt de concrete behoefte aan uitbreiding en de bereidheid om aan bepaalde voorwaarden te voldoen in beeld. Ondernemers zijn hierover per brief geïnformeerd. Daarbij is duidelijk gecommuniceerd dat nog geen besluit over uitbreiding is genomen. Op basis van de resultaten wordt bepaald of vervolgonderzoek en bredere participatie nodig zijn, waarbij ook andere belanghebbenden worden betrokken. Uitbreiding van de terrasruimte zal inderdaad leiden tot hogere precario-opbrengsten voor de gemeente. Dit is echter geen doelstelling van het onderzoek, maar een financieel gevolg van eventuele uitbreiding.
268	CDA	51	Het amendement van het CDA legt in het raadsbesluit over de wijziging van de parkeerbelastingverordening 1 november 2027 vast als uiterste datum voor de evaluatie van het parkeerbeleid én voor het besluit van de raad over eventueel nieuw beleid. De begroting raamt de parkeerbelasting tot en met 2030 op bijna € 8 miljoen per jaar (p. 51) en rekent met hogere parkeeropbrengsten (p. 93). Het geld voor parkeerbeleid in 2027 en 2028 is bedoeld voor het parkeerterrein Groenheuvel (p. 11). Een budget voor de evaluatie zien we niet. a) Wat is de planning voor de evaluatie en het beoogde nieuwe parkeerbeleid, zodat de raad vóór 1 november 2027 kan besluiten? Hoe worden bewoners daarbij betrokken, ook uit omliggende wijken zoals Nieuwe Park? b) In hoeverre is de begroting afhankelijk van deze parkeeropbrengsten, en welke financiële ruimte is er voor ander parkeerbeleid na de evaluatie? c) Welke kosten verwacht het college voor de evaluatie, en hoe worden die gedekt?	a) De resultaten van de evaluatie van de invoering van betaald parkeren in Kort Haarlem en Kort Akkeren worden eind 1e kwartaal van 2027 door het college vastgesteld. In 2e kwartaal van 2027 informeren we uw raad hierover. De eerste resultaten van de evaluatie van het gewijzigde parkeertarief in Korte Akkeren komen in 2e kwartaal van 2027 beschikbaar. Onderdeel van beide evaluaties is een enquête onder belanghebbenden. b) Parkeeropbrengsten zijn algemene (belasting)opbrengsten, wijzigingen in deze opbrengsten komen ten gunste van / ten laste van het begrotingsperspectief c) De kosten van de evaluatie bedragen rond de € 50.000 en worden gedekt binnen het budget voor parkeerbeleid.
269	ChristenUnie	51	Hondenbelasting. Wat zijn de kosten van het innen van de hondenbelasting?	De totale perceptiekosten die de BSGR in 2027 voor hondenbelasting in rekening brengt is € 17.146.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
270	Gouda Vitaal	51	Er is een hogere parkeeropbrengst van 550.000 euro geraamd; kan worden toegelicht waar dit op is gebaseerd (meer parkeerplaatsen, hogere tarieven, hogere bezetting, extra handhaving). Staan hier ook kosten tegenover?	Er is op pag 51 bij Parkeerbelasting geen sprake van € 550.000. De vraag kan niet beantwoord worden.
271	Gouda Vitaal	51	Kan de opbrenst van parkeren worden uitgesplitsts (naar straatparkeren, parkeerterreinen, vergunningen, naheffingsaanslagen, garages)	Zie overzicht in bijlage, separaat opgenomen (bijlage 2 parkeren 2026-2027ev).
272	Gouda Vitaal	51	Welke grote bouwprojecten verklaren de neerwartse bijstelling van de legesopbrengsten	De neerwaartse bijstelling wordt voornamelijk veroorzaakt door de fasering van de bouwprojecten Westergouwe. Daarnaast wordt de neerwaartse bijstelling ook deels gerelateerd door het project Winterdijk, dat op 1 augustus (peildatum Berap) nog niet was vergund.
273	ChristenUnie	52	Leges: we streven naar lagere kosten, maar de kostendekkendheid is nergens 100%. Willen we ook een lagere kostendekkendheid of kunnen we die juist verhogen?	De kostendekkendheid per "hoofdstuk" mag (wettelijk) niet boven de 100% uitkomen. Een hogere kostendekkendheid kunnen we bereiken door a) kosten te reduceren en/of b) inkomsten te verhogen. De maatregelen die dit kunnen bewerkstelligen zijn het gevolg van een politieke keuze en kunnen daarom niet "technisch" beantwoord worden.
274	GoPo	52	Onder de tabel bij hoofdstuk 1, 1.9 Bijzondere wetten wordt 139,07% kostendekkendheid genoteerd. Waar gaat dit over en waar komt deze hoge opbrengst door?	Dit ziet op aanvragen in het kader van de Huisvestingswet 2014, Leegstandswet, Wet op de kansspelen, Telecommunicatiewet en Wegenverkeerswetgeving. De hogere opbrengst komt met name door aanvragen Telecommunicatiewet dus voor het aanbrengen voor kabels en leidingen.
275	D66	53	In de tabel Hoofdstuk 3 zien we dat bij 3.2 Prostitutiebedrijven de kostendekking 155,31% is, terwijl het gemiddelde 38,60% is. Waarom dit enorme verschil? En waarom de term prostitutiebedrijven? We spreken al jaren over sekswerk.	Het percentage van 155,31% is op onderdeel niveau. Het percentage van 38,60% is het totaal van Hoofdstuk 3. De term prostitutiebedrijven is abusievelijk niet aangepast naar seksbedrijven.
276	GoPo	53	Zelfde vraag maar dan over prostitutiebedrijven.	Dit ziet op het aanvragen/wijzigen van een vergunning voor een seksbedrijf. De baten zijn € 521 hoger, maar afgezet tegen de lasten is dat 155,31% meer.
277	SGP	53	Zijn er n.a.v. de anlayse voornemens om de leges (meer) kostendekkend te maken?	Deze vraag is niet technisch van aard.
278	VVD	54	Het college neemt in de begroting voor 2027 voor de taakvelden Riolering en Afval lasten op voor compensabele BTW. Deze BTW wordt via het BTW compensatiefonds teruggevraagd bij het Rijk, tegelijkertijd wordt deze BTW grotendeels via heffingen aan de inwoners van Gouda doorberekend. Op welke wijze en waar komt deze teruggevraagde BTW in de gemeentelijke financiële administratie en bestuurlijke rapportages terecht?	Zodra het BTW-compensatiefonds (BCF) de teruggevraagde BTW uitkeert, valt deze opbrengst binnen de Algemene Dekkingsmiddelen van de Gemeente Gouda. Het geld komt dus centraal in de algemene middelen terecht en wordt niet teruggestort in de budgetten van riolering of afval zelf. Op deze manier draagt de BTW via de heffingen bij aan de lokale voorzieningen, terwijl de centrale teruggave de algemene financiële positie van de gemeente versterkt. De in de begroting toegerekende extra comptabele kosten (BTW en overhead) kunnen afwijken van de realisatie (jaarrekening). Dit heeft effect op het saldo van het taakveld riolering (7.2) en afval (7.3), hogere toegerekende kosten zorgen voor een voordelig effect op het saldo, lagere toegerekende kosten voor een nadelig effect op het saldo.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
279	PvdD	55	Mag uit de tabel over de havengelden worden opgemaakt dat eigenaren van pleziervaartuigen slechts een bijdrage van amper 13% leveren aan de kosten die de gemeente Gouda heeft om hun plezier binnen de stadsgrenzen mogelijk te maken? Bestaat er formele ruimte om de tarieven van de havengelden te verhogen?	De taken van de Havendienst zien op onder meer het toezicht op de wateren, borgen van de vaarwegen ten behoeve van de beroepsvaart, het bedienen van bruggen en sluizen, het verwijderen van wrakken. De havengelden die van ligplaatshouders, recreatievaart en woonboten worden geïnd, worden op dit taakveld als inkomsten geboekt. Uit benchmarkonderzoek blijkt dat Gouda vergelijkbare tarieven hanteert met omliggende gemeenten.
280	GoPo	56	Kan het college aangeven hoe de totale schuldenlast in euro's in 2018, 2025, 2027, 2028, 2029 en 2030 zich ontwikkelt?	De totale leningenportefeuille (langlopende en kortlopende leningen) ontwikkelt zich volgens de begroting als volgt: Jaar Schuldenlast (€ miljoen) 2025 circa 311 2027 circa 391 2028 circa 399 2029 circa 419 2030 circa 425 Ultimo 2027 bestaat de portefeuille uit € 353 miljoen langlopende leningen en € 38 miljoen kortlopende financiering. Ultimo 2030 bedraagt dit respectievelijk € 389 miljoen en € 36 miljoen.
281	GoPo	56	Kan het college bij deze schuldenlasten aangeven hoe hoog de externe rentelasten zich naar haar verwachting ontwikkelen, en waarop de verwachting van een stabiele rentestand is gebaseerd?	Voor 2027 wordt uitgegaan van € 10,2 miljoen externe rentelasten. Voor nieuwe langlopende financiering is gerekend met een rente van 4,0% en voor kortlopende financiering met 3,0%. De verwachting van een stabiele rente is gebaseerd op marktverwachtingen zoals die in het derde kwartaal van 2026 beschikbaar waren. De gemeente speculeert daarbij niet op toekomstige renteontwikkelingen en hanteert voor de gehele meerjarenraming dezelfde rekenrente van 4,0% voor nieuw aan te trekken lang geld.
282	Gouda Vitaal	56	Welke vijf grootste risico's zijn betrokken bij de berekening van de weerstandsratio?	Op pagina 57 en 58 van de begroting zijn de tien belangrijkste risico's beschreven, de overige risico's zijn opgenomen in de bijlage. De vijf grootste zijn: ontsluiting westkant Gouda, open einde regeling Jeugd, stijgende materiaalkosten en krapte op de markt, open einde regeling Participatiewet en inflatie.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
283	CDA	57	De risicoparagraaf noemt voor Jeugd een kans van 70% en een maximaal gevolg van € 4 miljoen, de berap spreekt van € 4,8 miljoen achterblijvende besparingen in 2027. Hoe verhouden die bedragen zich tot elkaar, en is het achterblijven van de besparingen meegenomen in de benodigde weerstandscapaciteit?	De bedragen zijn niet één-op-één vergelijkbaar. De in de risicoparagraaf opgenomen kans van 70% en het maximale gevolg van € 4 miljoen hebben betrekking op het risico van de open-einde-regeling Jeugd: het risico dat meer uitgegeven wordt aan jeugdhulp (vanwege hogere/duurdere zorgvraag) dan waarmee in de begroting rekening is gehouden en waarvoor geen dekking is vanuit het Rijk. Het in de 2e bestuursrapportage genoemde bedrag van € 4,8 miljoen betreft een ander vraagstuk, namelijk de mogelijk achterblijvende financiële effecten van de ingezette hervormings- en beheersmaatregelen binnen het gehele sociaal domein in 2027. Het mogelijk achterblijven van de besparingen is nog niet meegenomen in de benodigde weerstandscapaciteit. De periode tot aan de 1e bestuursrapportage 2027 wordt gebruikt om te zien welke maatregelen in de loop van 2026 nog een groei in financieel effect laten zien, welke maatregelen een groter financieel effect laten zien, en voor welke maatregelen structureel een minder financieel effect verwacht wordt, en hoe het college hiermee om wil gaan. De inhoudelijke uitkomsten van deze analyse worden toegelicht in de volgende Monitor Toekomstbestendig sociaal domein die de raad gelijktijdig met de jaarrekening 2026 en de 1e bestuursrapportage 2027 ontvangt, en (meerjarig) financieel vertaald in de 1e bestuursrapportage 2027/kadernota 2028.
284	PRO	57	De volgende risico's ontbreken ten opzichte van de begroting 2026: Aansprakelijkheid en nadeelcompensatie, Verbonden partijen en samenwerking. Kunt u toelichten waarom deze risico's niet meer zijn opgenomen?	Deze risico's zijn opgenomen in de bijlage, zie pagina 129.
285	PvdD	57	Open einde regeling Jeugd. Hier wordt de kans op een tegenvaller van max. 4 mln. op 70% geschat. Betekent deze hoge inschatting dat er inmiddels met enige zekerheid iets gezegd kan worden over de ineffectiviteit van het maatregelenpakket van Berenschot? Zo ja, graag een toelichting.	Het bedrag ad € 4 mln heeft geen betrekking op het maatregelenpakket van Berenschot. Dit financieel risico bestaat uit verschillende componenten zoals stijging van het aantal jeugdigen, stijging van gemiddelde aantal directe uren per jeugdige, risico bij keuze van een financieringssystematiek en aanzuigende werking van nieuwe voorzieningen.
286	SGP	57	Voorzichtigheidshalve moet desalniettemin rekening worden gehouden met het risico dat de realisatie van de reeks ingeboekte besparingen die uit het maatregelenpakket voortvloeien een ander tempo kent, danwel mogelijk tegenvalt'. Hulde voor de Statenvertalingtaal die hier gehanteerd wordt, jammer dat het onbegrijpelijk Nederlands is. Wij waren in de verwachting cq, toegezegd is dat bij de begroting een overzicht zou zitten van de inhoudelijke resultaten van de Berenschot maatregelen en hoe de verwachte besparingen uitpakken in de praktijk. Kan dit verstrekt worden?	De gemeenteraad mocht de Monitor Toekomstbestendig sociaal domein op 13 oktober 2026 ontvangen.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
287	CDA	60	Hoe ontwikkelen de netto schuldquote en de solvabiliteit zich in 2029 en 2030 als ook GOVO-2 (circa € 1 miljoen en € 1,8 miljoen) en de overige plannen uit het overzicht op p. 12-13 worden meegenomen?	Het financieel effect van de actuele prognose van GOVO-2 is nog niet verwerkt in de begroting. De financiële consequenties moeten eerst worden geactualiseerd naar huidig prijspeil. Daarom kan op dit moment niet betrouwbaar worden aangegeven wat het effect op de netto schuldquote en solvabiliteit zal zijn. De actuele prognose bedraagt € 1,0 miljoen in 2029 en € 1,8 miljoen in 2030. De financiële gevolgen worden betrokken bij toekomstige besluitvorming en actualisaties van het meerjarenbeeld.
288	PRO	60	Wat kost GOVO-2 op het prijspeil van vandaag en hoe staan schuldqoute en solvabiliteit er dan voor in 2028-2030?	De begroting vermeldt dat de prognose van GOVO-2 moet worden geactualiseerd naar huidig prijspeil. De nu bekende raming bedraagt € 0,972 miljoen in 2029 en € 1,788 miljoen in 2030. Zolang deze actualisatie nog niet heeft plaatsgevonden, kunnen de effecten op schuldquote en solvabiliteit niet betrouwbaar worden berekend.
289	PvdD	63	Het GOVO wordt jaarlijks geactualiseerd en één keer per twee jaar aan de raad aangeboden. De laatste versie is vastgesteld 09-2023. Wat wordt er bedoeld met "actualisatie conform looptijd in 2029"?	Het jaartal 2023 is fout overgekomen in de begroting. Het meest recente Beheerplan GOVO is vastgesteld december 2025. Daarbij zijn de budgetten voor de jaren 2026 en 2027 (GOVO 1) vastgesteld. Het Beheerplan GOVO deel 2 (2028 - 2029) komt het eerste kwartaal van 2027 naar de raad.
290	SGP	63	Wat is de stand van zaken m.b.t. alternatief financiering IHP2? Leidt dit mogelijk tot een versnelling van de investeringen in IHP2?	De gemeente verkent mogelijkheden voor alternatieve financiering binnen IHP 2. Dit onderwerp staat onder meer op de gezamenlijke agenda met Driestar-Wartburg voor bouwdeel Alfa. Daarnaast worden oriënterende gesprekken gevoerd met Cirkelstad over circulaire huisvesting en financieringsmodellen waarbij restwaarde een rol speelt. Een eventuele versnelling van IHP 2 wordt echter niet uitsluitend bepaald door de financiering. Ook de beschikbaarheid van tijdelijke huisvesting is een cruciale randvoorwaarde. Juist die capaciteit staat onder druk door de nieuwe schoolinitiatieven.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
291	D66	64	Er wordt hier gesproken over de 4 nieuwe onderwijsinititiatieven. Wanneer landen deze in de begroting?	De nieuwe onderwijsinitiatieven hebben invloed op de onderwijshuisvestingsopgave en daarmee op de uitvoering van het IHP. Deze invloed bestaat vooral uit een toename van het aantal scholen, de daarmee verbonden verschuiving van leerlingen tussen scholen en slechts in beperkte mate uit een groei van het totale aantal leerlingen. De door het Rijk goedgekeurde nieuwe schoolinitiatieven hebben op grond van wet- en regelgeving recht op passende huisvesting, afgestemd op de verwachte omvang van de school op basis van leerling prognoses en/of steunverklaringen. De hieruit voortvloeiende huisvestingsopgave is niet uitstelbaar en vraagt vanaf de betreffende startjaren om passende huisvesting waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Samen met de schoolbesturen wordt onderzocht hoe deze huisvestingsvraag zoveel mogelijk binnen de bestaande onderwijsgebouwen kan worden opgevangen. Dit kan leiden tot extra kosten voor verhuizingen, aanpassingen en verbouwingen van bestaande locaties. Daarnaast hebben nieuw toegelaten scholen op grond van de verordening recht op een vergoeding voor de eerste inrichting, zoals meubilair en leermiddelen. Deze kosten doen zich in beginsel altijd voor, maar zijn momenteel niet afzonderlijk begroot. Wanneer de benodigde ruimte niet binnen de bestaande onderwijsvoorraad kan worden gevonden, zal ook naar alternatieve huisvestingslocaties worden gekeken. In dat geval kunnen aanvullende kosten ontstaan voor huur, inrichting en verbouwing, waardoor de financiële impact groter wordt. Hoewel de huisvestingsbehoefte van de nieuwe schoolinitiatieven op korte termijn om oplossingen vraagt, ligt het zwaartepunt van de investeringen uit de in IHP-2 opgenomen projecten voornamelijk in latere jaren. Dit vormt geen aanleiding om de voorbereiding van deze projecten uit te stellen. Integendeel, tijdige planvorming en projectontwikkeling zijn noodzakelijk om vertraging in de uitvoering en realisatie van de IHP-2-opgave te voorkomen. De voorbereiding van deze projecten loopt daarom parallel aan de invulling van de meer urgente huisvestingsvragen die voortvloeien uit de nieuwe onderwijsinitiatieven. Op basis van de huidige inzichten bestaat er daarom geen aanleiding om de prioritering van

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
				projecten binnen het IHP te wijzigen. Wel vraagt deze ontwikkeling om een zorgvuldige inzet van de beschikbare middelen, zodat zowel invulling kan worden gegeven aan de wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting op korte termijn als aan de ambities en langetermijndoelstellingen van het IHP. De raad wordt begin 2027 geïnformeerd over de gekozen huisvestingsoplossingen en de financiële gevolgen, zodra voor alle vier de nieuwe onderwijsinitiatieven meer duidelijkheid bestaat. Daarnaast lopen er aanvragen voor nieuwe scholen die vanaf 2028 kunnen worden toegelaten. Deze ontwikkelingen kunnen op termijn eveneens van invloed zijn op het onderwijslandschap en de daaruit voortvloeiende huisvestingsopgave. Zodra meer inzicht bestaat in de effecten van de urgente huisvestingsopgaven, eventuele nieuw goedgekeurde scholen en de gevolgen daarvan voor de uitvoering van IHP-2, kan worden bezien of een tussentijdse evaluatie van de tweede tranche wenselijk is. Daarbij kan worden beoordeeld of de huidige programmering, fasering en prioritering nog passend zijn bij de actuele ontwikkelingen binnen het onderwijs en de onderwijshuisvesting.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
292	PRO	64	Naast de reeds gestarte projecten uit IHP 2 zijn recent vier onderwijsinitiatieven door de minister goedgekeurd. Dit brengt voor de gemeente de opgave met zich mee om in de daaruit voortvloeiende huisvestingsbehoefte te voorzien. Op welke wijze hieraan invulling wordt gegeven, wordt nader onderzocht en uitgewerkt. Hierover zal zo spoedig mogelijk bestuurlijk worden gerapporteerd. ' - Wanneer is spoedig? Hoeveel geld verwacht het college extra nodig te hebben voor deze vier initiatieven? Lijkt het het college niet verstandig om hier alvast een reservering voor te maken in de begroting?	De nieuwe onderwijsinitiatieven hebben invloed op de onderwijshuisvestingsopgave en daarmee op de uitvoering van het IHP. Deze invloed bestaat vooral uit een toename van het aantal scholen, de daarmee verbonden verschuiving van leerlingen tussen scholen en slechts in beperkte mate uit een groei van het totale aantal leerlingen. De door het Rijk goedgekeurde nieuwe schoolinitiatieven hebben op grond van wet- en regelgeving recht op passende huisvesting, afgestemd op de verwachte omvang van de school op basis van leerling prognoses en/of steunverklaringen. De hieruit voortvloeiende huisvestingsopgave is niet uitstelbaar en vraagt vanaf de betreffende startjaren om passende huisvesting waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Samen met de schoolbesturen wordt onderzocht hoe deze huisvestingsvraag zoveel mogelijk binnen de bestaande onderwijsgebouwen kan worden opgevangen. Dit kan leiden tot extra kosten voor verhuizingen, aanpassingen en verbouwingen van bestaande locaties. Daarnaast hebben nieuw toegelaten scholen op grond van de verordening recht op een vergoeding voor de eerste inrichting, zoals meubilair en leermiddelen. Deze kosten doen zich in beginsel altijd voor, maar zijn momenteel niet afzonderlijk begroot. Wanneer de benodigde ruimte niet binnen de bestaande onderwijsvoorraad kan worden gevonden, zal ook naar alternatieve huisvestingslocaties worden gekeken. In dat geval kunnen aanvullende kosten ontstaan voor huur, inrichting en verbouwing, waardoor de financiële impact groter wordt. Hoewel de huisvestingsbehoefte van de nieuwe schoolinitiatieven op korte termijn om oplossingen vraagt, ligt het zwaartepunt van de investeringen uit de in IHP-2 opgenomen projecten voornamelijk in latere jaren. Dit vormt geen aanleiding om de voorbereiding van deze projecten uit te stellen. Integendeel, tijdige planvorming en projectontwikkeling zijn noodzakelijk om vertraging in de uitvoering en realisatie van de IHP-2-opgave te voorkomen. De voorbereiding van deze projecten loopt daarom parallel aan de invulling van de meer urgente huisvestingsvragen die voortvloeien uit de nieuwe onderwijsinitiatieven. Op basis van de huidige inzichten bestaat er daarom geen aanleiding om de prioritering van

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
				projecten binnen het IHP te wijzigen. Wel vraagt deze ontwikkeling om een zorgvuldige inzet van de beschikbare middelen, zodat zowel invulling kan worden gegeven aan de wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting op korte termijn als aan de ambities en langetermijndoelstellingen van het IHP. De raad wordt begin 2027 geïnformeerd over de gekozen huisvestingsoplossingen en de financiële gevolgen, zodra voor alle vier de nieuwe onderwijsinitiatieven meer duidelijkheid bestaat. Daarnaast lopen er aanvragen voor nieuwe scholen die vanaf 2028 kunnen worden toegelaten. Deze ontwikkelingen kunnen op termijn eveneens van invloed zijn op het onderwijslandschap en de daaruit voortvloeiende huisvestingsopgave. Zodra meer inzicht bestaat in de effecten van de urgente huisvestingsopgaven, eventuele nieuw goedgekeurde scholen en de gevolgen daarvan voor de uitvoering van IHP-2, kan worden bezien of een tussentijdse evaluatie van de tweede tranche wenselijk is. Daarbij kan worden beoordeeld of de huidige programmering, fasering en prioritering nog passend zijn bij de actuele ontwikkelingen binnen het onderwijs en de onderwijshuisvesting.
293	PRO	65	De spaarpot van groot onderhoud is eind 2028 bijna leeg. Zit het onderhoud van deel 2 al in de begroting en is de € 3,4 miiljoen bruggenonderhoud die van 2026 naar 2027 in de uitputten 2027 verwerkt? Wat is de actuele raming voor de Potters- en Rabatburg, de Mallegatsbrug en de St. Antheunisbrug? Wat kosten de tijdelijke maatregelen per jaar zolang er niets gebeurt?	Het beheerplan GOVO deel 2 komt het 1e kwartaal 2027 naar de raad en is nog niet in de begroting verwerkt. De meest recente raming voor de Potters- en Rabatbrug komt uit op € 5,5 miljoen. Mallegatbrug € 3,1 miljoen. De St. Antheunisbrug is geraamd op € 3 miljoen. Voor de ramingen geldt dat de VAT-kosten (circa 20%) en indexering nog niet opgenomen zijn. Alle ramingen zijn verder gebaseerd op een schetsontwerp van de betreffende brug. De tijdelijke maatregelen zijn al uitgevoerd en zijn opgenomen in bovenstaande budgetten.. Op dit moment zijn geen extra tijdelijke maatregelen voorzien ervan uitgaande dat de genoemde bruggen volgens planning worden vervangen.
294	D66	67	In tabel 4.4.2 staat dat het verwacht renteresultaat € 2 miljoen positief is. Maar dit gaat toch over te betalen rente? Hoe kan dit dan positief zijn?	Het renteresultaat betreft niet alleen de daadwerkelijk betaalde rente op leningen. Binnen het BBV wordt rente ook toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden via de omslagrente. In 2027 wordt circa € 10 miljoen externe rente betaald, terwijl € 11,4 miljoen rente wordt toegerekend aan taakvelden en € 0,7 miljoen aan grondexploitatie. Hierdoor ontstaat een positief renteresultaat van circa € 2,1 miljoen op het taakveld Treasury. Dit betekent dus niet dat de gemeente rente ontvangt, maar dat via de BBV-systematiek meer rente wordt doorbelast dan daadwerkelijk wordt betaald.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
295	SGP	68	Kan er iets gezegd worden over de renteverwachting (inclusief wat er afloopt er geherfinacierd moet worden) op middellange termijn? En zorgt een mogelijk hogere rente voor een lagere investeringscapaciteit?	In de begroting wordt voor de periode 2027-2030 gerekend met 4,0% voor nieuw aan te trekken langlopende financiering. De verwachting is dat de rente rond het huidige niveau blijft en mogelijk licht stijgt. Tegelijkertijd geeft het college aan dat speculeren op renteontwikkelingen niet zinvol wordt geacht. Hogere rente leidt tot hogere kapitaallasten en rentelasten, waardoor minder financiële ruimte beschikbaar blijft voor nieuwe investeringen. Een hogere rente kan daarom de investeringscapaciteit beperken.
296	PRO	69	Het college mag zelf leningen afsluiten, maar een lening van € 40 miljoen tegen 4% legt ca. € 1,7 miljoen rente per jaar vast voor 30 jaar. In de begroting 2027-2030 komt er € 146 miljoen bij. Hoeveel rente zou op basis van dit bedrag de komende jaren afgedragen moeten worden? Wordt het treasurystatuut uit 2020 (geschreven toen de rente bijna nul was) in 2027 geactualiseerd inclusief afspraken over informatie aan de raad voordat leningen worden afgesloten?	Indien over € 146 miljoen nieuwe financiering gedurende de gehele looptijd 4% rente verschuldigd zou zijn, bedraagt de jaarlijkse rente ongeveer € 5,8 miljoen (4% van € 146 miljoen). De feitelijke rentelast zal afhangen van het moment van aantrekken, de looptijden, aflossingsschema's en de daadwerkelijke omvang van de financieringsbehoefte. Dit bedrag is daarom uitsluitend een indicatieve berekening. Het treasurystatuut uit 2020 wordt momenteel geactualiseerd. Het statuut beschrijft de bevoegdheden, verantwoordelijkheden en kaders voor de uitvoering van de treasuryfunctie. Het aantrekken van financiering vindt plaats binnen de door de raad vastgestelde kaders en behoort tot de uitvoering van het treasurybeleid. De raad wordt via de reguliere P&C-documenten geïnformeerd over de ontwikkeling van de financieringsbehoefte, de schuldpositie, de rentelasten en de beheersing van renterisico's. Daarbij wordt onder andere gerapporteerd over de omvang van de aangetrokken financiering en de mate waarin renterisico's zijn afgedekt.
297	PRO	70	De begroting zegt dat de rente op de leningen voor 2027 voor een groot deel al in 2026 is afgedekt. Voor de leningen van 2028 en 2029 (samen € 75 miljoen) is dat niet gedaan en de begroting zegt daarover zowel dat er maatregelen worden genomen (p. 67) als dat er geen actie is ondernomen (p. 70). Welke leningen zijn in 2026 afgesproken? Voor welk bedrag, tegen welke rente, met welke looptijd en wanneer wordt het geld gestort? Wat betekent dat voor de rentelasten als de rente in 2027 juist daalt? En welke lijn geldt voor 2028 en 2029? Wie beslist daarover?	Welke leningen zijn reeds afgedekt? De begroting vermeldt dat voor de financieringsbehoefte van circa € 67 miljoen in 2026/2027 het renterisico voor € 56 miljoen reeds in 2026 wordt afgedekt. Betreft 5 afzonderlijke leningen, van 3 x € 10 miljoen, € 11 miljoen en € 15 miljoen, rentepercentages van 2,527%, 3%, 3,4%, 3,59% en 3,76% en looptijden van 20 en 30 jaar en stortingsdata in januari, juli en september. Wat gebeurt er als de rente daalt? Door renterisico vooraf af te dekken ontstaat meer zekerheid over toekomstige rentelasten. Daar staat tegenover dat een eventuele rentedaling niet volledig kan worden benut. De afweging is gericht op risicobeheersing en begrotingsstabiliteit. Wie beslist? Binnen de door de raad vastgestelde kaders van het Treasurystatuut is het college verantwoordelijk voor de uitvoering van het treasurybeleid.
298	PvdD	70	In 2027 staan meer investeringen dan voorgaande jaren gepland. Kunnen deze investeringen gerealiseerd worden, gegeven de personeelstekorten bij alle betrokken partijen?	Deze kunnen vooralsnog gerealiseerd worden. Ter vergelijk: in 2025 is er afgerond € 75 miljoen geïnvesteerd. Voor 2027 staat afgerond € 52 miljoen begroot.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
299	GoPo	71	Voor deze begroting wordt rekening gehouden met 10 mio aan rentekosten. Waar is deze aanname op gebaseerd, en wordt hierbij rekening gehouden met mogelijke rentestijgingen?	De rentelasten zijn gebaseerd op: • bestaande leningenportefeuille; • verwachte nieuwe financieringsbehoefte; • rekenrente van 4,0% voor nieuw lang geld; • rekenrente van 3,0% voor kort geld; • liquiditeitsplanning en investeringsplanning. Voor 2027 resulteert dit in geraamde externe rentelasten van € 10,2 miljoen.
300	GoPo	71	Op welke manier worden mogelijke toekomstige rentestijgingen geraamd?	Rentestijgingen worden verwerkt via de gehanteerde rekenrentes voor nieuw aan te trekken financiering. Daarbij worden marktverwachtingen betrokken en wordt de begroting jaarlijks geactualiseerd. Daarnaast worden renterisico's beheerst door tijdige financiering en het waar mogelijk afdekken van renterisico's.
301	GoPo	71	Wat is het effect op de jaarlijkse rentelasten in de meerjarenbegroting indien de rente voor nieuw aan te trekken financiering 1 respectievelijk 2 procentpunt hoger is dan waarmee in de begroting is gerekend?	Effect van 1%-punt hogere rente: In de begroting wordt in 2027 t/m 2030 € 146 miljoen aan nieuwe langlopende financiering wordt aangetrokken. Een rente die 1%-punt hoger uitvalt, betekent een stijging in 2027 van € 0,7 miljoen en uiteindelijk in 2030 € 1,5 miljoen hogere rentelasten per jaar. Bij 2%-punt hogere rente bedraagt dit circa € 3 miljoen per jaar. Deze bedragen zijn indicatief en afhankelijk van het daadwerkelijke moment van lenen, de looptijd en de omvang van de financieringsbehoefte.
302	PRO	71	Gouda betaalt in 2027 € 10 miljoen rente, tegen € 8,5 miljoen in 2026. De schuld groeit van € 335 miljoen naar € 389 miljoen in 2030. De post rente loopt daardoor op tot ca. € 1,7 miljoen extra per jaar in 2030. Hoeveel van die stijging komt door meer lenen en hoeveel door een hogere rente op nieuwe leningen? En wat kost het de gemeente per jaar als de rente één procent hoger uitvalt dan de 4% waarmee nu wordt gerekend?	De rentelasten op de bestaande langlopende leningen dalen in de periode 2027-2030 door de aflossing van circa € 78 miljoen aan bestaande leningen. De gemiddelde rente op de bestaande langlopende schuld van circa € 335 miljoen per 1 januari 2027 bedraagt ongeveer 2,5%. Hierdoor nemen de rentelasten op de bestaande portefeuille af van circa € 8 miljoen in 2027 naar circa € 6 miljoen in 2030. Daartegenover staat dat nieuwe financiering moet worden aangetrokken voor investeringen. De omvang van de nieuwe langlopende leningen groeit met € 146 miljoen in 2030. Voor deze nieuwe leningen wordt gerekend met een rente van 4%. De rentelasten op deze nieuwe leningen nemen daardoor toe van circa € 1 miljoen in 2027 tot circa € 6 miljoen in 2030. Zie de beantwoording van vraag 301 (van Gouda Positief) voor het effect van meer dan 4% rekenrente.
303	D66	74	Welke concrete vervangingen en renovaties zijn opgenomen binnen het investeringskrediet Buitensport 2027-2030?	In grote lijnen staan voor de komende jaren de volgende vervangingen en renovaties gepland: Renovatie natuurgrasvelden in het Groenhovenpark Vervanging (kunstgras)veld 3 SV Gouda Vervanging kunstgrasveld 2 Olympia Vervanging gemeentelijke hockeyvelden

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
304	PRO	74	Voor de investering in het stadhuis is in 2027 ruim 3 miljoen begroot. Is dit voldoende? Er zouden nog aanvullende subsidies aangevraagd moeten worden om de financiering rond te krijgen. Hoe verloopt dat?	De totale investering bedraagt € 13,4 miljoen en is verdeeld over 2024–2027; de ruim € 3 miljoen voor 2027 maakt hiervan onderdeel uit. Daarbij is ruim € 2 miljoen aan subsidies toegekend als buffer voor tegenvallers, waaronder de volledige asbestsanering. Op basis van de huidige inzichten zijn de investering en toegekende subsidies toereikend voor de gehele verbouwing van het stadhuis.
305	PRO	74	Welke projecten uit het VCP zitten in de investeringen en welke subsidies van provincie en Rijk zijn daarin meegenomen en wat gebeurt er met de begroting als subsidie wegvalt?	Het bedrag dat voor 2027 is begroot, komt uit het budget van de eerste tranche van het VCP. Het gaat om projecten uit de uitvoeringsagenda van de eerste tranche die nog worden uitgevoerd, zoals een deel van de herinrichting KW-weg en het Oranjeplein, de fietsstraat Jacob v. Lennepkade, onderdelen van de doorfietsroutes en projecten uit de vastgestelde wijkmobiliteitsplannen. Voor deze projecten wordt er vaak subsidie van het Rijk en/of Provincie ontvangen, waarvan de meeste al officieel zijn toegekend. De kans dat de subsidie wegvalt is daarom klein. Die kans is er als het project zo ver wordt uitgesteld dat er niet meer wordt voldaan aan de uitvoeringstermijn. In dat geval moet er een groter deel uit de investeringen worden gefinancierd en heeft dat gevolgen voor de begroting. Vanaf 2028 start de tweede tranche, waarvoor een taakstellend budget per jaar is begroot. Welke projecten daarin worden opgenomen, wordt definitief na de evaluatie van het VCP. Op basis daarvan wordt een uitvoeringsagenda voor de tweede tranche voorgesteld.
306	PRO	74	In vergelijking met de investeringsrapportage van de begroting 2026 wordt er minder geïnvesteerd in 'Maatr. Knelpunt verkeer en VCP 2022-2029' en de 'Noord-Zuid fiets- en wandelroutes'. Kunt u toelichten waarom?	In de looptijd van tranche 1 van het VCP (2022-2027) wordt evenveel geinvesteerd, maar de planning van projecten voor de uitvoering kan wel eens schuiven. Dan volgen de grote uitgaven pas later.
307	PvdD	74	Noord-Zuid fiets- en wandelroutes in 2029. Is dit onderhoud of een nieuwe ontwikkeling?	Dit is budget dat door de raad beschikbaar is gesteld voor de Spoorzone. Dus dit wordt gebruikt voor herinrichting wegen rondom de Spoorzone.
308	PvdD	74	MJOP 2025-2029: investering in 2028 is fors hoger. Waar wordt dit door veroorzaakt?	In 2024 is een onderhoudsinspectie uitgevoerd voor de gemeentelijke vastgoedportefeuille. De uitkomsten hiervan vormden de basis voor het raadsvoorstel Actualisatie Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijk vastgoed 2025-2030. In dit raadsvoorstel zijn voor 2028 diverse omvangrijke onderhoudswerkzaamheden binnen het Huis van de Stad opgenomen. Bij het opstellen van het jaarplan 2028 zal worden beoordeeld of vervanging daadwerkelijk noodzakelijk is of dat deze werkzaamheden verantwoord kunnen worden uitgesteld.
309	PvdD	74	Is bij de kap en vervanging van populieren gekeken naar of een gefaseerde kap over meerdere jaren mogelijk is om de negatieve effecten op biodiversiteit en klimaatstress zoveel mogelijk te beperken?	Er wordt gefaseerd gekapt.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
310	CDA	75	"Grip op personeelskosten en inhuur", schrijft het college op p. 75. a) Wat kostte externe inhuur in 2025, wat verwacht het college voor 2026 en wat is geraamd voor 2027, in euro's en als percentage van de loonsom? b) Welke norm hanteert de gemeente, en hoe wordt daarop gestuurd?	a) 2025 realisatie: €16.890.000 = 20% 2026 gewijzigde begroting: €11.615.000 = 14%* 2027 begroting: €7.040.000 = 9%* *Een deel van de inhuurbehoefte ontstaat gedurende het jaar, bijvoorbeeld door personele uitval, piekbelasting, projecten of de behoefte aan specialistische expertise. Hierdoor kan slechts een deel van de inhuur vooraf worden begroot. b) Gemeente Gouda hanteert een norm van 20% externe inhuur ten opzichte van de totale personeelskosten. Bij nieuwe vraagstukken wordt afgewogen of externe inhuur noodzakelijk is. Daarnaast worden de inhuurpercentages op afdelings- en domeinniveau gemonitord en wordt hierop gestuurd.
311	GoPo	75	Hoe veel Fte is momenteel in dienst bij de gemeente?	Per oktober 2026 bedraagt het aantal fte in dienst bij gemeente Gouda 772,8.
312	ChristenUnie	79	Waarom gaat de bijdrage aan de GroeneHart Rekenkamer in 2027 substantieel omhoog? Waarom blijft die in de jaren daarna gelijk?	In de primitieve begroting 2026 was de bijdrage Rekenkamer inderdaad begroot op € 63.000. In de begroting 2026 na 2eBerap bedroeg dit bedrag € 147.000. Dat heeft te maken met de actualisatie van de inwonerbijdrage en de "inhaalslag 2025 en 2026" op het sparen door Gouda voor Gouda-specifieke Rekenkamer-onderzoeken (vergelijk het Ecopark-onderzoek). Vanaf 2027 is die laatste inhaalslag niet meer nodig maar spaart Gouda wel voor eigen onderzoeken. Bij de tussentijdse rapportages (Beraps) wordt de Gouda-bijdrage geactualiseerd op basis van inwoneraantal, bedrag per inwoner en spaarbedrag per inwoner. De raad besluit hierover in de reguliere PenC-cyclus.
313	PRO	79	De bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen stijgen in 2027 met €1,3 miljoen (Hecht €419.000, Veiligheidsregio €288.000, Omgevingsdienst €189.000). De overhead daalt van €32,6 miljoen naar €30,6 miljoen terwijl de organisatie groeit. Kan hier een nadere toelichting over gegeven worden?	De daling van de overhead van € 32,6 miljoen in 2027 naar € 30,6 miljoen in 2030 betekent niet dat de organisatie krimpt. De overhead omvat volgens de BBV-definitie uitsluitend de kosten voor sturing en ondersteuning van de organisatie, zoals management, HRM, ICT, juridische zaken en facilitaire ondersteuning. Kosten van medewerkers die direct werkzaam zijn in het primaire proces worden niet tot de overhead gerekend, maar toegerekend aan de betreffende taakvelden en programma's. Daarnaast zet de gemeente in op efficiëntere bedrijfsvoering, verdere digitalisering, datagedreven werken, procesverbetering en een beperking van externe inhuur. Hierdoor blijven de overheadkosten de komende jaren stabiel tot licht dalend, terwijl werkzaamheden steeds meer binnen de primaire programma's worden verantwoord.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
314	GoPo	80	De ODMH heeft in haar beleidsdoelen niet opgenomen dat de dienstverlening en klanttevredenheid verbeterd moet worden, terwijl de gemeenteraad van Gouda dit wel in haar zienswijze aan de dienst heeft opgenomen. Wat was de reactie van de ODMH op het overbrengen van deze zienswijze, of heeft de ODMH niet op deze zienswijze gereageerd?	25 juni 2026 is een brief verzonden aan de provinciale staten en de gemeenteraden van de deelnemers in de ODMH met daarin alle zienswijzen op de programmabegroting ODMH, plus de reactie van de ODMH op deze zienswijzen. In de brief is benoemd dat de ODMH via klanttevredenheidsonderzoeken onder inwoners, bedrijven en deelnemende gemeenten werkt aan verbetering van de dienstverlening. En dat de raad van Gouda verzoekt om in toekomstige rapportages concreet inzicht te geven in de verbetermaatregelen die uit deze feedback voortkomen. Na afloop van een kalenderjaar verantwoordt de ODMH haar werkzaamheden in een jaarrapportage. Deze rapportage wordt ook gedeeld met de gemeenteraad. Onderdeel van deze jaarrapportage zijn de uitkomsten van de klanttevredenheidsonderzoeken en de acties die zijn ondernomen naar aanleiding van de uitkomsten.
315	PvdD	80	Bij de toezeggingen Bestuur staat dat in 2e kwartaal 2026 bij aanbieding van de begroting een paragraaf dient te worden toegevoegd over wat er met de gemeenschappelijke regeling bereikt is. Waar zien we deze terug?	De toezegging heeft betrekking op de begroting van de GR Regio Midden-Holland (RMH) en is dus niet terug te vinden in de gemeentelijke programmabegroting. Aan de toezegging is voldaan bij de vaststelling van de zienswijze op de Programmabegroting GR RMH 2027-2030 op 10 juni 2026 (nr. 10086). De toezegging bestaat uit twee onderdelen: 1. Toevoegen van een paragraaf aan de begroting van RMH waaruit blijkt wat er tot nu toe met de regeling bereikt is: In de Programmabegroting RMH 2027 – 2030 is beschreven welke inhoudelijke stappen de komende periode gezet worden. In aankomende begrotingen en kwartaalbrieven wordt de voortgang daarvan beschreven. 2. Wat is de positie van de raad, terug en vooruitkijkend: Dit onderdeel is uitgewerkt in de motie “Positie van de raad in de GR Regio Midden-Holland” (deadline 2029). In het raadsvoorstel met betrekking tot de zienswijze op de begroting GR RMH (nr. 10086) is hieraan expliciet aandacht besteed. Bij de behandeling van de begroting van de GR RMH (Commissie Bestuur d.d. 27 mei 2026, agendapunt 4i) zijn technische vragen gesteld. In de beantwoording is onder andere ingegaan op de positie van de raad binnen de GR RMH: https://gouda.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/6816e2bf-1c3f-414f-8051-f73167bc68b5
316	GoPo	82	Beschikt Hecht over voldoende capaciteit om in Gouda SOA-testen aan te bieden?	Het college kan deze vraag positief beantwoorden: er is voldoende personele capaciteit en voldoende testen om in Gouda SOA-testen aan te bieden.
317	PvdD	85	Op welke manier wordt preventie ingezet en welke doelen worden daarbij nagestreefd? En op welke manier wordt het effect van deze inzet gemonitord en geëvalueerd?	In Gouda wordt preventie vormgegeven via landelijke programma's als GALA/IZA/AZWA en het lokale gezondheidsbeleid, met als doel de gezondheid te bevorderen, gezondheidsverschillen te verkleinen en de zorgvraag te verminderen. De voortgang en effecten worden o.a. gemonitord via de GGD Hollands Midden en de landelijke monitoring van het RIVM.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
318	GoPo	88	Welke landelijke regelingen kunnen impact hebben op de financiële positie van Gouda ten aanzien van Cyclus?	De belangrijkste landelijke regeling die invloed heeft op de kosten die Cyclus aan de gemeente in rekening brengt, betreft een toename van heffingen op restafval. De verwerking (verbranding) van restafval zal de komende jaren fors stijgen. Daarnaast zullen alle marktprijzen stijgen, met name door wereldwijd toegenomen energiekosten.
319	GoPo	88	Wat wordt bedoeld met "streven om te groeien" van de Parkeerservice? Wordt hiermee bedoeld een groter territoir voor betaald parkeren?	Het streven om te groeien komt vanuit de organisatie ParkeerService zelf en wordt in 2027 gevonden binnen de uitvoering van taken voor bestaande leden en niet-leden. Het leveren van diensten aan niet-leden is binnen kaders beperkt mogelijk. Inmiddels voert ParkeerService gespreken over lidmaatschap met een aantal potentiële leden. Dit zal naar verwachting vanaf 2028 effectief worden.
320	D66	89	Onder het kopje Grondwaarde stijgt wordt aangegeven dat door eerst conceptwoningen te bouwen, de afhankelijkheid vergroot kan worden. Kan dit worden toegelicht?	Een van de effecten van conceptbouw is dat de bouw minder weersafhankelijk wordt. Verklaring hiervoor is dat de bouwactiviteit voor een groot deel niet op locatie plaatsvindt.
321	PRO	90	Westergouwe winsten worden ingezet om de betaalbaarheid van woningen te vergroten. Om hoeveel woningen gaat het en is dat de dekking voor de 30% norm sociale woningbouw en in welke projeecten zal dit geld geinvesteerd worden?	De gemeente realiseert ca. 50% van de bouwkavels in Westergouwe (grondruil met de VOF vindt plaats op basis van grondwaarde). Voor de verkoop van de bouwvelden met marktwoningen schrijft de gemeente tenders. Bij de verkoop van deze bouwvelden onstaat soms een plus ten opzichte van de waarde die is opgenomen in de grondexploitatie. Die plus wordt gebruikt om het percentage sociaal te verhogen van 20% naar 30%, zolang het eindsaldo de grondexploitatie niet negatief wordt. Na de grondruil wordt duidelijk of en zo ja welk bouwveld door de gemeente omgezet kan worden van marktwoningen naar sociale woningen.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
322	GoPo	91	Voldoet de gemeente op 1 januari aan alle vereisten van de nieuwe Archiefwet?	Nee, nog niet op alle onderdelen. Een belangrijk deel is al geregeld. De gemeente heeft een gediplomeerde archivaris en brengt de daarvoor in aanmerking komende archieven tijdig over naar het Streekarchief Midden-Holland. Ook heeft het college de VNG gemachtigd om namens Gouda het Selectiebesluit 2027 voor te bereiden. De bestaande selectielijst blijft op grond van het overgangsrecht geldig totdat het nieuwe selectiebesluit in werking treedt. In de IBT-rapportage ging de gemeente ervan uit dat de nieuwe archiefverordening, de beheerregeling en het aanwijzingsbesluit vóór 1 januari 2027 konden worden vastgesteld. De VNG publiceert de benodigde modellen naar verwachting in december 2026. Na ontvangst worden deze aangepast aan de Goudse situatie. Het streven is de nieuwe archiefverordening in het eerste kwartaal van 2027 ter besluitvorming aan de raad voor te leggen. De beheerregeling, het aanwijzingsbesluit en het kwaliteitssysteem worden in dezelfde periode aan het college voorgelegd. De overige verbeterpunten zijn opgenomen in het verbeterplan 2026–2027. Het gaat onder meer om een actueel en samenhangend overzicht van processen, informatie en applicaties en om het verder borgen van archiveren, bewaren en vernietigen. Uw raad is hierover geïnformeerd bij het raadsmemo van 16 juni 2026 en de beantwoording van de schriftelijke vragen van PRO van 6 oktober 2026. De landelijke uitvoeringsregelgeving is nog niet volledig afgerond. Het Archiefbesluit 2026 is inmiddels gepubliceerd, maar de definitieve Archiefregeling en de VNG-modellen zijn nog niet beschikbaar. De daarin opgenomen nadere eisen worden na publicatie betrokken bij de uitvoering van het verbeterplan en de voorbereiding van de lokale regelgeving. Als dit gevolgen heeft voor de planning of prioritering, wordt dit meegenomen in de reguliere rapportage over het archieftoezicht en het interbestuurlijk toezicht.
323	GoPo	91	Welk bedrag staat begroot voor het afhandelen van Woo-verzoeken?	Voor de uitvoering van Woo-verzoeken (passieve openbaarmaking) is niet eerder dekking opgenomen in de begroting. Het bedrag van € 136.000 is bedoeld om een gespecialiseerde Woo-jurist te werven. Wel is er in het verleden budget opgenomen voor de uitvoering van de actieve openbaarmakingsplicht onder de Wet open overheid.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
324	PRO	91	De begroting meldt dat Gouda in 2027 verder werkt aan een verbeterplan voor informatie- en archiefbeheer. Hoeveel fte zet de gemeente in 2027 in op het verbeterplan, hoeveel is volgens het Streekarchief en de Rekenkamer nodig en welke maatregelen schuiven door naar 2028 als dat verschil niet wordt gedicht? Welke aanpassingen vraagt de archiefruimte in het Huis van de Stad en zitten die in het MJOP Huis van de Stad dat in de doorkijk op PM staat?	Het verbeterplan op pagina 91 betreft het verbeterplan 2026–2027 bij de IBT-rapportage informatie- en archiefbeheer 2022–2025. Uw raad heeft deze rapportage ontvangen bij het raadsmemo van 16 juni 2026. Voor het verbeterplan is geen afzonderlijke formatie beschikbaar. Het team Informatiebeheer van de afdeling INA bestaat uit circa 4 fte en voert het verbeterplan uit naast de reguliere werkzaamheden en samen met medewerkers met andere kennisgebieden zoals informatiemanagement en dienstverlening. Daarom kan niet worden aangegeven hoeveel fte uitsluitend voor het verbeterplan wordt ingezet. Het Streekarchief en de Rekenkamer signaleren dat de beschikbare capaciteit een knelpunt is, maar noemen geen concreet benodigd aantal fte. Het verbeterplan loopt tot en met 2027. Zoals aangegeven in de beantwoording van de schriftelijke vragen van PRO van 6 oktober 2026, nummer 26-083, is niet zeker dat alle maatregelen eind 2027 zijn afgerond. Het kwaliteitssysteem en de regelgeving voor de Archiefwet 2026 krijgen prioriteit. Welke andere maatregelen eventueel naar 2028 doorschuiven, staat nog niet vast. Dit hangt af van de voortgang en de beschikbare capaciteit. Uw raad wordt hierover geïnformeerd via de rapportages over het archieftoezicht en het interbestuurlijk toezicht. Sinds 2024 wordt het blijvend te bewaren archief bij het Streekarchief Midden-Holland bewaard. De archiefruimte in het Huis van de Stad wordt alleen nog gebruikt voor papieren archiefstukken die op termijn worden vernietigd, maar waarvan de bewaartermijn nog niet is verstreken. De risico’s worden beperkt door monitoring van de luchtvochtigheid en toegangsbeheer. Op dit moment zijn geen bouwkundige aanpassingen gepland en hiervoor zijn dus geen kosten opgenomen in het MJOP.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
325	PRO	91	De begroting zet structureel € 136.000 extra in omdat Woo-verzoeken in aantal, omvang en complexiteit toenemen. Hoeveel Woo-verzoeken ontving Gouda in 2024, 2025 en 2026 tot nu toe? Hoeveel daarvan zijn binnen de wettelijke termijn afgehandeld? In hoeveel gevallen is de gemeente in gebreke gesteld of is een dwangsom of rechtszaak gevolgd en hoeveel medewerkers worden met de € 136.000 betaald? Hoe hangt dit samen met de risicoparagraaf die onvoldoende archivering noemt als risico bij data en AI?	In 2024 zijn er 38 Woo-verzoeken ingediend. In 2 gevallen van de afgehandelde zaken is binnen de wettelijke termijn beslist. In 2024 zijn er geen ingebrekestellingen ingediend of beroepen behandeld. In 2025 zijn er 63 Woo-verzoeken ingediend. In 25 van de afgehandelde zaken is tijdig en 28 te laat is beslist. Er is 1 ingebrekestelling ontvangen en er zijn geen beroepen geweest. Dit jaar zijn er tot dusver zijn 93 (peildatum 23 oktober) verzoeken ingediend. In de helft van de afgehandelde zaken is tijdig beslist. Er zijn 7 ingebrekestellingen en 1 beroepschrift ingediend (ten aanzien van meerdere zaken). De wettelijke dwangsomregeling is niet van toepassing op de Woo-besluiten. Verzoekers en bezwaarden kunnen wel, na ingebrekestelling en als twee weken daarna nog geen besluit is genomen, beroep instellen bij de rechtbank wegens niet tijdig beslissen. Met het bedrag van € 136.000 wordt 1 fte gecreëerd voor de uitvoering van de werkzaamheden voor de afhandeling van Woo-verzoeken. De samenhang met de risicoparagraaf omtrent onvoldoende archivering moet in het licht worden beschouwd dat het afhandelen van Woo-verzoeken bewerkelijker is als archivering niet goed heeft plaatsgevonden. Een deugdelijke archivering kan bijdragen aan betere vindbaarheid van documenten. Maar de belangrijkste reden voor deze extra fte is de grote toename van het aantal en de omvang van de verzoeken.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
326	PRO	91	Gouda betaalt in 2027 € 727.000 aan het Streekarchief en de kostenverdeelsleutel wordt geactualiseerd. Welke archieven uit de jaren 2007-2017 moet Gouda daardoor in 2027-2030 versneld overbrengen? Om hoeveel dossiers of data gaat het? Wat kost dat en is daar iets voor in de begroting opgenomen? Wat betekent de nieuwe verdeelsleutel voor de bijdrage van Gouda? Welk deel van het digitale archief van de gemeente is nu al in het e-Depot opgenomen? Wanneer komt de aangepaste archiefverordening naar de raad of wordt in 2027 onder de oude verordening gewerkt?	De kortere overbrengingstermijn van tien jaar geldt alleen voor documenten die vanaf 1 januari 2027 worden gevormd. Voor oudere archieven blijft de termijn van twintig jaar gelden. Gouda hoeft archieven uit 2007–2017 daarom niet versneld over te brengen. Vrijwillige vervroegde overbrenging blijft wel mogelijk om een piek vanaf 2037 te voorkomen. Welke archieven dit betreft en om hoeveel dossiers of data het gaat, is nog niet bepaald. Hiervoor zijn geen afzonderlijke middelen in de begroting opgenomen. Voor het e-depot geldt een aparte kostenverdeelsleutel. Het Streekarchief Midden-Holland actualiseert deze in 2027 op basis van het werkelijke digitale volume. Het effect hiervan op de bijdrage van Gouda is nog niet bekend. De raad is hierover geïnformeerd bij de behandeling van de begroting 2027–2030 van het Streekarchief op 10 juni 2026. Op dit moment is nog geen gemeentelijk digitaal archief formeel opgenomen in het e-depot. Enkele kleine digitale collecties en het webarchief zijn in andere systemen van het Streekarchief ondergebracht. Er loopt een proef met de overbrenging van raadsstukken en videotulen. De nieuwe archiefverordening wordt naar verwachting in het eerste kwartaal van 2027 aan de raad voorgelegd. Tot die tijd wordt in beginsel onder de huidige verordening gewerkt. De juridische verhouding tussen deze verordening en de Archiefwet 2026 wordt nog getoetst.
327	D66	94	Programma 3 bevat in 2027 een eenmalige mutatie van 5 mijoen: waar wordt dit geld voor ingezet?	Dit betreft een incidentele toevoeging aan de reserve Versnelling woningbouw en (gebieds)transformaties, als mutatie naar aanleiding van het samenlevingsakkoord 2026.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
328	PRO	95	Ten opzichte van de begroting 2026 neemt het begrote bedrag aan langlopende geldleningen sterk toe (EUR 353 miljoen vs EUR 339 miljoen in 2027 en EUR 389 miljoen vs EUR 357 miljoen in 2029). Kunt u uitleggen waarom de de langlopende rekeningen sneller toenemen dan verwacht? Voor welke investeringen wordt deze leningen afgesloten?	De stijging van de langlopende leningen hangt samen met het omvangrijke investeringsprogramma van de gemeente en de daarmee samenhangende financieringsbehoefte. In het Concern Investeringsplan (CIP) is voor de periode 2026-2030 circa € 240 miljoen aan investeringen opgenomen. Deze investeringen leiden tot een groei van de materiële vaste activa en vragen om aanvullende externe financiering. Hierdoor neemt de langlopende leningenportefeuille toe van circa € 335 miljoen begin 2027 naar circa € 389 miljoen ultimo 2030. De belangrijkste investeringen betreffen onder meer: IHP II (onderwijshuisvesting); maatschappelijke voorzieningen Westergouwe; vervangingsinvesteringen openbare ruimte; rioolinvesteringen; verduurzaming gemeentelijk vastgoed; Spoorzone; ontsluiting Gouda-West. Het totale investeringsvolume volgens het CIP bedraagt: Jaar Investeringen (X 1 miljoen) 2026 € 73,5 2027 € 51,9 2028 € 28,3 2029 € 46,3 2030 € 40,2 Totaal circa € 240 De daadwerkelijke ontwikkeling van de schuldpositie is lager dan het totale investeringsvolume, omdat investeringen deels worden gedekt uit vrijgekomen eigen middelen. Voor het resterende deel wordt externe financiering aangetrokken.
329	GBG	99	Welke incidentele posten uit 2027 keren in 2028 opnieuw terug?	Zie hiervoor het antwoord op vraag 330 (GBG).
330	GBG	99	Welke uitgaven die als incidenteel worden aangemerkt hebben betrekking op activiteiten die de gemeente in meerdere opvolgende jaren uitvoert?	Dit betreft onder andere uitgaven met betrekking tot de grondexploitatie Westergouwe en kosten voor het project versnelling woningbouw. Daarnaast wordt verwezen naar het overzicht inzet reserves.
331	GBG	99	Bij welke incidenteel gefinancierde activiteiten bestaat het risico dat vanaf 2028 of later structurele gemeentelijke financiering noodzakelijk wordt om ze voort te zetten?	Dit betreft vooral rijksgelden (SISA's), waarbij de voortzetting van taken onder druk kan komen te staan.
332	GBG	99	Kunt u aangeven welke structurele financiële verplichtingen in deze begroting reeds zijn aangegaan, maar naar verwachting gedurende 2027-2030 nog in omvang toenemen?	Dit betreft - zoals nu bekend - autonome ontwikkelingen, zoals: loon-prijsbijstellingen, ontwikkeling van kapitaallasten, bijdragen aan verbonden partijen.
333	GBG	99	Kan het college per programma aangeven welke beleidsambities financieel alleen in 2027 zijn gedekt, terwijl voortzetting ervan in 2028-2030 aanvullende structurele dekking zou vereisen?	Zie hiervoor het antwoord op vraag 67 (PRO).

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
334	ChristenUnie	101	Waar wordt de onttrekking Spoorzone van 1.159.000 concreet voor gebruikt?	Deze onttrekking is bestemd voor fase 1 infrastructuur Spoorzone; de reconstructie van de Burgemeester Jamessingel tussen Goudse Poort en De Dreef, inclusief de aanleg van de kruising Jamessingel-Rijsselseweg-A1.
335	PRO	101	Spoorzone: er wordt flink gebouwd in de Spoorzone maar er lijkt geen geld gereserveerd te zijn voor de ontsluiting van de zone. Wat is daarvoor nodig?	In het in 2025 vastgestelde herfstakkoord en de begroting zijn binnen het VCP middelen gereserveerd voor de aanpassing van de infrastructuur in de spoorzone. Voor de eerste fase, de aanpak van de Burgemeester Jamessingel tussen Goudse Poort en De Dreef, is momenteel een aanbestedingsprocedure in gang gezet. Fase 1 wordt in 2027/2028 daadwerkelijk uitgevoerd. Periodiek wordt bezien of de beschikbare middelen toereikend zijn voor realisering van de overige fasen en welke keuzes en afwegingen hierbij spelen.
336	PvdD	101	Wat is de reden dat er 5000 euro wordt onttrokken uit het Reserve Programma vluchtelingenopvang? Welke gevolgen heeft deze onttrekking voor de opvang voor vluchtelingen?	Het betreft € 5.000.000 ipv € 5.000. Voor het afdekken van mogelijke risico's Vluchtelingenopvang-breed zijn reserves beschikbaar. Voorstel is om € 5 mln. over te hevelen van de reserve vluchtelingenopvang naar de algemene reserve. Dit heeft een positief effect op de (gemeentelijke) weerstandscapaciteit, geen effect op de reguliere exploitatie binnen
337	PvdD	101	Wat is de reden dat er 5000 euro wordt onttrokken uit het duurzaamheidsfonds? Welke gevolgen heeft deze onttrekking voor de uitvoering van de duurzaamheidsdoelstellingen?	€ 5.000.000 in plaats van € 5.000, de reserve Duurzaamheidsfonds diende als reserve voor risico van het niet kunnen aflossen van versterkte duurzaamheidsleningen aan derden. Dit risico wordt nu binnen de algemene reserve opgevangen (zie nr. 5 op pagina 102).
338	PvdD	101	Hoe lang bestaat de reserve duurzaamheidsfonds? Hoeveel projecten zijn hiervan gefinancieerd in de afgelopen tijd? Kan er een evaluatie gedeeld worden met de raad alvorens alle middelen uit dit fonds worden gehaald?	Zie (ook) het antwoord op vraag 337 (PvdD). Sinds de verordening van kracht werd zijn in totaal zijn vier leningen verstrekt, voor in totaal € 393.000. Drie nieuwe aanvragen zijn bij partijen in voorbereiding. Hierbij verwijzen we naar paragraaf 3.6 van de voortgangsrapportage energietransitie die uw raad op 30 september heeft ontvangen (zaaknummer 1731192).
339	PvdD	101	De investeringen van het groenfonds staan na 2027 op 0, waarom is dat? Wat betekent dit voor de uitvoering van het programma groen en biodiversiteit?	Met de huidige middelen groenfonds kunnen totenmet 2027 projecten uitgevoerd worden. Daarnaast zijn er reguliere exploitatiemiddelen Groen en Biodiversiteit. Zie ook het antwoord op vraag 138 (PvdD).
340	PvdD	101	Er worden kapitaallasten afgeschreven vanuit de reserve investeringen groenfonds.Om welke gedane investeringen gaat dit? En voor hoeveel moet er nog worden afgeschreven? Voorziet het huidig begrote budget in deze reserve om afschrijvingen van nieuwe groenfonds investeringen te kunnen dragen?	Zie de antwoorden op vragen 136-138 (PvdD).
341	SP	101	Hoeveel van de resterende reserve (versnelling woningbouw) al is toegezegd aan projecten?	De reserve Versnelling woningbouw bestaat uit twee tranches (2018-2022 en 2022-2026). Het budget uit de eerste tranche is volledig toegekend, waarbij circa 80% inmiddels is uitgekeerd. Voor de tweede tranche is inmiddels 50% toegekend en circa 25% uitgekeerd. De eindsaldi in het antwoord op vraag 342 (SP) hebben betrekking op de jaren t/m 2025 en gaan over toevoegingen en onttrekkingen die daadwerkelijk hebben plaatsgevonden t/m 2025, de vrij besteedbare ruimte betreft begrote maar nog niet hard toegezegde middelen.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
342	SP	101	Hoe heeft de reserve (versnelling woningbouw) zich de afgelopen raadsperiode ontwikkeld?	In 2022 was het beginsaldo € 3,9 miljoen, na € 0,6 miljoen toevoeging en € 1,1 miljoen onttrekking was dit in 2023 € 3,4 miljoen. In 2023 is € 6 miljoen toegevoegd en € 0,1 miljoen onttrokken. In 2024 was het beginsaldo € 9,3 miljoen, geen toevoegingen, wel € 1,2 miljoen onttrokken. In 2025 was het beginsaldo € 8,1 miljoen, geen toevoegingen, € 0,8 miljoen onttrokken, eindsaldo € 7,3 miljoen. Toevoeging van € 5 miljoen uit het samenlevingsakkoord is begroot in 2027 (terug te vinden in de programmabegroting op blz 1 bovenaan).
343	D66	102	In de tabel op de tweede rij staat dat in de kadernota 26 is besloten om een spaaroptie in te zetten. Dat is toch juist in het samenlevingsakkoord besloten?	Naast de spaaroptie van het samenlevingsakkoord is vorig jaar bij de kadernota 2026 ook al besloten tot het inzetten van een spaaroptie.
344	D66	102	Op de 5e rij staat dat er zowel vanuit de reserve duurzaamheidsfonds en reserve programma vluchtelingenopvang € 5 miljoen zal worden toegevoegd aan de algemene reserve. Wat is daar de achterliggende reden van?	Zie antwoord op vraag 336 (PvdD).
345	GoPo	102	Kan een nadere specificatie worden gegeven bij punt 4, welke projectkosten ten laste van het resultaat worden gebracht?	Het gaat hier om projecten binnen cultuur- en erfgoed, de omgevingswet, regionale projecten, parkeren en Buurt aan Zet (wijkontwikkeling). Een nadere specificatie van deze projecten is zijn opgenomen onder tabel D op pagina 11 en 12 van de begroting.
346	PRO	102	Het programma Buurt aan Zet krijgt € 167.000 in 2027 en 2028. Daarna niets. De projectkosten voor wijkontwikkeling worden voortaan uit de exploitatie betaald in plaats van uit de bestemmingsreserve. In welke buurten loopt het programma? Wat heeft het sinds 2023 opgeleverd? Wat gebeurt er na 2028? Zijn er in 2027 wijkbudgetten of andere middelen?	Het programma loopt in de buurt Achterwillenseweg (Oud-Achterwillens). Dit jaar heeft er een tussentijdse evaluatie plaats gevonden, deze is februari 2026 naar de raad gestuurd. (zie https://gouda.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item/02a8f10a-c605-4f16-a52c-4ff0b1328504) Hierin staan de resultaten beschreven wat het programma tot nu heeft bereikt. Begin 2028 zal voor 2029 en verder worden bepaald of Buurt aan Zet zal worden gecontinueerd en of de daarvoor bestemde middelen uit de reserve Wijkontwikkeling worden ingezet. Voor Buurt aan Zet zijn geen andere middelen.
347	PvdD	102	Wat is de reden voor de overboeking van 5 miljoen vanuit de reserve duurzaamheidsfonds naar de algemene reserve?	De reserve Duurzaamheidsfonds diende als reserve voor risico van het niet kunnen aflossen van verstrekte duurzaamheidsleningen aan derden. Dit risico wordt nu binnen de algemene reserve opgevangen. (zie nr. 5 op pagina 102).
348	PvdD	102	Wat is de reden voor de overboeking van 5 miljoen vanuit de reserve programma vluchtelingenopvang naar de algemene reserve?	Zie antwoord op vraag 336 (PvdD).
349	PvdD	102	Voor de bekostiging van groenfondsprojecten vindt er een overheveling plaats van de reserve Groenfonds naar de reserve investeringen Groenfonds, waarom is dit?	Zie het antwoord op vraag 136 (PvdD).
350	SP	102	De mutatie van 5 miljoen is een toevoeging van reserve voor "versnelling van woningbouw en (gebieds)transformatie" Wat voor soorten transformaties zijn er nog meer mogelijk met dit budget.	Het budget wordt breed ingezet voor versnelling van woningbouw. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen transformaties en nieuwbouw.
351	SP	102	Welke extra activiteiten gaan er worden ontplooid met de 2x €65.000,- die uit de algemene reserve worden overgeheveld?	Dit betreft een budgetneutrale herverdeling budgetten stadsmarketing 2026-2028.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
352	GoPo	105	Programma 2 reserve investeringen afval: Wat is er sinds 2018 gekomen van het voornemen om de afvalstoffenheffing te herberekenen?	Bij de berekening van de afvalstoffenheffing de afgelopen jaren is gebleken dat deze gereserveerde middelen (€ 100.000) niet nodig waren ter dekking van kosten afvalbeheer. De bestemming/inzet van deze reserve wordt betrokken bij het bepalen van de afvalstoffenheffing (begroting) 2028.
353	GoPo	105	Dezelfde vraag voor Reserve investeringen riool	Bij de berekening van de rioolheffing de afgelopen jaren is gebleken dat deze gereserveerde middelen (€ 1.130.000) niet nodig waren ter dekking van kosten rioolbeheer. De bestemming van deze middelen wordt betrokken bij de komende actualisatie van het WRP.
354	GoPo	105	Reserve duurzaamheidsfonds, hier wordt genoemd dat er een ambitie is om in 2040 een CO2-vrije stad te zijn. Dit voornemen komt ons niet bekend voor, en staat ook niet in het Samenlevingsakkoord. Wat wordt met CO2-vrije stad bedoeld? Betekent dit bijvoorbeeld dat cola met prik niet meer verkocht mag worden?	In het samenlevingsakkoord is opgenomen dat de landelijke klimaatdoelen worden gevolgd. Daarmee richt Gouda zich op het landelijke tijdpad van 2050. Dit betekent dat er dan op duurzame wijze, dat wil zeggen met bronnen die geen CO2 uitstoten, wordt verwarmd, vervoerd en gewerkt. Op pagina 105 is per abuis het jaartal 2040 vermeld omdat een citaat uit eerdere stukken is gebruikt, dit moet 2050 zijn. Op pagina 105 dient de tekst "om in 2040 een CO2-vrije stad te zijn" vervangen te worden door "om in 2050 een CO2 neutrale stad te zijn".
355	PRO	107	Vanuit de reserve programma vluchtelingenopvang (€5 miljoen) wordt een toevoeging gedaan aan de algemene reserve. Klopt het dat deze 5 mil daardoor aan alles besteed kunnen worden? Indien ja, wat betekent dit voor de Goudse plus voor vluchtelingen en het programma Nieuwe Buren? 2e indien ja: wat betekent dit voor onze verplichtingen die voortkomen uit de bestuursovereenkomst met het COA?	De raad gaat over de inzet van de reserves, zowel over de reserve vluchtelingenopvang als de algemene reserve. Beleidsmatig heeft deze verschuiving dus geen effect op de raaadsbevoegdheden. De veschuiving heeft geen effect op de uitvoering Goudse Plus / Nieuwe Buren, deze programma's worden op dit moment niet gedekt uit deze reserve. Het COA is verantwoordelijk voor alle reguliere AZC-kosten.
356	D66	119	Op bladzijde 119 wordt onder het taakveld 'Samenkracht en Burgerparticipatie' in 2026 nog 21mio geboekt terwijl in 2027 ruim 12mio staat begroot. Na 2027 neemt het beoogde bedrag verder af naar ruim 10mio per jaar. Vanuit het samenlevingsakkoord hebben wij toch aangegeven meer te willen participeren. Hoe verhoudt dit zich tot elkaar?	Zie het antwoord op vraag 184 (PRO).
357	SP	119	Welke activiteiten worden worden verstaan onder "samenkracht en burgerparticipatie", is dit ook de post waar de participatietoolbox en het in het samenlevingsakkoord benoemde 'beter betrekken van de inwoners van Gouda' onder zouden vallen?	Onder taakveld 6.1 "samenkracht en burgerparticipatie" vallen de volgende subtaakvelden / onderdelen: BredeBasisJeugd, Club- en Buurthuiswerk, Eigen lasten participatie, Gezondheidsbeleid, Inclusie-Diversiteit, en Burgerschap, Inspecties kinderopvang, Integrale toegang, Jeugd en vrijwilligers, Maatschappelijke dienstverlening en -opvang, participeren in de buurt, Sociaal team jeugd, Stadsbreed, buurtbemiddeling, collectief vervoer en VIP. De participatietoolbox valt niet onder "samenkracht en burgerparticipatie", maar onder programma 7 'bestuur en organisatie'. De toolbox bevat instrumentarium van bewezen vormen van participatie die van belang zijn bij het realiseren van de ambities uit de uitvoeringsagenda.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
358	SP	121	Voor 2026 staan er onder deze posten €8,152 miljoen aan geraamde inkomsten in 2026 - deze vallen geheel weg in 2027? Welke inkomsten zijn dit?	In 2026 worden/werden een aantal incidentele baten op taakveld 6.1 verantwoord: - middelen noodopvang Oekraine € 6,1 mln - middelen collectief vervoer € 0,3 mln - middelen SpUk H30 Gezondheid en Sociale basis € 0,6 mln - middelen SpUk G10 Voorzieningen inburgering € 1,2 mln Het betreft afgeronde bedragen.
359	PvdD	123	Hoe komt het dat Gouda zo'n lage indicator heeft voor hernieuwbare elektriciteit?	Er wordt in Gouda relatief weinig hernieuwbare elektriciteit opgewekt ten opzichte van het elektriciteitsverbruik. De oorzaak daarvan is het feit dat Gouda met zeer weinig buitengebied géén zonnevelden en géén windparken kan aanleggen. De cijfers van de RES 1.0 laten ook zien dat Gouda weinig potentie voor opwek van duurzame elektriciteit heeft. De indicator zegt overigens niets over hoeveel duurzame elektriciteit er in de stad wordt afgenomen.
360	SP	126	Waarom staat vermeld dat externe inhuur in 2024 9% van de totale loonsom bedroeg, terwijl de jaarstukken over 2024 een percentage van 24% aangeven? Waarom wordt 2024 genoemd, terwijl er ook cijfers uit 2025 bekend zijn, namelijk 20%? Waarom ontbreekt er een cijfer van de landelijke benchkmark? Welke benchmark hanteert de gemeente wél bij externe inhuur? Gaarne de namen van specifieke gemeenten.	Dit jaartal had 2027 moeten zijn. Het gaat hier om het begrote inhuurpercentage van 9%*. *Een deel van de inhuurbehoefte ontstaat gedurende het jaar, bijvoorbeeld door personele uitval, piekbelasting, projecten of de behoefte aan specialistische expertise. Hierdoor kan slechts een deel van de inhuur vooraf worden begroot. Voor de vergelijking met andere gemeenten wordt gebruikgemaakt van de Personeelsmonitor van het A&O fonds. Namen van gemeenten worden hier niet in gespecificeerd.
361	GoPo	129	Gesteld wordt dat het niet nakomen van contractuele afspraken en toezeggingen, onzorgvuldig handelen of onjuiste toepassing van regelgeving maximaal 1,5 mio kan kosten. Waar is dit bedrag op gebaseerd, en is dit bedrag niet wat aan de voorzichtige kant bezien verschillende procedures die de afgelopen tijd hebben plaatsgevonden tegen de gemeente?	De meeste schadezaken zijn gedekt via de verzekeringsportefeuille, waarbij een eigen risico geldt van € 50.000 per gebeurtenis en dekking is tot € 5 miljoen voor wettelijke aansprakelijkheid en € 1,25 miljoen op de CAR-verzekering. Het genoemde bedrag is natuurlijk een inschatting, maar is gezien deze dekking ruim begroot, aangezien het alleen ziet op het eigen risico, schade die het maximaal verzekerde bedrag overstijgt en gebeurtenissen die niet onder de dekking vallen. Deze laatste twee punten zullen niet snel aan de orde zijn, maar kunnen wel een (grote) financiële impact hebben.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
362	PRO	129	Onder "Rampen en crises" staat een groot aantal verschillende soorten gebeurtenissen met zeer verschillende kansen en impact. Waarom zijn deze samen genomen en hoe zouden de risico's eruit zien als deze afzonderlijk van elkaar beschouwd zouden worden?	De verschillende rampen- en crisisscenario's zijn samengenomen omdat het gaat om uitzonderlijke gebeurtenissen met een relatief lage kans van optreden, maar met potentieel aanzienlijke financiële gevolgen voor de gemeente. Hoewel de oorzaken verschillen, leiden deze gebeurtenissen veelal tot vergelijkbare gevolgen, zoals extra inzet voor crisisbeheersing, herstelkosten, ondersteuning van inwoners en druk op de gemeentelijke organisatie. Daarom zijn zij gebundeld tot één risicocategorie. Indien deze gebeurtenissen afzonderlijk zouden worden beschouwd, zou indicatief het volgende beeld kunnen ontstaan: - Natuurramp / extreem weer: Kans 5-10%; Impact € 1 tot € 3 mln. - Ernstige verstoring vitale voorzieningen (energie, telecom, water): Kans 5-10%; Impact € 1 tot € 2 mln. - Incident in gebouwde omgeving of vervoer: Kans 5-10%; Impact € 1 tot € 2 mln. - Maatschappelijke onrust of openbare-ordecrisis: Kans 5-10%; Impact € 1 tot € 3 mln. - Pandemie of vergelijkbare gezondheidscrisis: Kans 1-5%; Impact € 5 mln of meer.
363	GoPo	130	Op welke rentestijgingspercentage is het bedrag van 500k gebaseerd?	Het bedrag van € 500.000 is gebaseerd op een scenario waarbij de rente circa 1% hoger uitvalt dan het uitgangspunt dat in de begroting wordt gehanteerd voor nieuw aan te trekken financiering. Daarbij is rekening gehouden met zowel de kortlopende financiering (kasgeldleningen) als de nog aan te trekken langlopende financiering. Bij de berekening is niet verondersteld dat de volledige financieringsbehoefte op 1 januari van een jaar wordt opgenomen. Uitgangspunt is het verwachte verloop van de financieringsbehoefte gedurende het jaar, gebaseerd op de liquiditeitsprognose, het investeringsritme en de verwachte kasstromen. Hierdoor werkt een rentestijging niet direct door over het volledige financieringsvolume gedurende het gehele jaar. Het geraamde risico van € 500.000 betreft daarmee een realistische inschatting van het effect van een hogere rente op basis van de verwachte opname van financiering in de loop van het jaar.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
364	PRO	130	Wethouders bouwen hun pensioen niet op bij een pensioenfonds maar bij de gemeente zelf. Per 1 januari 2028 gaan deze pensioenen over naar het ABP en moet de gemeente de opgebouwde rechten in één keer afdragen. De begroting schat het risico dat die afdracht hoger uitvalt dan de voorziening op € 1,5 miljoen met een kans van 25% en het college antwoordde op 15 september dat hiervoor nog geen dekking is geregeld. Toch laat de begroting de voorziening na 2028 gewoon doorlopen en groeien tot € 6,9 miljoen in 2030 met elk jaar € 500.000 erbij en € 178.000 eraf. Hoe verhoudt dit verloop zich tot de overdracht per 1 januari 2028? Welk bedrag klopt voor de ophoging van de voorziening in 2025 (de jaarstukken en het accountantsverslag noemen € 987.000, de beantwoording van het college € 815.000)? En wanneer legt het college het toegezegde dekkingsvoorstel aan de raad voor zodat de raad er voor de overdracht over kan besluiten?	In de begroting is het reguliere jaarlijkse bedrag voor de dotatie aan de voorziening opgenomen. De overgang naar het ABP wordt financieel verwerkt zodra hierover voldoende duidelijkheid bestaat. Het juiste bedrag voor de dotatie in 2025 is € 815.000. Op 31 december 2025 moest de voorziening op basis van een nieuwe berekening € 5,311 miljoen bedragen. Om hierop uit te komen, heeft een mutatie van € 815.000 plaatsgevonden. Op basis van de oude berekening zou de voorziening € 4,324 miljoen hebben bedragen en zou de benodigde mutatie anders zijn geweest. Het verschil tussen beide berekeningen bedraagt € 987.000. Het college zal de raad informeren over de financiële gevolgen zodra de overdrachtsvoorwaarden voldoende duidelijk zijn en daarbij, indien nodig, een voorstel voor gewijzigde dekking voorleggen.
365	PvdD	131	Waarop is het relatief lage impactbedrag van 220k gebaseerd bij de risico's van aanhoudende extreme droogte?	Het bedrag van € 220.000 is een voorlopige inschatting van de extra kosten die in 2026 worden verwacht voor aanvullende inspecties van groen en wegen en voor het afhandelen van calamiteiten als gevolg van droogte, zoals schade aan beplanting en verhardingen. Deze kosten hebben uitsluitend betrekking op het beheer van groen en wegen in de openbare ruimte. De extra inspecties worden uitgevoerd om beter inzicht te krijgen in de gevolgen van droogte voor het beheer en onderhoud en de daarmee samenhangende extra beheerkosten.
366	GoPo	132	Op basis van welke data wordt het vallen van het kabinet geraamd op 25%? Is dit percentage objectief gezien realistisch, bezien de frequentie van verkiezingen in de afgelopen jaren geen hoger percentage moeten hebben?	De kans van 25% is geen statistisch afgeleide kans op een kabinetsval, maar een actuele inschatting van de kans dat landelijke politieke ontwikkelingen leiden tot nieuwe verkiezingen en daarmee samenhangende negatieve financiële gevolgen voor de gemeente.
367	GoPo	132	Kan een toelichting worden gegeven op het risico netcongestie en de achterliggende gedachte achter het percentage en het bedrag?	Netcongestie kan ertoe leiden dat projecten niet kunnen starten of dat extra maatregelen genomen moeten worden om een project toch door te laten gaan, bijv. door het plaatsen van accu's of aggregaten. Het genoemde risico en kosten zijn een grove schatting.
368	SP	6-7	Is de gemeente bekend met de wettelijke eis dat alle kantoorbestanden die na 23 september 2018 op een website of in een app zijn geplaatst toegankelijk moeten zijn?	De gemeente is op de hoogte van de wettelijke eisen voor digitale toegankelijkheid.
369	SP	6-7	Kan de gemeente zorgen voor een toegankelijke versie van de pdf (m.n. 2.1 Begroting in beeld) waarbij de kleurcontrasten geschikt zijn voor mensen met een visuele beperking? En die voldoet aan gerelateerde normen (bijv. WCAG 2.1 - niveau AA) . Een aantal kleuren in de infographic hebben een te lage ratio.	De gemeente kan een aangepaste versie maken van de pdf die voldoet aan de WCAG 2.1 - niveau AA norm.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
370	GBG	10-11	Welke concrete investeringen en financiële risico's liggen ten grondslag aan de stortingen in de algemene reserve, en welke ruimte ontstaat wanneer deze stortingen geheel of gedeeltelijk anders worden gefaseerd?	De voorgestelde stortingen in de algemene reserve zijn bedoeld om de financiële weerbaarheid (onder andere solvabilteit en weerstandsratio) op peil te houden en toekomstige investeringen mogelijk te maken. Wanneer de stortingen geheel of gedeeltelijk worden uitgesteld of anders gefaseerd, ontstaat in de betreffende begrotingsjaren incidentele financiële ruimte in het perspectief. Daar staat tegenover dat het weerstandsvermogen afneemt en de dekking van toekomstige investeringen en financiële kengetallen (waaronder de solvabiliteit) onder druk komen te staan.
371	GBG	10-11	Wat is de exacte onderzoeksopdracht voor de € 75.000 die in 2027 beschikbaar wordt gesteld voor onderzoek naar besparingsmogelijkheden in het armoedebeleid, welke regelingen worden onderzocht en wanneer ontvangt de raad de resultaten?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
372	GoPo	10 en 11	Voor 2027 is een budget beschikbaar gesteld voor onderzoek naar besparingsoptes binnen het armoedebeleid. Kan het college aangeven: welke concrete onderzoeksvragen zijn vastgesteld; welke beleidsvarianten worden onderzocht; welke doelgroepen afzonderlijk worden beschouwd; of het onderzoek tevens inzicht geeft in de verwachte maatschappelijke effecten van eventuele beleidswijzigingen; wanneer de raad de resultaten ontvangt?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
373	Leefbaar Gouda	10 en 92–94	De Strategische Verkenningen benadrukken dat woningbouw, voorzieningen, zorg, onderwijs en openbare ruimte in samenhang moeten worden bekeken. Het Samenlevingsakkoord stelt dat de woningbouw moet worden voortgezet en dat voorzieningen moeten meegroeien met de stad. Welke investeringen zijn hiervoor al opgenomen in de meerjarenbegroting? De begroting vermeldt dat verdere financiële uitwerking en aanvullende besparingsvoorstellen volgen bij de kadernota 2028. Dat betekent dat de gemeenteraad bij de begrotingsbehandeling nog niet over alle uitgewerkte financiële keuzes beschikt. Welke afspraken uit het Samenlevingsakkoord zijn nog niet financieel verwerkt? Wat is de verwachte omvang van de aanvullende besparingsopgave? Welke beleidsterreinen worden betrokken bij de toekomstige besparingsvoorstellen? Krijgt de gemeenteraad verschillende scenario's voorgelegd, inclusief maatschappelijke gevolgen? Hoe worden inwoners betrokken bij de voorbereiding van deze keuzes?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
374	Leefbaar Gouda	10–12 en 93	Vanaf 2028 wordt een generieke korting van 1% doorgevoerd op alle maatschappelijke subsidies. Welke instellingen en subsidies worden geraakt door deze generieke subsidiekorting? Welk bedrag betreft dit per instelling? Heeft het college onderzocht welke gevolgen deze korting kan hebben voor dienstverlening en uitvoerende capaciteit, in het bijzonder bij organisaties die volgens het Samenlevingsakkoord een grotere rol moeten vervullen?	Het college stelt de gemeenteraad voor om een generieke korting toe te passen op de gemeentelijke budgetten waar subsidies uit verstrekt worden. De exacte verdeling hiervan over organisaties in de stad werkt het college nog verder uit.
375	Leefbaar Gouda	10-13; memo 2-3	Kan het college het meerjarenperspectief 2027-2030 doorrekenen inclusief alle bekende maar nog niet financieel verwerkte posten en PM-risico’s, met bijzondere aandacht voor de zeer beperkte begrotingsruimte in 2029?	Een doorkijk van het meerjarenperspectief 2027 - 2030, met bekende maar nog niet financieel verwerkte posten, wordt gegeven op pagina 12 van de begroting als duiding van het begrotingsperspectief.
376	Leefbaar Gouda	10-13; raadsmemo begroting 1-3	Kan bij het raadsvoorstel per jaar 2027 t/m 2030 inzichtelijk worden gemaakt welk afzonderlijk effect de septembercirculaire heeft op het begrotingssaldo en het structurele meerjarenperspectief?	In het raadsvoorstel van de begroting is het effect van de septembercirculaire 2026 op het begrotingsperspectief voor de afzonderlijke jaren 2027 t/m 2030 opgenomen.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
377	Leefbaar Gouda	10-13; raadsmemo begroting 2	Op welk moment in 2027 worden de raad en de stad betrokken bij de keuzes over structurele besparingen, zodat de raad nog daadwerkelijk richting kan geven vóór vaststelling van de Kadernota 2028?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
378	GoPo	12 en 57	In de risicoparagraaf en de toelichting op het sociaal domein wordt verwezen naar maatregelen uit het traject Toekomstbestendig Sociaal Domein en de beheersing van de uitgaven binnen de jeugdzorg. Kan het college aangeven: welke maatregelen reeds financieel zijn verwerkt in de programmabegroting 2027-2030; welk structureel bedrag per maatregel in de begroting is opgenomen; welk deel van de geraamde besparingen reeds gerealiseerd is en welk deel nog gerealiseerd moet worden; welke risico's het college ziet voor het behalen van deze besparingen.	Zie de beantwoording op vraag 32 (D66) voor een overzicht van de maatregelen en het ingeboekte bedrag. Het financiële effect verschilt iets per jaar. Sommige maatregelen bouwen nog op in financieel effect. Andere nemen met de tijd juist nog wat af. Van sommige maatregelen is een individueel resultaat (output) te meten: 1. Terugbrengactie hulpmiddelen: 2. Het verbeteren van de samenwerking met de externe verwijzer 3. Collectieve zorgverzekering Het individuele effect (outcome) van interventies is niet te meten, omdat het individuele effect van interventies niet te isoleren is. Juist daarom heeft het college gekozen voor monitoring op de bedoeling van de maatregelen: minder gebruik, meer passende ondersteuning en, als gevolg daarvan, minder uitgaven. Alle interventies dienen in gezamenlijkheid die hogere doelen. Wel monitort het college de individuele resultaten van de interventies. Het college ziet verschillende risico's voor het behalen van de besparingen: - De maatregelen hebben betrekking op openeinderegelingen. Dit betekent dat directe sturing op toegang tot ondersteuning beperkt is. - Personeelstekorten op verschillende plekken in de zorgketen, waardoor niet altijd direct de passende ondersteuning beschikbaar is, en problematiek kan verergeren. - Beperkte beschikbaarheid van ondersteuning in de sociale basis.
379	Leefbaar Gouda	12, §2.3	De kosten voor GOVO-2 moeten nog worden aangepast aan het huidige prijspeil. Vraag: Wanneer weten we wat GOVO-2 echt gaat kosten en wat betekent dat mogelijk voor de bedragen die nu in deze begroting staan?	In het 1e kwartaal 2027 wordt het GOVO 2 aangeboden aan de raad.
380	SP	13, 20	Hoeveel aanvragen zijn er gedaan voor het duurzaamheidsfonds sinds de start? Hoeveel zijn daarvan gehonoreerd?	Sinds de verordening van kracht werd, zijn in totaal zijn vier leningen verstrekt, voor in totaal € 393.000. Drie nieuwe aanvragen zijn bij partijen in voorbereiding. Hierbij verwijzen we naar paragraaf 3.6 van de voortgangsrapportage energietransitie die uw raad op 30 september heeft ontvangen (zaaknummer 1731192).

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
381	GoPo	13, 41	Hoe verhouden zich de lokale lasten in Gouda (bijvoorbeeld van een gemiddeld gezin met een koophuis van een gemiddelde waarde) met die van een vergelijkbare gemeente zoals Capelle aan den Ijssel? Hoe hebben deze zich ontwikkeld op basis van de zojuist genoemde jaartallen?	Voor de beantwoording zie "Bijlage vraag 381".
382	Leefbaar Gouda	15 en 20	Volgens cijfers van GGD Hollands Midden ervaarde 24% van de Goudse jongvolwassenen (16 tot 25 jaar) betalingsproblemen. Op welke Goudse VO- en mbo-instellingen wordt financiële educatie aangeboden? Hoeveel jongeren worden bereikt? Hoe meet het college of deze inzet effect heeft?	Er is geen beeld over het aanbod financiële educatie op Goudse VO- en mbo-instellingen. VO-scholen in Gouda kunnen gebruik maken van specifieke subsidies vanuit de rijksoverheid om geldlessen structureel in te bedden. Begin dit jaar is de subsidieregeling Financiele educatie voor onderwijsinstellingen 2026 opengesteld. Daarnaast biedt o.a. het NIBUD (Programma financiële educatie) VO-docenten hulp om financiële vaardigdheden structureel in te bedden in hun eigen lessen (bijvoorbeeld economie of maatschappijleer) en biedt Bank voor de Klas (een platform opgericht door de Nederlandse banken) financiële educatie aan voor leerlingen in het VO).
383	GBG	15-17	Welke financiële verplichtingen uit het Integraal Huisvestingsplan zijn nu al volledig in de meerjarenraming 2027-2030 verwerkt en welke nog niet?	De uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) tranche 1 en tranche 2 verloopt vooralsnog conform de oorspronkelijk vastgestelde dan wel nadien bijgestelde planning. Binnen het IHP tranche 1 gaat het om de uitbreiding van Al Qalam, de nieuwbouw van de Livingstoneschool en de vernieuwbouw van de Casimirschool en het Kesper College. Voor het IHP tranche 2 is inmiddels gestart met haalbaarheidsonderzoeken voor de vernieuwbouw van de Westerschool en Goudakker en de nieuwbouw van het Coornhert Gymnasium en Het Schateiland. Daarnaast starten op korte termijn verkennende gesprekken over de huisvestingsopgaven van Driestar-Wartburg (gebouwdeel Alfa) en de Graaf Jan van Nassauschool. De investeringen en bijbehorende kapitaallasten die voortvloeien uit de op dat moment vastgestelde programmering zijn verwerkt in een meerjarenraming. De financiële gegevens van de projecten uit IHP tranche 2, waaronder de geraamde investeringsbedragen en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten per project, hebben medio 2025 als geheime stukken ter inzage gelegen bij de griffie. De destijds vastgestelde financiële uitgangspunten gelden nog steeds als basis voor het IHP tranche 2. Op deze informatie rust nog steeds geheimhouding. Om die reden kunnen de bedragen en kapitaallasten per project op dit moment niet nader worden gespecificeerd of openbaar gedeeld.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
384	GBG	15-17	Kunt u aangeven per gepland project voor onderwijshuisvesting welk investeringsbedrag en welke daaruit voortvloeiende kapitaallasten in 2027-2030 zijn opgenomen?	De uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) tranche 1 en tranche 2 verloopt vooralsnog conform de oorspronkelijk vastgestelde dan wel nadien bijgestelde planning. Binnen het IHP tranche 1 gaat het om de uitbreiding van Al Qalam, de nieuwbouw van de Livingstoneschool en de vernieuwbouw van de Casimirschool en het Kesper College. Voor het IHP tranche 2 is inmiddels gestart met haalbaarheidsonderzoeken voor de vernieuwbouw van de Westerschool en Goudakker en de nieuwbouw van het Coornhert Gymnasium en Het Schateiland. Daarnaast starten op korte termijn verkennende gesprekken over de huisvestingsopgaven van Driestar-Wartburg (gebouwdeel Alfa) en de Graaf Jan van Nassauschool. De investeringen en bijbehorende kapitaallasten die voortvloeien uit de op dat moment vastgestelde programmering zijn verwerkt in een meerjarenraming. De financiële gegevens van de projecten uit IHP tranche 2, waaronder de geraamde investeringsbedragen en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten per project, hebben medio 2025 als geheime stukken ter inzage gelegen bij de griffie. De destijds vastgestelde financiële uitgangspunten gelden nog steeds als basis voor het IHP tranche 2. Op deze informatie rust nog steeds geheimhouding. Om die reden kunnen de bedragen en kapitaallasten per project op dit moment niet nader worden gespecificeerd of openbaar gedeeld.
385	GBG	15-17	Met welke indicatoren wordt in 2027 vastgesteld of de doelstellingen op het gebied van lokale economie, werk en onderwijs daadwerkelijk zijn gerealiseerd?	In de jaarrekening worden de doelen van programma Economie, Werk en Onderwijs met verschillende indicatoren gemeten: aantal vestigingen per sector (top 5), banen per sector (top 5), energieverbruik onderwijs, CO2-uitstoot onderwijs, aantal inwoners dat een traject basisvaardigheden heeft gevolgd, aantal studenten Campus Gouda en aantal jongeren zonder werk tot 27 jaar.
386	GBG	15-17	De begroting spreekt over werken vanuit "ja, mits" en één herkenbaar loket voor ondernemers. Welke meetbare doelstelling wordt hierbij voor 2027 gebruikt?	De ‘ja, mits’-houding wordt meegenomen als onderdeel van het nieuwe werkproces voor complexe ondernemersaanvragen. Hiermee worden zowel de ondernemersvriendelijke houding als de dienstverlening via één herkenbaar aanspreekpunt meetbaar gemaakt. Via een nulmeting en vervolgmetingen wordt onderzocht of ondernemers de gemeente als toegankelijk, duidelijk en oplossingsgericht ervaren. Daarnaast worden procesindicatoren gemeten, zoals doorlooptijden, tijdige afhandeling en het aantal benodigde contactmomenten. Op basis van de nulmeting worden concrete streefwaarden voor deze onderdelen vastgesteld.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
387	GBG	15-17	Welke voornemens uit het Samenlevingsakkoord zijn al financieel vertaald in programma 3.1 en welke moeten nog via de uitvoeringsagenda financieel worden ingevuld?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027. Vanaf 2027 wordt het tarief van de toeristenbelasting verhoogd van € 2,55 naar € 4,60 per persoon per nacht. Dit zorgt voor een verhoging van de inkomsten vanuit de toeristenbelasting.
388	GBG	15-17	Welke financiële ruimte is binnen deze begroting feitelijk beschikbaar voor nieuwe economische ambities zonder dat elders binnen programma 3.1 dekking moet worden gevonden?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
389	GBG	15-17	Kunt u aangeven welke beleidsambities binnen programma 3.1 momenteel nog geen financiële dekking hebben binnen de meerjarenbegroting?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
390	GBG	15-17	Kunt u aangeven welke bestaande activiteiten binnen economie, werk en onderwijs in 2027 worden geïntensiveerd, ongewijzigd voortgezet dan wel verminderd?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
391	SP	17 en 119	Graag een uitsplitsing van de activiteiten die vallen onder taakveld 'Economische promotie' en de bijbehorende kosten. Geef daarbij ook aan waar de aangekondigde intensivering uit zal bestaan.	Taakveld 3.4 Economische promotie bestaat uit de volgende subtaakvelden: Economische ontwikkeling: 1.405.366 Kermissen en circussen: -45.214 Promotie toerisme: 773.836 Reclame openbare ruimte: -555.428 Stadsmarketing: 248.381 Toeristenbelasting: -239.545 Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
392	PRO	17, 119 er	Gouda krijgt van het Rijk geld voor kinderen met een taal- of leerachterstand. Daarvan worden onder meer de Brede School, de weekendschool, de aanpak van laaggeletterdheid en de voorschoolse educatie betaald. Eerder is de raad gemeld dat deze uitkering vanaf 2027 op € 0 stond omdat het Rijk de opvolging nog niet had geregeld. In de begroting blijven de inkomsten op de post onderwijsbeleid met € 7,8 tot 8,0 miljoen per jaar echter gelijk. Welk deel daarvan is dit achterstandsgeld? Heeft het Rijk de voortzetting inmiddels bevestigd en wat gebeurt er met deze activiteiten als het geld lager uitvalt?	De rijksoverheid investeert voor 2027 landelijk extra in het totale budget en draait hiermee de eerdere bezuiniging terug. De voorlopige beschikking voor het onderwijsachterstandenbeleid bedraagt voor 2027 € 2,6 miljoen euro. Door een landelijke herijking van de verdeelcriteria door het CBS komt het budget voor gemeenten verschillend uit. De gemeente Gouda heeft voor 2027 daardoor een lagere voorlopige toekenning ontvangen dan voorgaande jaren. Dit betekent voor de voortzetting ter voorkoming van onderwijsachterstanden, naast de wettelijk uit te voeren taak van VVE aanbod, dat er in de gemeentelijke ondersteuning met gerichte interventies keuzes gemaakt moeten worden als de aanvragen financieel hoger uitvallen dan het beschikbare budget.
393	Leefbaar Gouda	18, §3.2	Vraag 1: Welke woningbouw-, verduurzamings- of infrastructurele projecten lopen momenteel risico op vertraging door netcongestie en hoe wordt hiermee in de planning rekening gehouden?	Netcongestie vormt een risico voor ieder project, van grote ontwikkelingen tot klein particulier. Om dit risico zoveel mogelijk te beperken, zijn verschillende trajecten waarbij ontwikkelaars ("onder handen werk") of gemeente ("eerder aanvragen") projecten bij de netbeheerder aanmelden. De netbeheerder verdeelt de capaciteit op basis van landelijke criteria. Waar wel of geen vertraging door netcongestie wordt opgelopen, zal per project verschillen. Waar het één doorgang kan vinden, is voor het ander geen capaciteit beschikbaar. Met deze realiteit in het achterhoofd is het van nog groter belang om te isoleren, besparen en waar mogelijk netbewuste energiesystemen toe te passen.
394	GBG	18-20	Welke voornemens uit het Samenlevingsakkoord en de samenwerkingsafspraken zijn al financieel vertaald in programma 3.2 en welke moeten nog via de uitvoeringsagenda financieel worden ingevuld?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027. Er zijn nog geen voornemens uit het Samenlevingsakkoord en de samenwerkingsafspraken financieel vertaald in programma 3.2.
395	GBG	18-20	Wat is het financiële gevolg van de bijstelling van de ambitie om in 2050 CO2-neutraal te zijn in tegenstelling tot 2040 wat de ambitie was voor het samenlevingsakkoord?	Dit heeft geen financiële gevolgen. Er was geen structureel budget gekoppeld aan het 2040 doel.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
396	Leefbaar Gouda	18-20; 25-28	Welke bestaande regelingen en middelen zijn in winter 2026/2027 beschikbaar voor huishoudens die hun energielasten niet kunnen dragen, hoeveel huishoudens verwacht het college daarmee te bereiken en welk budget is hiervoor beschikbaar?	Bewoners van grondgebonden koopwoningen met energiearmoede hebben recht op gratis energieadvies en een hoger subsidiebedrag binnen de Goudse isolatiesubsidie (€3.000), waarmee grootschalige isolatiemaatregelen kunnen worden genomen. Momenteel is de helft van de totale subsidiepot van de Goudse isolatiesubsidie besteed of gereserveerd. Er is dus nog voldoende subsidie beschikbaar voor bewoners met energiearmoede. Daarnaast gaat begin januari het landelijke Noodfonds Energie open, waarmee bewoners met een laag inkomen en hoge energierekening worden ondersteund. Ook vanuit het Uitvoeringsplan Energiearmoede worden komende winter verschillende acties ondernomen om huishoudens te bereiken en te ondersteunen. Over nieuwe ontwikkelingen wordt gerapporteerd via de voortgangsrapportage energietransitie https://gouda.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/d31dddbc-93c4-432c-98a8-c4799a674d9e?documentId=1eb1d3e3-322d-4756-a0e1-7560acaa294e
397	Leefbaar Gouda	18-20; 25-28	Overweegt het college tijdelijk een Energienoodfonds op te richten?	Vanaf januari worden huishoudens met een laag inkomen en hoge energierekening ondersteund via het landelijke Noodfonds Energie. Het college ziet geen noodzaak om ook een lokaal energienoodfonds op te richten, zie het anwoord op vraag 396 (Leefbaar Gouda).
398	Leefbaar Gouda	21, §3.3	Gouda wil 500 woningen per jaar bouwen, maar zegt ook dat bereikbaarheid, voorzieningen en openbare ruimte mee moeten groeien. Vraag: Hoe zorgen we ervoor dat we niet alleen woningen toevoegen, maar dat parkeren, verkeer, groen en voorzieningen in die wijken ook echt meegroeien?	Bij woningbouwontwikkelingen sturen we onder andere op de toepassing van de norm van toevoeging van 15% groen uit de structuurvisie Groen, we hanteren de Goudse parkeernormen en we stellen eisen aan het realiseren van voorzieningen. Voor Westergouwe is hiervoor bijvoorbeeld een voorzieningenprogramma vastgesteld.
399	GBG	21-24	De begroting noemt een streven naar 500 woningen per jaar. Welke concrete financiële middelen zijn in 2027 beschikbaar om dit mogelijk te maken?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
400	GBG	21-24	Op welke concrete woningbouwprojecten is het genoemde streven van 500 woningen gebaseerd en hoeveel woningen worden per project in de planning aan 2027 toegerekend?	Het huidige beeld laat zien dat oplevering van de volgende projecten met minimaal 10 woningen (aantal tussen haakjes) in 2027 zal zijn: De Jan Ligthartlocatie (24) De Kazerne, De Luitenant en De Kapitein (116) Westergouwe Eiland 2 (30) Parcour Spoorzone (58) Bodegraafsestraatweg 163 (16) Knarrenhof Westergouwe (23) Woonzorglocatie Westergouwe (50) Winterdijk 10 (122) Bouwveld 14B/C3 Westergouwe (72) Bouwveld 23 Westergouwe (84) Westerhof 2 Westergouwe (48) Goudse Poortgebouw (224) Hoogstraat 10-14 (12) Voor sommige locaties geldt dat deze eind 2027 beoogd zijn opgeleverd te worden. Het kan zijn dat dit een jaar opschuift. Het huidige beeld laat zien dat het gaat om 879 woningen. Daarnaast zullen naar verwachting nog enkele kleine locaties worden ontwikkeld.
401	GBG	21-24	Welk aandeel van de voor 2027 geplande woningproductie bestaat uit sociale huur, betaalbare koop en overige categorieën?	De 879 woningen (in projecten van meer dan 10 woningen) bestaan voor 55% uit sociale huur (waarbij geldt dat dit voor een groot deel om tijdelijke woonvormen op Winterdijk 10 en Goudse Poort gaat, deels voor Oekraïne-opvang.), 1% middenhuur en 5% betaalbare koop.
402	GBG	21-24	De gemeente wil meer woningen voor senioren om doorstroming te bevorderen. Welke aantallen en financiële middelen zijn daarvoor concreet in 2027 opgenomen?	Voor deze specifieke opgave is momenteel geen budget beschikbaar. Het college werkt de ambities in de begroting uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. De raad ontvangt voor het einde van 2026 een eerste conceptversie van de uitvoeringsagenda.
403	GBG	21-24	Hoeveel van de geraamde 500 woningen per jaar is de gemeente voldoende zeker om in de planning op te nemen en bij hoeveel woningen is realisatie afhankelijk van externe partijen of nog te nemen besluiten?	Omdat de gemeente doorgaans zelf geen woningen bouwt, is de realisatie vrijwel altijd afhankelijk van andere partijen. Er zijn circa 650 woningen momenteel in aanbouw, die worden gegarandeerd opgeleverd. Circa 1.000 woningen zijn in voorbereiding op de bouw, waarvan een groot deel bestaat uit tijdelijke wooneenheden op de Winterdijk en Goudse Poortgebouw.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
404	GBG	21-24	Kan het college aangeven welke ambities voor wonen, bereikbaarheid en groen uit het Samenlevingsakkoord zijn in programma 3.3?	Een programmering van 500 woningen per jaar, 30% sociale huur en inzet op betaalbare koopwoningen; regie op woningbouw; beter benutten van woonruimte; voorzieningen die meegroeien; bereikbaarheid; verkeersveiligheid; participatie; groen, biodiversiteit en klimaatadaptatie; Groenfonds; integrale afweging van schaarse ruimte; seniorenwoningen voor doorstroming; stevige regie op woningbouw; slimmer benutten van woonruimte; voorzieningen, bereikbaarheid en openbare ruimte laten meegroeien; belang van de openbare ruimte.
405	Leefbaar Gouda	21-24	Hoeveel nieuwe woonwagenstandplaatsen worden in Westergouwe gerealiseerd, wanneer worden deze opgeleverd en betreft dit een netto uitbreiding van het totale aantal standplaatsen in Gouda of vervanging/verplaatsing van bestaande standplaatsen?	Er komen 17 standplaatsen voor woonwagens in Westergouwe. Daarvan zijn er 8 opgenomen in fase 4 (waarschijnlijk beschikbaar in 2029) en 9 worden opgenomen in fase 5. Het is nog niet duidelijk wanneer die 9 plaatsen beschikbaar komen omdat het plan voor fase 5 nog moet worden gemaakt.
406	Leefbaar Gouda	21-24	Wanneer wordt de huidige hoogbouwvisie geëvalueerd of geactualiseerd en wordt de raad daarbij vooraf in positie gebracht om uitgangspunten vast te stellen?	Dit is onderdeel van de actualisatie van de Omgevingsvisie en wordt meegenomen in de routekaart die naar verwachting in het 1e kwartaal van 2027 met de raad wordt gedeeld.
407	Leefbaar Gouda	21-24	Welke concrete plancapaciteit is momenteel beschikbaar voor woningbouw na 2030, hoeveel daarvan is hard en hoeveel zacht, en is dit voldoende om structureel circa 500 woningen per jaar te realiseren?	Er zijn plannen bekend voor circa 6.000 woningen na 2030. Het grootste deel hiervan is zacht. In het volkshuisvestelijk plan staat een ambitie opgenomen voor 6.250 woningen in 2040, waarvan een deel (samenlevingsakkoordambitie 500 woningen per jaar) al eerder wordt verwacht opgeleverd te worden. Daarmee is er voldoende plancapaciteit voorhanden. In hoeverre structureel 500 woningen te realiseren zijn hangt af van toekomstige omstandigheden en de uitwerking van de ambities in de begroting uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. De raad ontvangt voor het einde van 2026 een eerste conceptversie van de uitvoeringsagenda.
408	PRO	23, 99 en	Uit de algemene resereve gaat €5 miljoen naar de resererve versnelling woningbouw. Daarvan wordt €2,4 miljoen in 2027, €0,7 miljoen in 2028 en €0,2 miljoen in 2029 aan projectkosten betaald. Welke projecten en welke kosten zijn dat? Hoeveel woningen komen daardoor versneld bij woningzoekende? Daarnaast daalt de post wonen en bouwen van €4,9 miljoen in 2027 naar €2,1 miljoen in 2030. Welke taken of activiteiten vallen na 2027 weg?	De begrote kosten betreffen hoofdzakelijk na realisatie uit te keren bijdragen ten behoeve van sociale huurwoningen, waarbij de fasering is gebaseerd op de meest actuele informatie over de realisatie, hoofdzakelijk in Westergouwe. Hierdoor komen naar verwachting in de jaren 2027-2029 995 woningen naar woningzoekenden, waarvan 731 sociale huurwoningen. De begrote daling van de uitgaven wordt veroorzaakt door onderuitputting van de reserve.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
409	PRO	25, 27 en 1	De post toegang en eerstelijnsvoorzieningen integraal daalt van € 8,2 miljoen naar € 8,0 miljoen en in de doorkijk staat voor de sociale teams nog een besparing "PM". Hoeveel aanmeldingen en welke wachttijden kennen de sociale teams nu? Wat is in 2027 het budget voor mantelzorgondersteuning en met welke indicatoren wordt langer thuis wonen getoets?	Het aantal aanmeldingen bij het Sociaal Team is, door de verschillende vormen van aanmeldingen en spreekuren, moeilijk te meten. Wel is in de jaarverantwoording 2025 te zien dat er 2.602 trajecten zijn gestart en 3.453 eenmalige contactmomenten zijn geweest. Het Sociaal Team streeft naar maximaal een wachttijd van 2 weken voor het starten van een traject. Daarvoor geldt dat bij aanmelding de inwonder altijd meteen een medewerker aan de lijn krijgt (dit is een sociaal werker bij de Aanmeld- en Adviesdienst van het Sociaal Team). Urgente zaken worden dan sowieso opgepakt. Daarnaast is er altijd direct toegankelijk aanbod, zoals de spreekuren en digitaal aanbod via e-health waar inwoners altijd op korte termijn terecht kunnen. Door personeelstekort is de wachttijd op dit moment (oktober 2026) 4 weken voor het starten van een traject bij de sociaal werker volwassenen of jeugd. Vanaf november is dit, door nieuw personeel, opgelost. De wachttijd bij basis jeugd GGZ is langer en betreft op het moment 5 maanden. Voor wat betreft de mantelzorgondersteuning en het meten van langer thuis wonen: Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027. In de uitvoeringsagenda worden indicatoren opgenomen op basis van de ambities uit het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
410	GBG	25-28	Kan per minimaregeling inzichtelijk worden gemaakt hoeveel huishoudens momenteel gebruikmaken van de regeling, wat de jaarlijkse kosten zijn en welke inkomensgroepen worden bereikt?	Zie onderstaande lijst van minimaregelingen, met daarbij het aantal gebruikers in 2026 tot en met ht 3e kwartaal (tenzij anders vermeld) en tussen haakjes het budget dat voor deze regelingen is begroot in 2026. De gemeente houdt niet bij wat de inkomenscategorie is van inwoners die een aanvraag doen. Uiteraard zal het aantal gebruikers/toekenningen/tegoedbonnen in het 3e kwartaal 2026 verder oplopen. De kosten in 2026 bedragen: - Rotterdampas totaal minima: 2726 (€ 179.000 voor de Rotterdampas voor minima en reguliere passen samen) - Rotterdampas met jeugdtegoed: 1251 (€ 271.000) - Rotterdampas met volwassenentegoed: 1475 (€ 77.000) - Tegoedbonnen sport-en cultuur: 833 tegoedbonnen (€ 323.000) - Tegoedbonnen huiswerkbegeleidng: 126 (€ 96.000) - Laptopregeling: 87 (€ 185.000 voor zowel de laptopregeling als de schoolkostenregeling) - Schoolkostenregeling: 792 (€185.000 voor zowel de laptopregeling als de schoolkostenregeling) - Gratis ID kaart: 11 (€ 680) - Fietsregeling stichting Leergeld: 184 (€ 52.000) - Volwassenenfonds Sport: 400 (€125.000) - Collectieve zorgverzekering: 2600 (inclusief meeverzekerde kinderen) (€ 625.000) - Bijzondere bijstand: 662 toekenningen in 560 unieke dossiers (€ 1.660.000) - Individuele Inkomenstoeslag (IIT): 1365 (€ 821.000) - Pilot gratis OV: 759 (€ 4.000 de vervoerskosten worden vanuit de pilot gedragen door de provincie).
411	GBG	25-28	Welke financiële en maatschappelijke effecten zijn doorgerekend van mogelijke wijzigingen in de inkomensgrenzen en de overgang van generieke regelingen naar meer maatwerk?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
412	GBG	25-28	Welke middelen zijn in 2027–2030 beschikbaar voor vroegsignalering, schuldhulpverlening en schuldsanering, en hoe verhouden deze zich tot de verwachte ontwikkeling van het aantal huishoudens met problematische schulden?	Voor schuldhulpverlening inclusief schuldsanering beschikt de gemeente over een budget van € 1.685.000 per jaar. Dit budget wordt vooral gebruikt voor de dekking van personele kosten en in kleinere mate voor automatisering, benodigde licenties en abonnementen. De ontwikkeling van het aantal huishoudens dat te maken heeft met problematische schulden is onder andere afhankelijk van de mate waarop ingezet wordt op preventie zoals vroegsignalering. Tot op heden heeft het Rijk voor vroegsignalering alleen tijdelijke middelen beschikbaar gesteld. Vanaf 2027 stelt het rijk hiervoor een structureel bedrag van € 88.491 per jaar beschikbaar.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
413	GBG	25-28	Welke concrete resultaten worden in 2027 verwacht op het gebied van uitstroom naar werk, duurzame arbeidsdeelname en vermindering van bijstandsafhankelijkheid, en welke budgetten zijn hiervoor beschikbaar?	Concrete resultaten zijn plaatsingen op een (garantie-)baan of beschut werken-plek en alle stapjes die inwoners met een bijstandsuitkering maken richting de arbeidsmarkt. Hiervoor zijn beschikbaar: lokale re-integratiemiddelen (taakvelden 6.4 en 6.5.), BUIG-budget voor de inzet van loonkostensubsidie (taakveld 6.3), regionale arbeidsmarktmiddelen, middelen voor uitvoering van de Wsw en voor (nieuw) Beschut Werken.
414	GBG	25-28	Welke besparingen binnen de jeugdzorg en Wmo zijn reeds financieel verwerkt, welke moeten nog worden uitgewerkt en welke aannames liggen ten grondslag aan de verwachte effecten?	Zie voor een overzicht het antwoord op vraag 32 (D66). Alle maatregelen met een besparingsdoel zijn financieel verwerkt in de begroting. De verwachte effecten zijn gebaseerd op de aannames zoals die zijn opgenomen in de rapportage Besparingsopave gemeente Gouda (Berenschot), die de raad op 5 maart 2025 heeft ontvangen, en heeft besproken op 19 maart en 2 april 2025.
415	GBG	25-28	Hoe ontwikkelen de beschikbare middelen en het verwachte aantal gebruikers van Wmo-voorzieningen zich in de periode 2027–2030, en welke risico's bestaan voor wachttijden en toegankelijkheid?	Het college monitort de beschikbare middelen en het aantal gebruikers van de Wmo voorzieningen continu. Als gevolg van onder andere de vergrijzing, de beperkte toegang tot ggz hulp en het langer thuis wonen is de verwachting dat het aantal gebruikers van de Wmo zal toenemen. Plannen omtrent de invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage en het afschaffen van de hulp bij het huishouden kunnen het gebruik op de Wmo-voorzieningen verminderen. Met ingang van 2026 is een lichte stijging van meldingen te zien. Als deze stijging zich doorzet, zijn de riscio's voor wachttijden en toegankelijkheid realistisch. Zowel binnen de eigen organisatie (druk op de uitvoering) als bij de zorgorganisaties als gevolg van druk op de arbeidsmarkt.
416	GBG	25-28	Welke financiële middelen zijn beschikbaar voor wijkgerichte ondersteuning, vrijwilligersorganisaties en ontmoetingsplekken, en welke concrete resultaten worden daarmee beoogd?	Het subsidieplafond van de subsidieregeling voor buurthuizen bedraagt € 1.922.000 per kalenderjaar (peiljaar 2024), exclusief jaarlijkse indexatie. Met deze middelen faciliteert de gemeente laagdrempelige ontmoetingsplekken in de wijken. De doelen die de subsidieregeling beoogt, staan uitgewerkt in de subsidieregeling voor buurthuizen: https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR722783/1. Voor het VrijwilligersInformatiePunt (VIP) is structureel € 80.000 per jaar beschikbaar. Daarnaast is dit budget tijdelijk voor een periode van twee jaar (2026-2027) versterkt met € 50.000 per jaar. Met deze middelen verbindt, ondersteunt en waardeert de gemeente vrijwilligers(organisaties). Dit gebeurt onder meer via een vrijwilligersverzekering, spreekuren in de wijk, een vertrouwenspersoon voor vrijwilligers, collectieve deskundigheidsbevordering en waarderingsactiviteiten, zoals de uitreiking van vrijwilligerspenningen en het jeugdlintje. Daarnaast bevat de subsidieregeling Versterken Sociale Basis een subsidiebudget voor vrijwilligersorganisaties en vrijwillige inzet en wijkgerichte ondersteuning. Jaarlijks wordt de afweging gemaakt hoeveel subsidie de aangevraagde initiatieven toegekend krijgen. Voor 2027 is hierover nog geen besluit genomen. Voor het programma Buurt Aan Zet (dit is een buurtaanpak in Oud Achterwillens) is voor 2027 een bedrag van € 167.000 beschikbaar.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
417	Leefbaar Gouda	25-28	Welke kosten maakt Gouda voor opvang onder de Spreidingswet, inclusief veiligheid, ambtelijke ondersteuning, begeleiding en het GoudaPlus-model? Welke kosten worden door het COA of het Rijk vergoed en welk bedrag blijft netto voor rekening van Gouda?	De reguliere AZC-kosten worden gedekt door het COA. De kosten van de GoudsePlus / NieuweBuren komen voor rekening van Gouda. Gouda heeft hiervoor een SZW-subsidie en een AMIF-subsidie ontvangen. Op incidentele basis kan de raad voorgesteld worden een verrekening met de reserve vluchtelingenopvang plaats te laten vinden. Gebaseerd op de huidige inzichten zal dit in 2029 kunnen spelen. De raad besluit hierover bij de behandeling van de PenC-documenten.
418	Leefbaar Gouda	25–28	De begroting bevat een beleidsmatige ambitie voor de sociale basis. Om te controleren of de structurele financiering daadwerkelijk is geregeld, is een uitsplitsing nodig van bestaande en nieuwe middelen per voorziening. Kan het college per wijkteam, buurthuis en onderdeel van het jongerenwerk aangeven welk bedrag in 2026 beschikbaar was? Welk bedrag is vanaf 2027 structureel beschikbaar per voorziening? Welke uitbreiding van de voorzieningen wordt met deze middelen mogelijk gemaakt?	Kortheidshalve verwijst het college hiervoor naar het overzicht van de subsidiestaat op het subsidieloket van gemeente Gouda; https://www.gouda.nl/totaaloverzicht-verstrekte-subsidies/. Jaarlijks wordt de afweging gemaakt hoeveel subsidie de aangevraagde initiatieven toegekend krijgen. Voor 2027 is hierover nog geen besluit genomen. Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
419	Leefbaar Gouda	25-28; 101-102	Welke bruto kosten maakt Gouda voor opvang en begeleiding van Oekraïense vluchtelingen, welke rijksvergoedingen staan daartegenover, welke netto kosten blijven voor Gouda over en welk deel wordt gedekt uit de reserve programma vluchtelingenopvang?	Alle genoemde kosten worden gedekt uit de rijksvergoeding op basis van de Regeling Tijdelijke Bescherming. Dit is een specifieke uitkering (SPUK). Er blijven voor Gouda geen netto kosten over. Het overschot op deze SPUK kan Gouda vrij besteden en is de afgelopen jaren toegevoegd aan de reserve vluchtelingenopvang. De reserve vluchtelingenopvang wordt dus niet ingezet ter dekking van de kosten noodopvang ontheemden Oekraine, maar is juist aangevuld vanuit de rijksvergoeding voor de noodopvang van ontheemden uit Oekraïne.
420	Leefbaar Gouda	25-28; 119-122	Bij verschillende jeugdtaakvelden lopen de geraamde lasten in 2028 en/of 2029 verder op, ondanks de ingezette maatregelen om de jeugdzorg toekomstbestendiger en betaalbaarder te maken. Kan per jeugdtaakveld worden toegelicht welke volume-, prijs- en beleidseffecten deze ontwikkeling veroorzaken en welk financieel effect van de ingezette maatregelen hierin al is verwerkt?	De verwachte financiële effecten van de maatregelen uit het programma Toekomstbestendig Sociaal Domein zijn al meegenomen in de verwachte kosten. De stijging vloeit met name voort uit indexatie van tarieven.
421	Leefbaar Gouda	25-28; 92-96	Zijn er naar aanleiding van recente toezeggingen van het Rijk nog aanvullende compensaties voor tekorten in de jeugdzorg over voorgaande jaren te verwachten? Zo ja, welke bedragen zijn voor Gouda te verwachten en zijn deze al in het meerjarenperspectief verwerkt?	De meicirculaire 2026 bevat(te) geen informatie over aanvullende compensaties voor tekorten in de jeugdzorg over voorgaande jaren. Alleen de gemeentefondscirculaires zelf worden gebruikt voor de bedragen die in de Goudse begroting en meerjarenraming landen. Toezeggingen van het rijk bieden niet genoeg houvast.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
422	PRO	27, 120 e	Gouda regelt de opvang van daklozen en het beschermd wonen voor de hele regio en krijgt daar geld van het Rijk voor. De posten daarvoor staan vier jaar lang op precies hetzelfde bedrag, terwijl lonen en prijzen stijgen. Wordt dit rijksgeld geïndexeerd? Zo nee, wie vangt het verschil op? Hoeveel is in 2027 geraamd voor dakloosheid, het voorkomen van huisuitzettingen en op welke post? En hoeveel zit er nog in de reserve voor maatschappelijke opvang en vrouwenopvang en waarvoor is die bedoeld?	De organisatie van de maatschappelijke opvang en beschermd wonen is voor de regio belegd bij de GRJW. Er is een trend zichtbaar dat jaarlijks via de circulaires extra middelen door het Rijk beschikbaar worden gesteld voor deze taak. Zowel de subsidies aan de uitvoerende organisaties als de dienstverleningsovereenkomst tussen de GRJW en de gemeente Gouda voor de uitvoering van de toegang worden jaarlijks geindexeerd. De gemeente Gouda heeft geen eigen post en geen eigen reserve voor deze taken.
423	GoPo	27, 57 en 132	Kan het college voor de uitgaven binnen programma 4 aangeven welk deel van debegrote lasten: juridisch verplicht is; voortvloeit uit wettelijke open-einderegelingen; beleidsmatig beïnvloedbaar is; op korte termijn (binnen één begrotingsjaar) beïnvloedbaar is; uitsluitend op langere termijn beïnvloedbaar is. Graag ontvangen wij dit overzicht uitgesplitst naar de belangrijkste taakvelden binnen programma 4, waaronder Jeugd, Wmo, Participatie, Inkomensregelingen en Beschermd Wonen.	Juridisch verplicht: 'Juridisch verplicht' is een multi-interpreteerbare term. Onder uitgaven die het college doet liggen juridische afspraken. Dat kunnen contracten zijn, of subsidies. Niet al deze taken zijn wettelijk verplicht (zie hieronder). Voortvloeiend uit wettelijke open-einderegelingen: Taakvelden 6.21-6.92 hangen samen met wettelijke open-einderegelingen. In taakveld 6.1 zit ook de ondersteuning van statushouders vanuit de Wet inburgering 2021, dit is een wettelijke taak. Verder is het grootste deel van de taakvelden 7.1 en 7.5 verbonden met de uitvoering van de Wet publieke gezondheid. Beleidsmatig beïnvloedbaar: Alle taakvelden zijn beleidsmatig beïnvloedbaar. De ruimte verschilt per wettelijk kader en ligt dus vastgelegd in de wet. De termijn waarbinnen de uitgaven beïnvloedbaar zijn, hangt af van de politieke keuzes die worden gemaakt. Als een beleidswijziging plaatsvindt waar op dit moment langjarige contracten lopen, zal dit meer tijd kosten, dan wanneer besloten wordt om binnen een bestaande subsidie meer focus aan te brengen in bijvoorbeeld doelgroep.
424	GBG	29-31	Welke culturele instellingen, sportverenigingen en maatschappelijke organisaties kunnen worden geraakt door de generieke subsidiebesparing van 1%, en wat is per organisatie of subsidieregeling het verwachte financiële effect?	Het college stelt de gemeenteraad voor om een generieke korting toe te passen op de gemeentelijke budgetten waar subsidies uit verstrekt worden. De exacte verdeling hiervan over organisaties in de stad werkt het college nog verder uit.
425	GBG	29-31	Waarom is voor 2027 een incidenteel bedrag van € 138.000 opgenomen voor de regeling Cultuur in Ontwikkeling, en hoe wordt de voortzetting van deze regeling vanaf 2028 gefinancierd?	Conform de huidige cultuurnota wordt de regeling Cultuur in Ontwikkeling deels met structurele middelen (€ 88K) en deels met incidentele middelen (±€ 143K) gefinancierd. Met het aflopen van de cultuurnota in 2027 is de hiervoor aangelegde bestemmingsreserve uitgeput. Voor voortzetting en financiering van de regeling vanaf 2028 geldt: Het college werkt de ambities in de begroting uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. De raad ontvangt voor het einde van 2026 een eerste conceptversie van de uitvoeringsagenda.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
426	GBG	29-31	Welke investeringen en onderhoudsbudgetten zijn in 2027–2030 opgenomen voor gemeentelijke sportaccommodaties, en welke bekende vervangings- of uitbreidingsopgaven zijn nog niet financieel gedekt?	Voor de buitensport accommodaties gaat het om ruim € 400.000 en ruim € 900.000 voor respectievelijk 2027 en 2028, en om structureel € 1.000.000 vanaf 2029. De onderhoudsbudgetten voor de binnensport zijn opgenomen in de begroting van SPORT•GOUDA. Daarnaast is een renovatie/vervangingsplan voor binnensport accommodaties (IHP Sport) in voorbereiding. Hierover heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden en zijn nog geen middelen gealloceerd.
427	GBG	29-31	Welke middelen zijn beschikbaar om sportdeelname voor inwoners met een laag inkomen mogelijk te maken, hoeveel inwoners worden hiermee naar verwachting bereikt en hoe verhoudt dit zich tot de resultaten in 2026?	Voor het Volwassenenfonds is structureel € 50.000 beschikbaar en in de jaren 2026 en 2027 € 125.000. Met dat laatste bedrag kunnen zo'n 400 inwoners bereikt en geholpen worden. Medio oktober is dat aantal al bereikt en is het budget dus uitgeput. Voor de tegoedbonnen sport en cultuur, die staan op de Rotterdampas van kinderen uit huishoudens met een laag inkomen is in 2026 een bedrag van € 423.000 begroot. Tot en met september 2026 zijn er 833 tegoedbonnen verzilverd, wat betekent dat in ieder geval 417 kinderen met behulp van de tegoedbonnen een sport of een culturele hobby (waaronder dansles of bijvoorbeeld muziekles) beoefenen. Omdat kinderen vaak bij de start van het nieuwe schooljaar starten met een sport zal dit aantal voor 2026 nog verder oplopen. Het is de verwachting dat de kosten hiervan gedekt kunnen worden uit het budget dat hiervoor begroot is.
428	GBG	29-31	Welke structurele en incidentele middelen zijn in 2027–2030 beschikbaar voor Museum Gouda, de Schouwburg, de bibliotheek en kleinere culturele initiatieven, en hoe verhouden deze zich tot 2026?	In 2027 zijn de beschikbare middelen voor structureel gesubsidiëerde instellingen in lijn met de huidige cultuurnota. De exploitatiesubsidie voor De Goudse Schouwburg is verhoogd conform de besluitvorming van de raad in december 2025. De huidige subsidieafspraken met culturele instellingen lopen door tot en met 2027. Voor de regeling Cultuur in Ontwikkeling is het budget in 2027 vergelijkbaar met 2026 gezien de combinatie van het structurele budget (€ 88K) en de incidentele toevoeging uit de bestemmingsreserve (€ 138K), namelijk € 226K. Vanaf 2028 geldt: Het college werkt de ambities in de begroting uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. De raad ontvangt voor het einde van 2026 een eerste conceptversie van de uitvoeringsagenda.
429	Leefbaar Gouda	29-31	Kan per grotere structureel gesubsidieerde instelling worden aangegeven hoe groot het eigen vermogen en de vrij besteedbare reserves zijn, welke norm voor een noodzakelijke continuïteitsreserve wordt gehanteerd en welk deel daarboven vrij beschikbaar is?	Er wordt gemeentebreed bij gesubsidieerde instellingen een continuïteitsreserve aangehouden van tussen de 10% en 20% van de totale jaarlijkse inkomsten zodat mogelijke tegenvallers kunnen worden opgevangen. De algemene reserves van de Garenspinnerij-Kunstmachine, Museum Gouda en Bibliotheek Gouda voldoen hieraan. Voor de schouwburg geldt dat zij, conform het raadsbesluit van december 2025, weer toewerken naar een gezonde vermogenspositie. De jaarcijfers van deze organisaties zijn te raadplegen op hun websites, deze maken de organisaties zo openbaar.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
430	Leefbaar Gouda	29-31	Welke financiële afspraken wil het college voor de komende jaren maken met de grote culturele instellingen, welke structurele gemeentelijke bijdragen worden daarbij voorzien en hoe wordt voorkomen dat exploitatietekorten telkens aanvullend door de gemeente moeten worden afgedekt?	Het op basis van incidenten opvangen van exploitatietekorten van culturele instellingen is onwenselijk. Het streven is (mede op basis van de vigerende cultuurnota) altijd een duurzaam gezonde financiele huishouding van culturele organisaties. Via die lijn is in december 2025 dan ook de door de raad vastgestelde structurele verhoging van de subsidie voor De Goudse Schouwburg ingestoken. Wel zijn er in de uitzonderlijke situaties van de coronaperiode en gedurende de energiecrisis tijdelijke gemeentebrede steunmaatregelen van kracht geweest voor maatschappelijke organisaties en is daarbij maatwerk toegepast. Wat betreft komende financiële afspraken: Het college werkt de ambities in de begroting uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. De raad ontvangt voor het einde van 2026 een eerste conceptversie van de uitvoeringsagenda.
431	GBG	32-34	Welk bedrag wordt geraamd voor externe inhuur op het terrein van veiligheid	Dit betreft in 2027 een bedrag van € 122.000 voor de programmamanager Weerbaarheid.
432	GBG	32-34	Welke middelen zijn beschikbaar voor de aanpak van High Impact Crime en welk deel daarvan is incidenteel	Er is een structureel budget van circa € 15.000 beschikbaar voor de inzet op dit thema (bijvoorbeeld voor voorlichting). Daarnaast is er één structurele fte beschikbaar. Verder is er een uitkering 'Versterking lokale aanpak High Impact Crimes' beschikbaar vanuit het rijk. Deze bedraagt € 114.000 en loopt (vooralsnog) tot en met 2027. Hiermee wordt de inzet van een IPTA-coach (Integrale Toeleiding naar Werk) gefinancierd.
433	GBG	32-34	Welke veiligheidsactiviteiten worden in 2027 geïntensiveerd ten opzichte van 2026 en hoeveel extra middelen zijn daarmee gemoeid?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027. Het college maakt daarnaast jaarlijks een rapportage en een actieplan in het kader van het Integraal Veiligheidsbeleid. Deze zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2027 met de raad worden gedeeld.
434	GBG	32-34	Welke activiteiten worden daarentegen verminderd of beëindigd en welk financieel effect heeft dat?	Zie het antwoord op vraag 433 (GBG).

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
435	GBG	32-34	Welk deel van het veiligheidsbeleid is afhankelijk van tijdelijke middelen en welke activiteiten zouden bij het wegvallen daarvan niet binnen de bestaande structurele begroting kunnen worden voortgezet	In het kader van het veiligheidsbeleid ontvangt Gouda momenteel (incidentele) rijksgelden voor Preventie met Gezag, Versterking lokale aanpak High Impact Crimes en Versterkingsgelden in het kader van radicalisering. Activiteiten vanuit deze budgetten zijn voor een groot deel gericht op preventie en bestaan onder meer uit (eerstelijns/frontlijn) inzet op schoolveiligheid, aanpak kwetsbare meiden, specialistisch jongerenwerk, PRIO (nazorg detentie), coach Integrale Toeleiding naar Arbeid (IPTA) en een deel van de inzet rondom radicalisering en extremisme. Bij het wegvallen van deze gelden kunnen deze activiteiten niet zonder meer worden voortgezet, omdat hier op dit moment in de begroting geen rekening mee gehouden is.
436	GBG	32-34	Welke veiligheidsambities uit het Samenlevingsakkoord zijn nog niet financieel vertaald in deze begroting?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
437	Leefbaar Gouda	35-36	Binnen welke termijn kan de raad met het college het gesprek aangaan voor het opstellen van een participatietoolbox op grond waarvan de participatie met inwoners en ondernemers vorm kan krijgen?	Het college werkt de ambities in de begroting uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. De raad ontvangt voor het einde van 2026 een eerste conceptversie van de uitvoeringsagenda. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
438	GBG	35-40	Hoe ontwikkelen de begrote formatie, daadwerkelijke bezetting, loonkosten en externe inhuur zich afzonderlijk in de periode 2026–2030?	In de begroting wordt de personele formatie financieel geraamd en niet in fte of aantallen uitgedrukt. De daadwerkelijke bezetting is afhankelijk van de personele situatie op een bepaald moment en kan daarom niet voor toekomstige jaren worden weergegeven. Loonkosten periode 2026 -2030 2026 gewijzigde begroting: €73.205.000 2027 begroting: €70.231.000 2028 begroting: €69.728.000 2029 begroting: €69.630.000 2030 begroting: €69.537.000 Uit de ontwikkeling van de salariskosten kan niet zonder meer een ontwikkeling van de omvang van de interne organisatie worden bepaald. De salariskosten worden immers ook beïnvloed door cao-verhogingen en andere loonontwikkelingen. Externe inhuur wordt uitsluitend financieel bijgehouden en niet in fte uitgedrukt. Externe inhuur periode 2026-2030 2027 begroting: €7.040.000* 2028 begroting: €4.729.000* 2029 begroting: €6.533.000* 2030 begroting: €6.036.000* Uit de ontwikkeling van de inhuurkosten kan niet zonder meer een ontwikkeling van de omvang van de ingehuurde capaciteit worden afgeleid. *Een deel van de inhuurbehoefte ontstaat gedurende het jaar, bijvoorbeeld door personele uitval, piekbelasting, projecten of de behoefte aan specialistische expertise. Hierdoor kan slechts een deel van de inhuur vooraf worden begroot.
439	GBG	35-40	Welke concrete besparingsdoelstellingen gelden voor externe inhuur, wat is het uitgangsniveau en hoe wordt de realisatie gemeten?	In 2025 is de gestelde norm van maximaal 20% inhuur op de totale personeelskosten behaald. De inzet is daarom vooral gericht op het behouden van deze balans en het bewaken van de externe inhuur. Er wordt afgewogen of externe inhuur noodzakelijk is. Daarnaast worden de inhuurpercentages op afdelings- en domeinniveau gemonitord en wordt hierop gestuurd. In het vorige bestuursakkoord was een besparing door middel van inhuur opgenomen, deze is volledig structureel gerealiseerd.
440	GBG	35-40	Welke incidentele posten bevinden zich in de overheadbegroting voor 2027?	Er bevinden zich in principe geen incidentele posten binnen de overheadbegroting. Fluctuaties tussen de verschillende jaren worden grotendeels veroorzaakt door variaties in rentetarieven en afschrijvingen voor de verschillende jaren.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
441	GBG	35-40	Welk bedrag wordt in 2027 aan externe inhuur besteed en hoe verhoudt dit zich tot de totale loonsom	2027 begroting: €7.040.000 = 9%* *Een deel van de inhuurbehoefte ontstaat gedurende het jaar, bijvoorbeeld door personele uitval, piekbelasting, projecten of de behoefte aan specialistische expertise. Hierdoor kan slechts een deel van de inhuur vooraf worden begroot.
442	GBG	35-40	Welke kosten zijn in 2027 begroot voor ICT, automatisering en informatievoorziening?	De totale gemeentelijke kosten voor ICT, automatisering en informatievoorziening zijn niet als één bedrag in de begroting zichtbaar. Deze kosten zijn verdeeld over meerdere afdelingen. Zo betalen vakafdelingen zelf de licentie- en beheerkosten van applicaties waarvoor zij budgethouder zijn. Ook het structurele budget van € 313.000 voor de uitvoering van de Cyberbeveiligingswet is bij Concerncontrol opgenomen. Voor de afdeling Informatievoorziening en Automatisering is in 2027 € 10.661.000 aan lasten en € 3.065.000 aan baten begroot (pagina's 38 en 39). Daarnaast is € 362.000 geraamd voor investeringen in automatisering (pagina 74). Dit investeringsbedrag maakt geen deel uit van de afdelingslasten en wordt via afschrijving en rente in de exploitatie verwerkt.
443	GBG	35-40	Welk deel van de voor 2027 geraamde externe inhuur betreft werkzaamheden die langer dan één jaar worden uitgevoerd?	Dit wordt niet geregistreerd.
444	GBG	35-40	Op welke onderdelen neemt de gemeentelijke organisatie in 2027 structureel in omvang toe en wat zijn dan de bijbehorende meerjarige lasten?	Uit de begroting 2027 is niet zonder meer af te leiden op welke onderdelen de organisatie structureel in omvang toeneemt. Ten opzichte van de gewijzigde begroting 2026 stijgen de personele lasten voor 2027 en verder als gevolg van cao-ontwikkelingen met € 105.000 voor de raad en € 1.930.000 voor de ambtelijke organisatie. Deze kostenstijging betekent niet automatisch een structurele uitbreiding van de organisatie. In de begroting 2027 is structureel budget opgenomen voor de uitvoering van wettelijke taken zoals de Cyberbeveiligingswet (€ 313.000), de Wet open overheid (€ 136.000), DPIA (€ 136.000) en de Omgevingswet (€ 250.000).
445	GBG	35-40	Welke besparingen op de gemeentelijke organisatie zijn reeds concreet ingevuld en welk deel bestaat nog uit een financiële taakstelling waarvoor maatregelen moeten worden gevonden?	De taakstelling inhuur, oplopend naar € 750.000, is met de begroting 2027 volledig ingevuld.
446	Leefbaar Gouda	35-40; 75-77	Kan per 1 juli 2026 een overzicht worden verstrekt van: vaste medewerkers in dienst, medewerkers met een tijdelijk dienstverband, uitzendkrachten, gedetacheerden/inleen en extern ingehuurde zelfstandigen/zzp'ers, zowel in personen als fte?	Medewerkers in dienst per 1 juli 2026 Onbepaalde tijd: 750 medewerkers/694,3 fte Bepaalde tijd: 93 medewerkers/81,8 fte Externe inhuur wordt uitsluitend financieel bijgehouden en niet in fte uitgedrukt. Daarom is het niet mogelijk om deze aantallen weer te geven.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
447	Leefbaar Gouda	35-40; 75-77	Kan per categorie uit vraag 446 worden aangegeven wat de totale jaarlijkse kosten zijn en wat de gemiddelde kosten per fte bedragen?	De financiële administratie registreert de totale uitgaven aan, vast- en tijdelijk personeel en externe inhuur conform de BBV-definitie (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten). Daarbij wordt geen afzonderlijke registratie bijgehouden van uitgaven op basis van fte, vast- en tijdelijk dienstverband, detachering, uitzendkrachten, zzp/interim, payroll of inhuur via adviesbureaus. Voor een overzicht van inhuur- en salariskosten wordt verwezen naar vraag 243 (GoPo).
448	Leefbaar Gouda	35-40; 75-77	Wanneer ontvangt de raad de concrete uitwerking van de afspraak dat de uitgaven aan de gemeentelijke organisatie niet verder groeien, en welke meetbare doelstellingen worden daarbij gehanteerd voor formatie, externe inhuur, overhead en de verhouding beleid/uitvoering?	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027.
449	Leefbaar Gouda	35-40; 78-88	Op welke manier wordt de raad in positie gebracht bij de voorbereiding, uitvoering en controle van regionale beleidsterreinen en gemeenschappelijke regelingen?	De gemeenschappelijke regelingen (GR'en) worden toegelicht in de paragraaf Verbonden Partijen van de begroting en de jaarstukken. De raad wordt daarnaast jaarlijks betrokken via de planning- en controlcyclus van de gemeenschappelijke regelingen. Hierbij ontvangt de raad de kaderbrieven, ontwerpbegrotingen en jaarstukken van de GR'en en kan de raad, waar wettelijk mogelijk, een zienswijze indienen. De inhoudelijke voorbereiding en advisering hierover vindt plaats vanuit de verantwoordelijke vakafdelingen, ondersteund door Financiën waar het financiële aspecten betreft. Buiten deze formele momenten vindt informatievoorziening over de uitvoering van taken binnen gemeenschappelijke regelingen primair plaats via de betreffende vakafdelingen en portefeuillehouders.
450	Leefbaar Gouda	35-40; 78-88	Op welke wijze geeft het college uitvoering aan motie over de prioritering van regionale dossiers?	Deze motie is ons niet bekend. In zijn algemeenheid geeft het college invulling aan prioritering van regionale dossiers langs de lijn van de inhoud. Hierbij is het Samenlevingsakkoord richtinggevend voor de inzet binnen een samenwerkingsverband. Een voorbeeld is de Strategische agenda van de Regio Midden-Holland, waarbij vanuit Gouda inbreng hierop gebaseerd is op thema's uit het Samenlevingsakkoord. De prioritering vertaalt zich door in positionering, waarbij het college beoordeelt aan welke verbanden deelname zinvol is en welke posities daarbinnen wenselijk zijn. Dit heeft bijvoorbeeld geleid tot het voorzitterschap van het Platform slappe bodem.
451	GBG	47-52	Met welk percentage stijgen de OZB-tarieven voor woningen en niet-woningen in 2027, welk deel is inflatiecorrectie en welk deel betreft een reële lastenverhoging?	Voor de objecten die de gemiddelde waardeontwikkeling volgen zal de OZB-aanslag 2027 met circa 0,87% stijgen. Overeenkomstig het Samenlevingsakkoord is bij het berekenen van het OZB-tarief enkel uitgegaan van inflatiecorrectie.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
452	GBG	47-52	Hoe ontwikkelen de gemiddelde OZB-aanslagen voor woningen zich bij gelijkblijvende, stijgende en dalende WOZ-waarden, en welke aannames zijn daarbij gehanteerd?	Voor de objecten die de gemiddelde waardeontwikkeling volgen zal de OZB-aanslag 2027 met circa 0,87% stijgen. Ongeacht of er sprake is van stijgende, dalende of gelijkblijvende WOZ-waarden. Bij het berekenen van de tarieven wordt rekening gehouden met de gemiddelde waardeontwikkeling ten opzichte van de vorige waardepeildatum. Voor het berekenen van het tarief OZB, zoals opgenomen in de begroting, is uitgegaan van een waardeontwikkeling van 7,3%.
453	GBG	47-55	Kan het college voor eenpersoonshuishoudens, meerpersoonshuishoudens en ondernemers inzichtelijk maken hoe de totale lokale lastendruk in 2027 verandert ten opzichte van 2026?	Hiervoor wordt verwezen naar het overzicht op pagina 52 van de begroting. Waarbij opgemerkt dat in Gouda geen onderscheid wordt gemaakt in een éénpersoons- of meerpersoonshuishouden. Alleen het bedrag zoals opgenomen bij de afvalstoffenheffing bestaat uit het vastrecht (€ 361,44 voor 2027) en 30 zakken van 60-liter a € 1.50 per stuk. Voor een éénpersoonshuishouden kan het aantal zakken lager zijn. Ondernemers: zie hiervoor "Bijlage vraag 453".
454	GBG	47-55	Welke opbrengst uit parkeerbelasting is geraamd en hoe verhoudt deze zich tot de eerdere schatting?	Voor het jaar 2027 is een bedrag geraamd van € 7.947. Dit is in lijn met de schatting voor 2026, voorgesteld wordt om de tarieven vergunningen, straat- en terreinparkeren en bewoners-bezoekersparkeren niet aan te passen ten opzichte van 2026.
455	GBG	47-55	Kan voor een eigenaar van een gemiddelde koopwoning worden aangegeven wat de totale wijziging in gemeentelijke woonlasten in euro's en procenten is ten opzichte van 2026?	Hiervoor wordt verwezen naar het overzicht op pagina 52 van de begroting.
456	GBG	47-55	Kan dezelfde berekening worden gemaakt voor een huurder die afvalstoffen- en rioolheffing betaalt, voor zover toepasselijk?	Hiervoor wordt verwezen naar het overzicht op pagina 52 van de begroting.
457	PRO	52 en 54	Inwoners met een inkomen op bijstandsniveau en zonder vermogen kunnen kwijtschelding krijgen van afvalstoffenheffing, rioolheffing en ozb. De norm is 100% van de bijstandsnorm en de kwijtschelding van het variabele afvaltarief is gemaximeerd op € 75. Hoeveel huishoudens kregen in 2025 en 2026 kwijtschelding en voor welk bedrag? Hoeveel is voor 2027 geraamd en waarom was in 2026 € 110.000 minder nodig dan begroot?	In 2025 zijn in totaal 2.850 kwijtscheldingsverzoeken geheel of gedeeltelijk toegewezen. Dit betrof een totaal bedrag van € 1.909.000. Op basis van gegevens tot en met augustus 2026 zijn er 1.237 kwijtscheldingsverzoeken toegewezen. Dit betreft een totaal bedrag van € 1.680.000. Ondanks de afname van het aantal kwijtscheldingsverzoeken blijft het toegekende bedrag redelijk in lijn met 2025. Dit hangt onder andere samen met het feit dat de BSGR in de eerste acht maanden van 2026 meer aanslagen heeft opgelegd. Daarnaast lijkt het gemiddelde bedrag per verleende kwijtschelding hoger te zijn, waardoor de daling in het aantal verzoeken beperkt zichtbaar is in het totale toegekende bedrag. Voor 2027 is in totaal € 1.972.000 geraamd. Voor 2026 is € 110.000 afgeraamd in verband met de verlaging van het tarief afvalstoffenheffing 2026.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
458	Leefbaar Gouda	52–54 (Strategische Verkenningen 2026)	In hoofdstuk 5 van de Strategische Verkenningen 2026 worden verschillende beleidsrichtingen en scenario's voor het sociaal domein beschreven. Zijn deze beleidsrichtingen en scenario's financieel doorgerekend? Zo ja, kan het college deze doorrekeningen, inclusief de gehanteerde aannames en verwachte financiële gevolgen, aan de raad beschikbaar stellen? Zo nee, is bekend of en wanneer een dergelijke doorrekening wordt opgesteld?	Deze vraag heeft geen betrekking op de stukken die voorliggen.
459	PRO	60-61	De solvabiliteit laat zien welk deel van alle bezittingen de gemeente met eigen geld heeft betaald. Het akkoord wil minimaal 20%. De begroting komt uit op 20,7% in 2027 en 20,4% in 2030. Wat is de solvabiliteit zonder de spaarbedragen? Welke grote investeringen duwen haar onder de 20% en wanneer legt het college de raad de boven- en ondergrens voor van wat de gemeente per jaar mag investeren? Hoe groot is de investering voor GOVO-2 en wat zou het voor de kengetallen betekenen als het spaargeld niet in de algemene reserve maar in de bestaande reserve voor de afschrijving van vervangingen in de openbare ruimte wordt gestort?	De solvabiliteitsratio bedraagt volgens de begroting 20,7% in 2027 en 20,4% in 2030. Hierbij is rekening gehouden met de spaaroptie uit het Samenlevingsakkoord, waarbij in totaal € 8,75 miljoen aan de algemene reserve wordt toegevoegd ter versterking van het eigen vermogen. Zonder deze toevoeging zou de solvabiliteit naar verwachting dalen tot circa 19% in 2030. De spaaroptie is juist ingesteld om de financiële positie te versterken en ruimte te creëren voor toekomstige investeringen. Een belangrijke toekomstige opgave betreft GOVO-2. In eerdere berekeningen is hiervoor uitgegaan van een investeringsomvang van circa € 31 miljoen. Deze investering alleen leidt er al toe dat de solvabiliteit in de verdere meerjarenraming richting 19% daalt. Daarbij geldt dat de actuele raming van GOVO-2 nog moet worden aangepast aan het huidige prijspeil. Ook andere toekomstige investeringen en prijsontwikkelingen kunnen een verdere negatieve invloed hebben op de solvabiliteit. In de begroting is daarom expliciet opgenomen dat de prognose van GOVO-2 nog geactualiseerd moet worden. De raad heeft daarnaast aangegeven dat de concrete onder- en bovengrens voor de investeringsquote en de investeringsruimte zullen worden vastgesteld in samenhang met de uitvoeringsagenda van het Samenlevingsakkoord. Ten aanzien van het alternatief om de spaarmiddelen niet aan de algemene reserve toe te voegen maar aan een bestemmingsreserve voor toekomstige vervangingsinvesteringen geldt dat deze middelen dan nog steeds onderdeel blijven van het eigen vermogen. Het effect op de solvabiliteitsratio zou daardoor beperkt zijn. De solvabiliteit wordt namelijk bepaald door de totale omvang van het eigen vermogen ten opzichte van het balanstotaal en niet door de verdeling binnen het eigen vermogen. Wel verandert in dat geval de mate waarin deze middelen beschikbaar zijn als algemene financiële buffer.
460	Leefbaar Gouda	65, §4.3.4.2	De reserve voor groot onderhoud loopt eind 2028 terug tot € 200.000. Vraag: Is het college van mening dat een reserve van € 200.000 eind 2028 voldoende is om onverwachte tegenvallers bij onderhoud en vervanging van de openbare ruimte op te vangen? Zo ja, waarom?	Het Beheerplan GOVO wordt momenteel geactualiseerd. Daarbij wordt ook het groot onderhoud geactualiseerd. Dit zal het eerste kwartaal 2027 aan de raad worden voorgelegd. Uit de actualisatie zal blijken of een (financiële) bijstelling van de voorziening groot onderhoud nodig is.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
461	Leefbaar Gouda	65, §4.3.4.2	In de begroting staat dat door bodemdaling woningen, bedrijven en instellingen steeds lastiger bereikbaar worden. Vraag: Op welke locaties zijn de bereikbaarheidsproblemen door bodemdaling momenteel het grootst en wat doen we op plekken waar voorlopig geen groot onderhoud gepland staat?	Deze problemen zijn het grootst op locaties waar de voordeur van woningen direct grenst aan het openbaar gebied. En op locaties waar geparkeerd wordt op eigen terrein. Dit is verdeeld over verschillende wijken in de stad. Bewoners kunnen desgewenst een opstapsteen krijgen voor de entree van hun woning. Mocht bereikbaar van de eigen woning een probleem zijn in verband met een fysieke beperking kan worden gevraagd een hellingbaan aan te brengen als hiervoor voldoende ruimte is.
462	Leefbaar Gouda	74, §4.5.2	Voor 2027 staat € 28,16 miljoen voor vervangingsinvesteringen in de openbare ruimte. Vraag 1: Waar wordt die € 28,16 miljoen in 2027 concreet aan uitgegeven en wat gaan inwoners daarvan daadwerkelijk merken?	Bewoners kunnen hinder ervaren bij de uitvoering van de projecten. De projecten worden uitgevoerd om ervoor te zorgen dat de kunstwerken, wegen, speelplekken en groen bruikbaar blijven voor de bewoners. Projecten die in 2027 onder andere worden uitgevoerd zijn bijvoorbeeld: Groenhovenweg/ Hugo de Vrieslaan, Agnietenstraat en Korte Vest, Hoefsbuurt, Middenmolenlaan, deel Ridder van Catsweg, kademuur Vroesentuin.
463	Leefbaar Gouda	74, §4.5.2; 18, §3.2	Vraag 2: Bij vervangings- en onderhoudsprojecten in de openbare ruimte, welke maatregelen voor waterberging, vergroening en hittebestrijding worden standaard meegenomen en wat zijn daarvan de extra kosten?	Er zijn geen standaard maatregelen. Per project wordt onderzocht of er ruimte is om het groenoppervlak te vergroten en extra bomen te planten. Ook wordt bekeken of de aanleg van wadi's of groene parkeerplekken zinvol en mogelijk is. Daarnaast wordt bekeken of het hemelwaterstelsel verbeterd kan worden. De extra kosten verschillen per project en zijn aan de voorkant niet aan te geven. De kosten voor het verbeteren van het hemelwaterstelsel bij projecten uit het Beheerplan GOVO worden momenteel in beeld gebracht. Financiering hiervan vindt plaats vanuit het Water- en rioleringsplan.
464	GBG	75-77	Welke structurele investeringen zijn opgenomen voor informatiebeveiliging, gegevensbescherming, informatiebeheer en uitvoering van de Wet open overheid, en welke verplichtingen zijn daarmee nog niet afgedekt?	In de begroting zijn geen afzonderlijke totaalbudgetten opgenomen voor informatiebeveiliging, gegevensbescherming, informatiebeheer en de Wet open overheid. Wel zijn de bestaande budgetten structureel verhoogd met € 313.000 per jaar voor de uitvoering van de Cyberbeveiligingswet, € 136.000 per jaar voor privacytoetsen (DPIA's) en € 136.000 per jaar (1 FTE Woo-jurist) voor de uitvoering van de werkzaamheden bij Woo-verzoeken. Daarnaast is in 2027 € 362.000 beschikbaar voor investeringen in automatisering (pagina 74). Dit investeringsbudget is grotendeels bestemd voor de reguliere vervanging van bestaande applicaties en ICT-systemen en is dus niet alleen beschikbaar voor de genoemde wettelijke verplichtingen. De resterende opgave zit vooral in de capaciteit om de informatiehuishouding en het beheer en de kwaliteit van data verder op orde te brengen. Voor onder meer het verbeterplan informatie- en archiefbeheer, het kwaliteitssysteem en de verdere borging van bewaren en vernietigen is geen afzonderlijk aanvullend budget opgenomen. Deze werkzaamheden worden vooralsnog binnen de bestaande formatie en afdelingsbudgetten uitgevoerd. Bij de uitvoeringsagenda van het Samenlevingsakkoord wordt beoordeeld welke aanvullende inzet nodig is.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
465	Leefbaar Gouda	8 en 25	De generieke subsidiekorting van 1% vanaf 2028 en de loon- en prijsontwikkelingen kunnen gevolgen hebben voor de financiële positie van maatschappelijke en welzijnsorganisaties. Welke instellingen acht het college essentieel voor de sociale basis in Gouda? Welke criteria hanteert het college als de continuïteit van kernactiviteiten in gevaar komt, en hoe wordt de raad hierover tijdig geïnformeerd?	Het college stelt de gemeenteraad voor om een generieke korting toe te passen op de gemeentelijke budgetten waar subsidies uit verstrekt worden. De exacte verdeling hiervan over organisaties in de stad werkt het college nog verder uit. Het college verstrekt alleen subsidies aan partijen die bijdragen aan de gestelde beleidsdoelen van gemeente Gouda. Voor het versterken van de sociale basis betekent dit dat alle organisaties bijdragen aan de vaste beleidsdoelen en de jaaropgaven van de subsidieregeling 'versterken sociale basis Gouda': https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR741925.
466	Leefbaar Gouda	8 en 25	In de programmabegroting is de doelstelling opgenomen om het gebruik van het verhoogde jeugdtegoed (€ 200) te verhogen van circa 40% naar minimaal 50%. Welke maatregelen worden ingezet om het gebruik van het jeugdtegoed te verhogen? welke doelgroepen worden nu onvoldoende bereikt? Kan het gebruik waar mogelijk per wijk worden uitgesplitst?	Het jeugdtegoed had in 2025 naar schatting een bereik van zo'n 81% van de doelgroep. Deze schatting is gebaseerd op de cijfers die het CBS beschikbaar stelt over het aantal kinderen dat opgroeit in een huishouden met een laag inkomen. Het is de verwachting dat het bereik van het jeugdtegoed ook in 2026 rond dit cijfer zal liggen. Dit betekent dus dat een groot deel van de doelgroep wordt bereikt. Vooral inwoners met een participatiewetuitkering worden goed bereikt, doordat zij al bekend zijn bij de gemeente en hierdoor direct gewezen kunnen worden op de verschillende regelingen. De naar schatting 19% die niet bereikt wordt bestaat waarschijnlijk uit inwoners met een inkomen net onder de 130% van de bijstandsnorm, die niet weten dat ook zij hiervoor in aanmerking komen. Er wordt structureel ingezet op het vergroten van het bereik van alle minimaregelingen, waaronder het jeugdtegoed. Bijvoorbeeld door directe en indirecte communicatie via diverse kanalen zoals brieven, het Kontakt of sociale media. Eind oktober stopt de Geldfit Camper met als thema 'Laat geen geld liggen' bovendien op verschillende locaties in Gouda om proactief in te zetten op het bereiken van inwoners en hen direct te helpen bij het aanvragen van regelingen. De gemeente houdt niet bij in welke wijk gebruikers van minimaregelingen wonen.
467	Leefbaar Gouda	8 en 25	In de programmabegroting is de doelstelling opgenomen om het gebruik van het verhoogde jeugdtegoed (€ 200) te verhogen van circa 40% naar minimaal 50%. Welke waarborgen zijn ingericht om rechtmatig gebruik van het jeugdtegoed te bevorderen en oneigenlijk gebruik te signaleren? Wat zijn tot nu toe de ervaringen daarmee?	Zoals aangegeven bij het antwoord op vraag 466 (Leefbaar Gouda) ligt het gebruik van het jeugdtegoed naar schatting rond de 81% van de doelgroep. Voor de inwoners met een participatiewet uitkering geldt dat hun financiële situatie al bekend is bij de gemeente. Daarom is het voor hen niet nodig om opnieuw stukken aan te leveren bij de aanvraag van de minimaregelingen, waaronder het jeugdtegoed. Voor alle andere inwoners die een aanvraag doen geldt dat zij bewijsstukken moeten aanleveren, zodat kan worden bepaald of zij inderdaad in aanmerking komen voor de regelingen. Als er minimaregelingen worden toegekend dan is dit voor een jaar. Daarna vervallen de tegoeden op de Rotterdampas, waaronder het jeugdtegoed. Het inkomen kan gedurende het jaar stijgen. Inwoners moeten ieder jaar opnieuw een aanvraag doen. Dus als het inkomen inderdaad stijgt dan zal dit het jaar erop blijken en volgt er een afwijzing. Omdat er sprake is van periodieke controle op rechtmatigheid zijn er geen signalen van oneigenlijk gebruik.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
468	GoPo	8, 12 en 14	Kan het college per beleidsdoel binnen programma 4 (Sociaal Domein) aangeven: welke doelstellingen reeds SMART zijn geformuleerd; welke doelstellingen nog nader uitgewerkt moeten worden; welke prestatie-indicatoren per doelstelling worden gehanteerd; welke streefwaarden voor 2027 gelden; wanneer de raad de verdere uitwerking ontvangt. Graag ontvangen wij dit overzicht in tabelvorm.	Het college werkt de ambities in het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken uit in een uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda worden per opgave, waar mogelijk, verschillende scenario's uitgewerkt, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties. Zie het antwoord in bijlage 1 - (proces) uitvoeringsagenda in relatie tot begroting 2027. In de uitvoeringsagenda worden indicatoren opgenomen op basis van de ambities uit het Samenlevingsakkoord en de Samenwerkingsafspraken. Tot die tijd ontvangt de gemeenteraad twee keer per jaar de Monitor Toekomstbestendig sociaal domein, waarin doelen en indicatoren zijn opgenomen om de effectiviteit van de interventies in het sociaal domein te meten.
469	Leefbaar Gouda	8; raadsmemo begroting 1-2	Wanneer vóór het einde van 2026 ontvangt de raad de concept-uitvoeringsagenda en op welke momenten wordt de raad voorafgaand aan definitieve besluitvorming betrokken?	Zie antwoord op vraag 470 (Leefbaar Gouda)
470	Leefbaar Gouda	8; raadsmemo begroting 1-2	Kan het college bevestigen dat de concept-uitvoeringsagenda eerst met de raad wordt besproken en dat de uitkomsten van dat debat aantoonbaar worden verwerkt voordat een definitieve uitvoeringsagenda wordt vastgesteld?	Ja, dat kan het college bevestigen. Er worden twee versies van de uitvoeringsagenda opgesteld. De eerste versie bevat scenario’s en wordt in december aan de raad toegezonden. Deze versie is bedoeld om de raad vroegtijdig in de gelegenheid te stellen richting mee te geven aan het college. De bespreking van de versie met scenario’s vindt plaats in de Commissie Bestuur. Voorgesteld wordt deze behandeling vorm te geven op een vergelijkbare wijze als bij een startnotitie: aan het einde van de oordeelsvorming concludeert de commissievoorzitter voor welke scenario’s zich een meerderheid aftekent. De raad stelt deze versie van de uitvoeringsagenda dus niet vast. De uitvoeringsagenda heeft het karakter van een uitvoerings- en planningsdocument en stelt op zichzelf geen nieuw beleid vast. Op basis van de uitkomsten van de commissiebehandeling werkt het college de definitieve uitvoeringsagenda uit. Deze definitieve versie moet naar verwachting eind februari door het college worden vastgesteld, zodat de hierin gemaakte keuzes kunnen worden verwerkt in de Kadernota 2028. Na vaststelling ontvangt de raad de definitieve uitvoeringsagenda ter informatie. De raad kan bij de behandeling en vaststelling van de Kadernota 2028 beoordelen of de uitvoeringsagenda op een goede wijze, financieel en beleidsmatig, is verwerkt.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
471	GBG	82-83	Welke gevolgen heeft de structurele bezuiniging van 6% bij Hecht voor de dienstverlening aan Goudse inwoners en welke concrete prestaties of activiteiten veranderen daardoor?	Hecht heeft per 2026 4,6% bezuinigd. Toen is bespaard op: • Gezondheidsbevordering • Data, duiding en onderzoek • Inspectie Kinderopvang • Regionale coördinatie JeugdMATCH • Studio Hecht • Prenatale voorlichting • Websites en social media CJG • Gezinsverpleegkundige • Basiszorgcoördinatie Kwetsbare Kinderen • Formatie Groei- en Ontwikkelingspoli • Overig: voorkomen inhuur personeel en flexibilisering takenpakketten • Extra besparing op ondersteunende diensten en efficiencyslagen in de gehele organisatie van Hecht De overige 1,4% wordt verspreid over twee jaar ingevuld door te innoveren.
472	GBG	89-90	Welke grondverkopen zijn voor 2027 geraamd?	Structureel wordt een bedrag begroot voor de verkoop van snippergroen. Deze verkopen zijn echter nog niet voorzien.
473	GBG	89-90	In hoeverre berust het verwachte resultaat uit grondexploitaties op nog te realiseren grondverkopen en welk financieel risico ontstaat bij vertraging daarvan?	Het verwachte resultaat van een grondexploitatie berust op gerealiseerde uitgaven en inkomsten (boekwaarde) en nog te realiseren uitgaven en inkomsten. Het financieel risico van vertraging is beperkt doordat de percentages van de rentetoerekening en van de opbrengstenstijging in de grondexploitaties dicht bij elkaar zitten. Zodoende stijgen de nominale bedragen van de opbrengsten bij uitstel, wat het rentenadeel compenseert.
474	Leefbaar Gouda	9 en 32	De aanpak van jeugdcriminaliteit en overlast wordt gekoppeld aan integrale actieplannen en wijkgerichte teams. Hoe is de operationele informatie-uitwisseling tussen jongerenwerk, sociaal werk, BOA's en politie georganiseerd? Welke informatie mag juridisch worden gedeeld? Waar liggen volgens het college momenteel knelpunten?	Binnen de bestaande samenwerkingsstructuren wordt uitsluitend informatie gedeeld voor zover dat noodzakelijk is voor de uitvoering van wettelijke taken en binnen de kaders van de geldende privacywetgeving. Hiervoor zijn de benodigde DPIA's (Data Protection Impact Assessment) uitgevoerd. In veel openbare-ordecasuïstiek informeert de politie de burgemeester rechtstreeks via een bestuurlijke rapportage. Knelpunten kunnen ontstaan wanneer lopende strafrechtelijke procedures beperkingen stellen aan de informatie-uitwisseling. Daarnaast blijft de tijdigheid van bestuurlijke rapportages een aandachtspunt, waarbij voor spoedeisende situaties aanvullende werkafspraken zijn gemaakt.
475	Leefbaar Gouda	9 en 32	De aanpak van jeugdcriminaliteit en overlast wordt gekoppeld aan integrale actieplannen en wijkgerichte teams. Welke criteria hanteert het college om bij herhaalde jeugdoverlast, straatintimidatie of ordeverstoringen over te gaan van preventieve interventies naar bestuursrechtelijke maatregelen zoals gebiedsverboden, cameratoezicht of andere persoonsgerichte maatregelen? Wie neemt hierover het besluit?	Bij de inzet van openbare-ordemaatregelen wordt per situatie beoordeeld of daarvoor een wettelijke grondslag en voldoende objectieve aanleiding bestaat. Daarbij worden onder meer de aard en ernst van de overlast, eerdere interventies en het risico op herhaling betrokken. De maatregel moet noodzakelijk en evenredig zijn. De burgemeester is bevoegd om openbare-ordemaatregelen op te leggen; de 24-uurs verblijfsontzegging is gemandateerd aan de politie.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
476	PvdD	x	Onder welk taakveld vallen de uitgaven voor de ondersteuning en huistvesting van arbeidsmigranten? Welke middelen zijn hiervoor gereserveerd?	De gemeente handhaaft op overtredingen van de Wet goed verhuurderschap, ook wanneer deze betrekking hebben op de huisvesting van arbeidsmigranten. De uitvoering wordt momenteel bekostigd uit de Rijksbijdragen voor de Wet goed verhuurderschap en de Wet betaalbare huur. In de huidige MJB zijn hiervoor geen middelen gereserveerd.